

Z A K O N

O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI I ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU VOJNIH OSIGURANIKA

DEO PRVI

UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se zdravstvena zaštita vojnih osiguranika i drugih korisnika prava, organizacija vojnog zdravstva u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije u miru, vanrednom stanju, ratnom stanju i vanrednoj situaciji, obrazovanje vojnozdravstvenih ustanova, prava iz zdravstvenog osiguranja, način ostvarivanja zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, organizacija i finansiranje zdravstvenog osiguranja, nadležnost, delokrug i organizacija Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika (u daljem tekstu: Fond), nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje vojnih osiguranika.

Definicije

Član 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **vojno zdravstvo** je sistem zdravstvene zaštite koji funkcioniše u okviru Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i obezbeđuju neophodan nivo zdravstvene zaštite vojnim osiguranicima i drugim licima koja su obuhvaćena ovim zakonom, sanitetskim obezbeđenjem komandi, jedinica i ustanova Vojske Srbije u miru, vanrednom stanju, ratnom stanju i vanrednoj situaciji;

2) **vojni osiguranik** je:

- (1) profesionalno vojno lice;
- (2) lice koje je po osnovu profesionalne vojne službe ostvarilo pravo na penziju u skladu sa propisima kojima je uređeno penzijsko i invalidsko osiguranje, odnosno porodični penzioner (u daljem tekstu: korisnik vojne penzije);

3) **osigurano lice** je član porodice vojnog osiguranika, ukoliko ne ispunjava uslove za sticanje svojstva osiguranika u skladu sa zakonom i ukoliko obavezno zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugom osnovu;

4) **drugo lice** kome se u određenim slučajevima obezbeđuju prava utvrđena ovim zakonom je vojnik na služenju vojnog roka, lice u rezervnom sastavu dok se nalazi na vojnoj dužnosti u Vojski Srbije, učenik i kadet vojnoškolske ustanove i lice na drugom stručnom osposobljavanju za oficire i podoficire;

5) **korisnik prava** je vojni osiguranik i osigurano lice;

6) **vojnozdravstvena ustanova** je zdravstvena ustanova obrazovana u skladu sa ovim zakonom, odnosno zakonom kojim se uređuje oblast odbrane, za obavljanje zdravstvene zaštite;

7) **sanitetske jedinice i ustanove Ministarstva odbrane i Vojske Srbije** su jedinice i ustanove koje se formiraju u skladu sa zakonom kojim je uređena Vojska Srbije i propisima donetim na osnovu tog zakona i koje pružaju zdravstvenu zaštitu;

8) **stručno-medicinski organ** je medicinski organ koji učestvuje u postupku ostvarivanja prava u skladu sa ovim zakonom;

9) **civilna zdravstvena ustanova** je zdravstvena ustanova osnovana u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast zdravstvene zaštite;

10) **osigurano lice republičkog fonda za zdravstveno osiguranje** je fizičko lice koje je obavezno osigurano u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast zdravstvenog osiguranja;

11) **zdravstvena zaštita** u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije je organizovana i sveobuhvatna delatnost sa osnovnim ciljem da se ostvari najviši nivo očuvanja zdravlja korisnika prava obuhvaćenih ovim zakonom i drugih lica pod uslovima određenim zakonom, u miru, vanrednom stanju, ratnom stanju i vanrednoj situaciji;

12) **zdravstveno osiguranje** je obavezno zdravstveno osiguranje kojim se korisnicima prava i drugim licima obezbeđuju prava utvrđena ovim zakonom,

13) **zdravstveni radnici** su profesionalni pripadnici Vojske Srbije koji imaju stečeno visoko odnosno srednje obrazovanje zdravstvene struke i koji obavljaju poslove zdravstvene zaštite;

14) **zdravstveni saradnici** su profesionalni pripadnici Vojske Srbije koji nemaju stečeno obrazovanje zdravstvene struke i koji učestvuju u obavljanju poslova zdravstvene zaštite u vojnozdravstvenim ustanovama, odnosno sanitetskim jedinicama i ustanovama;

15) **drugi zaposleni** su profesionalni pripadnici Vojske Srbije koji obavljaju određene poslove za potrebe sprovođenja zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu;

16) **stručno dežurstvo u vojnozdravstvenoj ustanovi i jedinici i sanitetskoj jedinici i ustanovi** je dežurstvo koje obavljaju zdravstveni radnici u vojnozdravstvenoj ustanovi i jedinici i sanitetskoj jedinici i ustanovi i pripravnost.

Pojmovi upotrebljeni u ovom zakonu u gramatičkom muškom polu, podrazumevaju prirodni muški i ženski pol lica na koje se odnose.

Primena opštih propisa o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju

Član 3.

Zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije ostvaruju se primenom načela propisanih odredbama zakona kojim se uređuje Vojska Srbije, kao i zakona kojim je uređena oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja.

Član 4.

U sprovođenju zdravstvene zaštite, u vojnom zdravstvu primenjuju se naučno dokazane, proverene i bezbedne zdravstvene tehnologije u prevenciji, dijagnostici, lečenju i rehabilitaciji, u skladu sa propisima kojima je uređena oblast zdravstvene zaštite.

Član 5.

Prava i dužnosti pacijenata prilikom korišćenja zdravstvene zaštite, kao i način ostvarivanja tih prava obezbeđuje se u skladu sa zakonom kojim su uređena prava pacijenata.

Zaštita prava pacijenata obezbeđuje se u Fondu određivanjem lica koje obavlja poslove savetnika za zaštitu prava pacijenata.

Ministar odbrane propisuje način i uslove rada, kao i postupanje po prigovoru savetnika za zaštitu prava pacijenata.

Zdravstvena dokumentacija

Član 6.

Medicinska dokumentacija i evidencije u vojnom zdravstvu vode se u skladu sa odredbama zakona kojim je uređena oblast zdravstvene dokumentacije i evidencija u oblasti zdravstva.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ministar odbrane bliže uređuje okolnosti i situacije u kojima se neće obrađivati podaci o bolestima, stanjima, pojavama, preduzetim merama i drugi podaci o profesionalnim vojnim licima, niti razmenjivati sa nadležnim organima i službama, kao i specifičnu vrstu, sadržaj i vođenje zdravstvene dokumentacije i evidencija koje nastaju prilikom pružanja zdravstvene zaštite korisnicima prava u vojnom zdravstvu, u skladu sa zakonom.

Zdravstveni informacioni sistem

Član 7.

Radi planiranja i efikasnog upravljanja sistemom zdravstvene zaštite, kao i obrade podataka u vezi sa zdravstvenim stanjem lica i funkcionisanjem vojnog zdravstva, odnosno obrade zdravstvenih informacija, organizuje se i razvija zdravstveni informacioni sistem u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije.

Radi obavljanja poslova iz stava 1. obrađuju se podaci o ličnosti, i to: ime, prezime, jedinstveni matični broj građana, evidencioni broj za strane državljane; podaci o zdravstvenom osiguranju; podaci o lečenju: anamneza, dijagnoza, prepisana terapija, tok bolesti i lečenja; podaci o sprovedenim dijagnostičkim, terapijskim i rehabilitacijskim postupcima; podaci o upućivanju u drugu zdravstvenu ustanovu; kao i podaci o hospitalizaciji.

Svrha obrade podataka iz stava 2. ovog člana jeste zdravstvena zaštita korisnika prava.

Cilj obrade podataka iz stava 2. ovog člana je stvaranje uslova za potpuno i pravovremeno zdravstveno zbrinjavanje korisnika prava planiranjem i efikasnim upravljanjem sistemom zdravstvene zaštite.

Obradom podataka iz stava 2. ovog člana obezbeđuje se ostvarivanje zakonom utvrđenog interesa u oblasti odbrane i ostvarivanje zakonom utvrđenih prava u oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja lica kojima se pruža zdravstvena zaštita u vojnom zdravstvu.

Obrada podataka iz stava 2. ovog člana vrši se uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na cilj koji se namerava ostvariti.

Rukovalac podacima koji se obrađuju u zdravstvenom informacionom sistemu u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije je Ministarstvo odbrane.

Na sadržaj zdravstvenih informacija i pristup podacima o pacijentu iz elektronskog medicinskog dosijea koji nisu uređeni ovim zakonom, primenjuju se propisi kojima su uređena prava pacijenata i zdravstvena dokumentacija i evidencije u oblasti zdravstva.

Radi unapređenja sistema zdravstvene zaštite, u smislu ovog zakona, razmenjuju se podaci iz stava 2. ovog člana preko Republičkog integrisanog zdravstvenog informacionog sistema.

Organizaciju zdravstvenog informacionog sistema, način rada, razvoj, zaštitu podataka, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje ovog sistema, uređuje ministar odbrane.

DEO DRUGI

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U MINISTARSTVU ODBRANE

I VOJSCI SRBIJE

I. OPŠTE ODREDBE

Zdravstvena zaštita

Član 8.

Zdravstvena zaštita, u smislu ovog zakona, obuhvata sprovođenje mera za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanje, suzbijanje i rano otkrivanje bolesti, povreda i drugih poremećaja zdravlja i blagovremeno i efikasno lečenje i rehabilitaciju.

Poslovi zdravstvene zaštite koji se odnose na preventivnu zdravstvenu zaštitu, na obuku zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, na bezbednost hrane i na zaštitu od zaraznih bolesti koje se mogu preneti sa životinja na ljude (zoonoze), vrše se u saradnji sa organizacionim celinama Ministarstva odbrane i Vojske Srbije koje obavljaju poslove preventivne – medicinske zaštite, obuke zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika i veterinarske zaštite, u skladu sa zakonom.

Član 9.

Mere i aktivnosti zdravstvene zaštite moraju biti zasnovane na naučnim dokazima, odnosno moraju biti bezbedne, sigurne, efikasne i u skladu sa načelima profesionalne etike.

Uslovi za obavljanje zdravstvene zaštite

Član 10.

Ministar odbrane propisuje uslove koji se odnose na obavljanje zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu, u miru, vanrednom stanju, ratnom stanju i vanrednoj situaciji.

Finansiranje zdravstvene zaštite

Član 11.

Finansiranje i sredstva za rad vojnog zdravstva obezbeđuju se u skladu sa zakonom, i to:

- 1) iz budžeta Republike Srbije;
- 2) od organizacije zdravstvenog osiguranja, odnosno Fonda;
- 3) iz prihoda od obavljanja naučnoistraživačke i obrazovne delatnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem u Republici Srbiji;
- 4) od poklona i donacija;
- 5) iz drugih izvora, u skladu sa propisima.

II. ORGANIZACIJA VOJNOG ZDRAVSTVA

Vojno zdravstvo

Član 12.

Vojno zdravstvo čine:

- 1) vojnozdravstvene ustanove, koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane;
- 2) sanitetske jedinice i ustanove u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije (u daljem tekstu: sanitetske jedinice i ustanove);
- 3) organizaciona celina Ministarstva odbrane nadležna za vojno zdravstvo;
- 4) zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, kao i drugi zaposleni koji kao profesionalni pripadnici Vojske Srbije obavljaju određene poslove za potrebe sprovođenja zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu.

Sanitetske jedinice i ustanove

Član 13.

Sanitetske jedinice i ustanove se formiraju aktom o organizaciji i formaciji Vojske Srbije, u skladu sa zakonom kojim je uređena Vojska Srbije i propisima donetim na osnovu tog zakona.

Vojnozdravstvene ustanove

Član 14.

Vojnozdravstvene ustanove obrazuje ministar odbrane.

Organizaciona celina Ministarstva odbrane nadležna za vojno zdravstvo rešenjem utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje zdravstvene zaštite primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa.

Član 15.

Vojnozdravstvene ustanove su:

- 1) vojna ambulanta;
- 2) vojnomedicinski centar;
- 3) centar vojnomedicinskih ustanova;
- 4) vojna bolnica;
- 5) Vojnomedicinska akademija.

Član 16.

Vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove:

- 1) pružaju hitnu i neodložnu medicinsku pomoć, u skladu sa zakonom;
- 2) prate i sprovode mere i postupke prevencije, dijagnostike, lečenja i rehabilitacije;
- 3) prate zdravstveno stanje vojnih osiguranika i drugih lica, odnosno preduzimaju mere za njegovo unapređenje.
- 4) obezbeđuju uslove za stalno stručno usavršavanje lica u vojnom zdravstvu;
- 5) sprovode programe zdravstvene zaštite;
- 6) organizuju i sprovode mere stalnog unapređenja kvaliteta stručnog rada;
- 7) organizuju i sprovode mere u slučaju elementarnih i drugih većih nepogoda i vanrednih situacija, vanrednog stanja i ratnog stanja;
- 8) organizuju, odnosno obezbeđuju mere za odlaganje, odnosno uništavanje medicinskog otpada u skladu sa zakonom;

9) obezbeđuju zdravstvenu podršku aktivnostima Ministarstva odbrane i Vojske Srbije u Republici Srbiji i u inostranstvu;

10) obavljaju i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Član 17.

Vojnozdravstvene ustanove koje su obrazovane kao vojnomedicinski centar, centar vojnomedicinskih ustanova, vojna bolnica, Vojnomedicinska akademija, kao i sanitetske jedinice i ustanove, pored poslova iz člana 16. ovog zakona:

1) istražuju i otkrivaju uzroke, pojave i širenje oboljenja odnosno povreda, kao i način i mere za njihovo sprečavanje, suzbijanje, rano otkrivanje i efikasno i blagovremeno lečenje i rehabilitaciju;

2) vrše ispitivanje i predlažu uvođenje novih mera prevencije, dijagnostike, lečenja i rehabilitacije;

3) učestvuju u utvrđivanju stručno-medicinskih stavova i pružaju stručno-metodološku pomoć u njihovom sprovođenju;

4) organizuju i sprovode praktičnu nastavu u toku školovanja i stručnog usavršavanja zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika;

5) obavljaju i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Referentna zdravstvena ustanova, centar za kontrolu trovanja, centar za retke bolesti i centar za bolest od većeg javnozdravstvenog značaja

Član 18.

Vojnozdravstvena ustanova može, pod uslovima propisanim zakonom kojim je uređena oblast zdravstvene zaštite u Republici Srbiji, biti određena za:

1) referentnu zdravstvenu ustanovu za pojedine oblasti zdravstvene delatnosti;

2) zdravstvenu ustanovu koja obavlja poslove centra za kontrolu trovanja Republike Srbije;

3) zdravstvenu ustanovu koja obavlja poslove centra za određenu vrstu retkih bolesti;

4) zdravstvenu ustanovu koja obavlja poslove centra za bolest od većeg javnozdravstvenog značaja.

Ministar odbrane predlaže ministru nadležnom za poslove zdravlja vojnozdravstvenu ustanovu za referentnu zdravstvenu ustanovu, odnosno za zdravstvenu ustanovu koja obavlja poslove iz stava 1. tač. 2) – 4) ovog člana.

Zabrana oglašavanja, odnosno reklamiranja

Član 19.

Zabrana oglašavanja, odnosno reklamiranja propisana zakonom kojim je uređena oblast zdravstvene zaštite u Republici Srbiji odnosi se i na vojnozdravstvene ustanove odnosno sanitetske jedinice i ustanove.

Dozvoljeno je isticanje naziva, sedišta, zdravstvene delatnosti, kao i radnog vremena vojnozdravstvene ustanove.

Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici

Član 20.

Na profesionalne pripadnike Vojske Srbije koji su zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, primenjuje se zakon kojim se uređuje oblast zdravstvene

zaštite u delu koji se odnosi na uslove za: obavljanje zdravstvene delatnosti, članstvo u komorama, izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licence, pripravnički staž, volontersko obavljanje pripravničkog staža i stručni ispit, stručno usavršavanje (specijalizacije i uže specijalizacije i kontinuirana edukacija), priznavanje strane školske isprave (nostrifikacija diplome) i dobijanje naziva primarijusa, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.

Stručno usavršavanje

Član 21.

Zdravstvenom radniku i zdravstvenom saradniku profesionalnom pripadniku Vojske Srbije obezbeđuje se stručno usavršavanje, u skladu sa ovim zakonom, a prema planu stručnog usavršavanja zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika.

Plan školovanja i usavršavanja zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika u vojnom zdravstvu donosi ministar odbrane.

Član 22.

Odluku o odobravanju specijalizacije, odnosno uže specijalizacije donosi ministar odbrane.

Član 23.

Ministar odbrane ili lice koje on ovlasti zaključuje ugovor o specijalizaciji, odnosno užoj specijalizaciji sa zdravstvenim radnikom, odnosno zdravstvenim saradnikom, u skladu sa zakonom.

Raspored rada i radno vreme vojnozdravstvene ustanove, odnosno sanitetske jedinice i ustanove

Član 24.

Nedeljni raspored rada, početak i završetak radnog vremena u vojnozdravstvenoj ustanovi i jedinici, odnosno sanitetskoj jedinici i ustanovi utvrđuje rukovodilac vojnozdravstvene ustanove i jedinice, odnosno nadležni starešina jedinice i ustanove u kojoj se nalazi sanitetska jedinica i ustanova zavisno od vrste vojnozdravstvene ustanove, odnosno od zadataka sanitetske jedinice i ustanove, kao i od vrste zdravstvene delatnosti, a u skladu sa potrebama i organizacijom rada drugih vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova na određenoj teritoriji.

U okviru utvrđenog nedeljnog rasporeda rada i radnog vremena vojnozdravstvena ustanova i jedinica, odnosno sanitetska jedinica i ustanova pruža zdravstvenu zaštitu radom u jednoj ili više smena.

Stručno dežurstvo

Član 25.

U vojnozdravstvenoj ustanovi i jedinici i sanitetskoj jedinici i ustanovi mogu da se uvedu dežurstvo i pripravnost.

Član 26.

Dežurstvo u smislu ovog zakona podrazumeva da zdravstveni radnik mora biti prisutan u vojnozdravstvenoj ustanovi, odnosno sanitetskoj jedinici i ustanovi.

U vojnozdravstvenoj ustanovi i jedinici, odnosno sanitetskoj jedinici i ustanovi može se organizovati pripravnost.

Pripravnost je poseban oblik stručnog dežurstva kod kojeg zdravstveni radnik ne mora biti prisutan u vojnozdravstvenoj ustanovi i jedinici, odnosno sanitetskoj

jedinici i ustanovi, ali mora biti stalno dostupan i odazvati se na poziv radi pružanja hitne medicinske pomoći, odnosno zdravstvene zaštite.

Odluku o uvođenju i obimu stručnog dežurstva na nivou vojnozdravstvene ustanove i jedinice, odnosno sanitetske jedinice i ustanove donosi načelnik, odnosno upravnik vojnozdravstvene ustanove i jedinice, odnosno nadležni starešina sanitetske jedinice i ustanove.

Zdravstveni radnik ima pravo na naknadu za dežurstvo i pripravnost u skladu sa zakonom i propisima kojima se uređuju naknade i druga primanja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije.

Dopunski rad

Član 27.

Zdravstveni radnik, zdravstveni saradnik i drugo zaposleno lice na službi u vojnom zdravstvu (u daljem tekstu: drugo zaposleno lice) koje radi puno radno vreme, može da obavlja određene poslove iz svoje struke u vojnozdravstvenoj ustanovi, odnosno kod drugog poslodavca, van redovnog radnog vremena, zaključivanjem ugovora o dopunskom radu sa svojim poslodavcem ili licem koje on ovlasti, odnosno najviše tri ugovora o dopunskom radu sa drugim poslodavcem, u ukupnom trajanju do jedne trećine punog radnog vremena.

Dopunski rad iz stava 1. ovog člana može se obavljati samo pod uslovom da ne utiče na organizaciju rada u vojnom zdravstvu.

Zdravstveni radnik, zdravstveni saradnik, odnosno drugo zaposleno lice može zaključiti ugovor o dopunskom radu sa drugim poslodavcem samo uz prethodno odobrenje ministra odbrane, odnosno načelnika Generalštaba Vojske Srbije, izdato u skladu sa zakonom kojim je uređena Vojska Srbije.

Član 28.

Zdravstvenom radniku, zdravstvenom saradniku odnosno drugom zaposlenom licu, koje obavlja poslove po osnovu ugovora o dopunskom radu u vojnozdravstvenoj ustanovi u skladu sa ovim zakonom isplaćuje se naknada za obavljani dopunski rad.

Organizovanje i obavljanje dopunskog rada u vojnozdravstvenoj ustanovi i način određivanja i visinu naknade za obavljani dopunski rad u vojnozdravstvenoj ustanovi propisuje ministar odbrane.

Zdravstveni radnik, zdravstveni saradnik, odnosno drugo zaposleno lice koje obavlja poslove po osnovu ugovora o dopunskom radu u skladu sa ovim zakonom, ostvaruje prava iz obaveznog socijalnog osiguranja u skladu sa zakonom.

Praktična nastava

Član 29.

U vojnozdravstvenoj ustanovi, odnosno sanitetskoj jedinici i ustanovi može se obavljati praktična nastava učenika i studenata zdravstvene struke, u skladu sa zakonima kojima se uređuje oblast obrazovanja i programima školovanja.

Kategorije lica kojima se pruža zdravstvena zaštita u vojnom zdravstvu

Član 30.

Vojnozdravstvene ustanove i jedinice i sanitetske jedinice i ustanove pružaju zdravstvenu zaštitu:

- 1) korisnicima prava i drugim licima, u skladu sa ovim zakonom;

2) osiguranim licima Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, u skladu sa zakonom i zaključenim ugovorima;

3) osiguranim licima drugih organizacija zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonom i zaključenim ugovorima;

4) građanima i strancima, u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita u Republici Srbiji.

III. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA VOJNOZDRAVSTVENE USTANOVE

Član 31.

U vojnozdravstvenoj ustanovi mogu se obrazovati organizacione jedinice, u skladu sa aktom o organizaciji i formaciji ustanova Vojske Srbije, kao i stručni organi u skladu sa odredbama ovog zakona.

Rukovođenje vojnozdravstvenom ustanovom

Član 32.

Vojnozdravstvenom ustanovom rukovode načelnik vojnozdravstvene ustanove tercijarnog nivoa i upravnik vojnozdravstvene ustanove sekundarnog, odnosno primarnog nivoa.

Vojnozdravstvena ustanova može imati i zamenika načelnika, odnosno zamenika upravnika, u skladu sa aktom o organizaciji i formaciji vojnozdravstvene ustanove.

Član 33.

Načelnik, odnosno upravnik vojnozdravstvene ustanove, kao i zamenik načelnika odnosno zamenik upravnika postavlja se na dužnost u skladu sa zakonom kojim se uređuje Vojska Srbije i za svoj rad odgovara na način uređen tim zakonom.

Načelnik, odnosno upravnik vojnozdravstvene ustanove rukovodi procesom rada u vojnozdravstvenoj ustanovi i odgovoran je za zakonitost rada vojnozdravstvene ustanove.

Stručni organi vojnozdravstvene ustanove

Član 34.

U Vojnomedicinskoj akademiji i vojnoj bolnici formiraju se stručni organi:

- 1) stručni savet;
- 2) stručni kolegijum;
- 3) etički odbor;
- 4) komisija za unapređenje kvaliteta rada.

U ostalim vojnozdravstvenim ustanovama mogu se formirati stručni organi iz stava 1. ovog člana.

Stručni organi iz stava 1. ovog člana obavljaju poslove u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

Sastav i način rada stručnih organa iz stava 1. ovog člana uređuje ministar odbrane.

Vojnozdravstveni savet

Član 35.

Vojnozdravstveni savet je savetodavno telo ministra odbrane, koje se stara o razvoju i kvalitetu zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu, organizaciji vojnog zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Sastav, način rada i druga pitanja od značaja za rad Vojnozdravstvenog saveta, uređuje ministar odbrane.

Član 36.

Nadležnost Vojnozdravstvenog saveta je da:

- 1) prati razvoj zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije i njihovo usklađivanje sa evropskim i međunarodnim standardima;
- 2) predlaže mere za očuvanje i unapređenje zdravstvenog stanja i jačanje zdravstvenog potencijala korisnika prava i drugih lica;
- 3) predlaže mere za ravnomerno ostvarivanje zdravstvene zaštite svih korisnika prava i drugih lica, kao i mere za unapređenje zdravstvene zaštite;
- 4) predlaže mere za funkcionisanje vojnog zdravstva i zdravstvenog osiguranja zasnovanog na principima održivosti i efikasnosti;
- 5) daje mišljenje na predlog plana razvoja kadra sanitetske službe Vojske Srbije kroz stalni proces obrazovanja i usavršavanja u zemlji i inostranstvu;
- 6) predlaže mere i razmatra druga pitanja u vezi sprovođenja postupka razvoja, nabavke i opremanja vojnog zdravstva i postupka snabdevanja lekovima i medicinskim sredstvima;
- 7) daje inicijativu i predlaže mere radi sprovođenja reforme u oblasti zdravstvene zaštite u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije i zdravstvenog osiguranja;
- 8) razmatra i druga pitanja i pruža stručnu pomoć državnim organima, organizacijama i ustanovama u realizaciji zadataka iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u uslovima vanredne situacije, vanrednog stanja i ratnog stanja;
- 9) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

IV. ZDRAVSTVENA DELATNOST NA PRIMARNOM, SEKUNDARNOM I TERCIJARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I APOTEKARSKA DELATNOST

Član 37.

Zdravstvena delatnost u vojnom zdravstvu obavlja se na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.

Zdravstvena delatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite

Član 38.

Zdravstvena delatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite obuhvata:

- 1) zaštitu i unapređenje zdravlja, sprečavanje i rano otkrivanje bolesti, lečenje i rehabilitaciju povređenih i obolelih;
- 2) preventivnu zdravstvenu zaštitu grupacija lica izloženih povećanom riziku obolevanja, u skladu sa posebnim programom preventivne zdravstvene zaštite;
- 3) zdravstveno vaspitanje i savetovanje za očuvanje i unapređenje zdravlja;

- 4) sprečavanje, rano otkrivanje, suzbijanje i lečenje bolesti;
- 5) sprečavanje, rano otkrivanje, suzbijanje i lečenje bolesti usta i zuba;
- 6) patronažne posete i kućno lečenje;
- 7) hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prevoz;
- 8) farmaceutsku zdravstvenu zaštitu;
- 9) zaštitu mentalnog zdravlja;
- 10) palijativno zbrinjavanje;
- 11) druge poslove utvrđene zakonom.

U obavljanju zdravstvene delatnosti na primarnom nivou zdravstvene zaštite vojnozdravstvene ustanove, odnosno sanitetske jedinice i ustanove ostvaruju saradnju sa zdravstvenim, socijalnim, obrazovnim i drugim ustanovama i organizacijama nadležnim za pripremu, odnosno sprovođenje programa za očuvanje i unapređenje zdravlja.

Član 39.

Na primarnom nivou zdravstvene zaštite može se obavljati i specijalističko-konsultativna delatnost.

Vojnozdravstvena ustanova, odnosno sanitetska jedinica i ustanova u kojoj se obavlja specijalističko-konsultativna delatnost mora imati odgovarajuću laboratorijsku i drugu dijagnostiku.

U skladu sa potrebama i mogućnostima, može se u sastavu vojnozdravstvene ustanove, na istoj lokaciji ili van nje, organozovati stacionar za dijagnostiku i lečenje povređenih i obolelih.

Član 40.

Zdravstvena zaštita na primarnom nivou ostvaruje se preko izabranog lekara u vojnom zdravstvu, u skladu sa zakonom.

Izabrani lekar u vojnom zdravstvu je:

- 1) doktor medicine ili doktor specijalista opšte medicine, odnosno specijalista medicine rada;
- 2) doktor medicine specijalista vazduhoplovne medicine;
- 3) doktor medicine specijalista pedijatrije;
- 4) doktor medicine specijalista ginekologije;
- 5) doktor stomatologije ili doktor stomatologije specijalista dečije i preventivne stomatologije.

Član 41.

Zdravstvena delatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite obavlja se u vojnoj ambulanti, vojnomedicinskom centru, centru vojnomedicinskih ustanova, centralnoj vojnoj apoteci, vojnim apotekama i sanitetskim jedinicama i ustanovama, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Vojna ambulanta

Član 42.

U Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije, radi obezbeđivanja dostupnosti zdravstvene zaštite, mogu se organizovati vojne ambulante, u kojima se obavlja delatnost najmanje na nivou primarne zdravstvene zaštite.

Vojnomedicinski centar

Član 43.

Vojnomedicinski centar je vojnozdravstvena ustanova u kojoj se obezbeđuje preventivna zdravstvena zaštita, hitna medicinska pomoć, opšta medicina, zdravstvena zaštita žena, zdravstvena zaštita dece, patronažna služba, kao i laboratorijska i druga dijagnostika.

U vojnomedicinskom centru obezbeđuje se i prevencija i lečenje u oblasti dentalne zdravstvene zaštite i medicine rada, fizikalna medicina i rehabilitacija.

U vojnomedicinskom centru obezbeđuje se sanitetski prevoz.

U vojnomedicinskom centru može se obavljati i specijalističko-konsultativna delatnost, u skladu sa zakonom.

U vojnomedicinskom centru može se obavljati i apotekarska delatnost.

Član 44.

U vojnomedicinskom centru, zavisno od broja korisnika prava i drugih lica, kao i njihovih zdravstvenih potreba, udaljenosti najbliže vojne bolnice, odnosno postojanja drugih vojnozdravstvenih ustanova, može se obavljati i druga specijalističko-konsultativna delatnost koja nije u vezi sa bolničkim lečenjem.

Centar vojnomedicinskih ustanova

Član 45.

Centar vojnomedicinskih ustanova je vojnozdravstvena ustanova namenjena za neposredno izvršavanje zadataka sanitetskog obezbeđenja, odnosno pružanja zdravstvene zaštite na određenoj teritoriji.

U centru vojnomedicinskih ustanova može se obavljati specijalističko-konsultativna delatnost, u skladu sa zakonom.

U centru vojnomedicinskih ustanova može se obavljati pripravnički staž zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika.

Zdravstvena delatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite

Član 46.

Zdravstvena delatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu obuhvata preventivno-medicinsku zaštitu, specijalističko-konsultativnu i bolničku delatnost ovog nivoa zaštite.

Specijalističko-konsultativna delatnost na sekundarnom nivou obuhvata složenije mere i postupke otkrivanja bolesti i povreda, kao i lečenja i rehabilitacije povređenih i obolelih, u odnosu na zdravstvenu delatnost na primarnom nivou.

Bolnička delatnost obuhvata dijagnostiku, lečenje i rehabilitaciju, zdravstvenu negu i smeštaj u bolnicama, kao i apotekarsku delatnost u skladu sa zakonom.

Vojna bolnica

Član 47.

Vojna bolnica je vojnozdravstvena ustanova namenjena za neposredno izvršavanje zadataka pružanja zdravstvene zaštite kao logističke podrške Vojsci Srbije, odnosno sanitetska podrška u miru, vanrednom stanju, ratnom stanju i vanrednoj situaciji, kao i za obavljanje zdravstvene delatnosti na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite.

Vojna bolnica obavlja zdravstvenu delatnost, po pravilu, kao nastavak dijagnostike, lečenja i rehabilitacije u vojnomedicinskom centru, odnosno kada su zbog složenosti i težine oboljenja potrebni posebni uslovi u pogledu kadrova, opreme, smeštaja i lekova.

Vojna bolnica sarađuje sa vojnomedicinskim centrom i pruža mu stručnu pomoć u sprovođenju mera primarne zdravstvene zaštite.

Stacionarna i specijalističko-konsultativna delatnost vojne bolnice čine jedinstvenu funkcionalnu i organizacionu celinu.

Vojna bolnica organizuje svoj rad tako da se najveći broj povređenih i obolelih lica ispituje i leči u polikliničkoj službi, a stacionarno lečenje pruža se obolelim i povređenim licima samo kada je to neophodno.

Vojna bolnica mora imati, odnosno organizovati posebne organizacione jedinice za produženo bolničko lečenje i negu, palijativno zbrinjavanje, kao i za lečenje obolelih u toku dnevnog rada (dnevna bolnica).

Član 48.

Vojna bolnica pruža zdravstvenu zaštitu povređenim i obolelim licima u skladu sa zakonom.

Vojna bolnica mora imati organizovane službe za:

- 1) prijem i zbrinjavanje hitnih stanja;
- 2) obavljanje specijalističko-konsultativne i stacionarne delatnosti iz interne medicine, pedijatrije, ginekologije i akušerstva i opšte hirurgije;
- 3) laboratorijsku, radiološku i drugu dijagnostiku u skladu sa svojom delatnošću;
- 4) anesteziologiju sa reanimatologijom;
- 5) apotekarsku delatnost, u skladu sa zakonom.

Vojna bolnica mora obezbediti samostalno ili preko druge zdravstvene ustanove:

- 1) sanitetski prevoz za upućivanje na tercijarni nivo;
- 2) snabdevanje krvlju i komponentama krvi;
- 3) patološko-anatomsku delatnost.

Vojna bolnica može obavljati i specijalističko-konsultativnu delatnost iz drugih grana medicine.

Zdravstvena delatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite

Član 49.

Zdravstvena delatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu obuhvata pružanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite i specijalističko-konsultativne i bolničke delatnosti, naučnoistraživačku i obrazovnu delatnost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje naučnoistraživačka delatnost, odnosno delatnost obrazovanja, kao i apotekarsku delatnost u skladu sa zakonom.

Vojnomedicinska akademija

Član 50.

Vojnomedicinska akademija je vojnozdravstvena ustanova koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite i pruža zdravstvenu

zaštitu kao logističku podršku Vojsci Srbije, odnosno sanitetsko obezbeđenje u miru, vanrednom stanju i ratnom stanju i u vanrednoj situaciji.

Vojnomedicinska akademija kao vojnozdravstvena ustanova i deo logističke podrške Vojske Srbije, obavlja poslove i zadatke koji se odnose na visokospecijalizovanu specijalističko - konsultativnu i stacionarnu delatnost, obrazovno - nastavnu i naučnu istraživačku delatnost.

Vojnomedicinska akademija obavlja i apotekarsku delatnost, u skladu sa ovim zakonom.

Vojnomedicinska akademija organizuje obavljanje studija prvog, drugog i trećeg stepena kao nastavna baza fakulteta zdravstvene struke, obavlja stručno usavršavanje profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i drugih lica sa visokim obrazovanjem i organizuje osnovna, primenjena i klinička istraživanja značajna za podizanje kvaliteta lečenja, nastave i naučnog usavršavanja, osposobljavanje naučnog i nastavnog kadra iz oblasti medicine, farmacije, dentalne medicine, biohemije, molekularne biologije, veterine, fizičke hemije i psihologije prvenstveno od značaja za odbranu Republike Srbije.

U Vojnomedicinskoj akademiji obavlja se pripravnički staž zdravstvenih radnika, odnosno specijalistički staž iz specijalizacija, odnosno užih specijalizacija zdravstvenih radnika i specijalistički staž iz specijalizacija zdravstvenih saradnika.

Program pripravničkog staža zdravstvenih radnika, odnosno specijalističkog staža iz specijalizacija, odnosno užih specijalizacija zdravstvenih radnika i specijalističkog staža iz specijalizacija zdravstvenih saradnika sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zdravstvene zaštite u Republici Srbiji.

Posebna preventivna zdravstvena zaštita

Član 51.

Posebna preventivna zdravstvena zaštita u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije sprovodi se na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou i obuhvata:

- 1) epidemiološki nadzor u Vojsci Srbije;
- 2) sanitarni nadzor u Vojsci Srbije;
- 3) ispitivanje i suzbijanje epidemija u Vojsci Srbije;
- 4) evidenciju vodnih objekata, sanitarno-higijensku kontrolu i ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode i hrane;
- 5) sanitarno-hemijske, toksikološko-hemijske, mikrobiološke i druge laboratorijske preglede;
- 6) ispitivanje uslova radne sredine u Vojsci Srbije;
- 7) prethodne, periodične i ciljane preglede lica koja rade na poslovima vodosnabdevanja, ishrane i na poslovima sa povećanim rizikom po zdravlje;
- 8) sprovođenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u Vojsci Srbije;
- 9) sanitetsko-statističku delatnost;
- 10) sačinjavanje individualnih i zbirnih izveštaja i dostavljanje nadležnoj ustanovi;
- 11) intervencije u vanrednim situacijama.

Zdravstvena delatnost na više nivoa zdravstvene zaštite

Član 52.

Zdravstvena delatnost na više nivoa zdravstvene zaštite obavlja se u organizacionoj jedinici Vojnomedicinske akademije nadležnoj za preventivnu medicinu, centru vojnomedicinskih ustanova i Vazduhoplovno-medicinskom institutu kao sanitetskoj ustanovi koja obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti vazduhoplovne medicine.

Član 53.

Organizaciona jedinica Vojnomedicinske akademije nadležna za preventivnu medicinu preko svojih organizacionih jedinica obavlja zdravstvenu delatnost na više nivoa zdravstvene zaštite u oblasti preventivne medicine.

Član 54.

Vazduhoplovno-medicinski institut je sanitetska ustanova koja obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti vazduhoplovne medicine na primarnom i sekundarnom nivou zdravstvene zaštite.

Sanitetska ustanova iz stava 1. ovog člana:

- 1) vrši sistematske specijalističke preglede kandidata za letачku i padobransku službu u cilju ocene zdravstveno-psihološke sposobnosti za obavljanje letачkih i padobranskih dužnosti;
- 2) prati zdravstveno-psihološko stanje letачa i padobranaca;
- 3) vrši obavezne periodične sistematske specijalističke preglede u cilju ocene zdravstveno-psihološke sposobnosti za obavljanje letачkih i padobranskih dužnosti;
- 4) obavlja vazduhoplovno-fiziološka ispitivanja letачa i padobranaca;
- 5) ispituje funkcionalnu ispravnost letачke i određene padobranske opreme;
- 6) učestvuje u radu komisija za ispitivanje vazduhoplovnih i padobranskih udesa i katastrofa;
- 7) sprovodi naučnoistraživačku delatnost i nastavnu delatnost u oblasti vazduhoplovne medicine;
- 8) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Apotekarska delatnost

Član 55.

Apotekarska delatnost, u smislu ovog zakona, je zdravstvena delatnost kojom se obezbeđuje farmaceutska zdravstvena zaštita korisnika prava i drugih lica i podrazumeva snabdevanje lekovima i medicinskih sredstava vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova, obezbeđivanjem racionalne farmakoterapije radi lečenja, poboljšanja i održavanja kvaliteta života, kao i kontinuirani proces poboljšanja upotrebe lekova i medicinskih sredstava, odnosno praćenja neželjenih reakcija na lekove i medicinska sredstva.

Apotekarska delatnost u vojnom zdravstvu obavlja se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oblast lekova i medicinskih sredstava.

Apotekarsku delatnost u vojnom zdravstvu obavlja magistar/master farmacije odnosno magistar farmacije sa odgovarajućom specijalizacijom i farmaceutski tehničar sa odgovarajućom školom zdravstvene struke.

Član 56.

Apotekarska delatnost obuhvata i:

- 1) unapređivanje farmakoterapijskih mera i postupaka u racionalnoj upotrebi lekova i određenih vrsta medicinskih sredstava;
- 2) racionalizaciju troškova za sprovođenje utvrđenih terapijskih protokola lečenja;
- 3) izbegavanje interakcija terapijskog dupliranja primene lekova;
- 4) druge poslove apotekarske delatnosti, u skladu sa zakonom.

Apotekarska delatnost obuhvata i izradu galenskih odnosno magistralnih lekova, u skladu sa zakonom.

Član 57.

Vojnozdravstvene ustanove, odnosno sanitetske jedinice i ustanove koje obavljaju zdravstvenu delatnost na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite obavljaju i poslove apotekarske delatnosti.

Apotekarska delatnost, u vojnom zdravstvu, obavlja se u centralnoj vojnoj apoteci i vojnim apotekama.

Vojnozdravstvene ustanove odnosno sanitetske jedinice i ustanove mogu organizovati vojne apoteke.

Vojna apoteka može imati i galensku laboratoriju za izradu galenskih lekova, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast lekova i medicinskih sredstava.

Član 58.

Apotekarska delatnost koja se obavlja u centralnoj vojnoj apoteci obuhvata:

- 1) planiranje, prijem, smeštaj, čuvanje i izdavanje lekova i medicinskih sredstava, vojnozdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama;
- 2) snabdevanje korisnika prava i drugih lica lekovima i medicinskim sredstvima;
- 3) obezbeđivanje lekova i medicinskih sredstava za potrebe vojnih misija Republike Srbije u inostranstvu;
- 4) druge poslove, u skladu sa zakonom.

Član 59.

Apotekarska delatnost koja se obavlja u vojnoj apoteci obuhvata:

- 1) promociju zdravlja, odnosno zdravstveno vaspitanje i savetovanje za očuvanje i unapređenje zdravlja pravilnom upotrebom lekova i određenih vrsta medicinskih sredstava;
- 2) planiranje, prijem i izdavanje lekova i određenih vrsta medicinskih sredstava, a na osnovu planova za nabavku lekova i medicinskih sredstava za redovne i vanredne potrebe;
- 3) praćenje savremenih stručnih i naučnih dostignuća u oblasti farmakoterapije i pružanje informacija o lekovima i određenim vrstama medicinskih sredstava građanima, zdravstvenim radnicima, drugim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi, kao i drugim zainteresovanim subjektima;
- 4) davanje saveta za pravilnu upotrebu lekova i određenih vrsta medicinskih sredstava, odnosno uputstva za njihovu pravilnu upotrebu;

- 5) izradu magistralnih lekova;
- 6) izradu galenskih lekova;
- 7) druge poslove, u skladu sa zakonom.

Galenski lek izrađen u vojnoj apoteci može se izdavati u toj apoteci, kao i u drugoj apoteci u skladu sa zakonom kojim se uređuju lekovi i medicinska sredstva.

V. KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE, PROVERA KVALITETA STRUČNOG RADA I AKREDITACIJA

Član 60.

Kvalitet zdravstvene zaštite obezbeđuje se primenom odredaba zakona kojim se uređuje zdravstvena zaštita, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Provera kvaliteta stručnog rada

Član 61.

Provera kvaliteta stručnog rada vrši se kao unutrašnja i spoljna provera kvaliteta stručnog rada vojnozdravstvenih ustanova, odnosno sanitetskih jedinica i ustanova i zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika.

Unutrašnja provera kvaliteta stručnog rada

Član 62.

Unutrašnja provera kvaliteta stručnog rada u vojnozdravstvenoj ustanovi sprovodi se na osnovu godišnjeg programa provere kvaliteta stručnog rada koji utvrđuje komisija za unapređenje kvaliteta rada vojnozdravstvene ustanove.

Unutrašnja provera kvaliteta stručnog rada u sanitetskoj jedinici i ustanovi sprovodi se na osnovu godišnjeg programa provere kvaliteta stručnog rada koji odobrava nadležni starešina u čijem sastavu se nalazi sanitetska jedinica i ustanova.

Načelnik odnosno upravnik vojnozdravstvene ustanove odnosno nadležni starešina u čijem sastavu se nalazi sanitetska jedinica i ustanova može narediti i vanrednu unutrašnju proveru kvaliteta stručnog rada.

Član 63.

Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici za kvalitet stručnog rada odgovaraju pretpostavljenom starešini organizacionog dela vojnozdravstvene ustanove, odnosno sanitetske jedinice i ustanove u kojoj se nalaze na službi.

Pretpostavljeni starešina iz stava 1. ovog člana za kvalitet svog rada, kao i za kvalitet stručnog rada organizacionog dela odnosno službe kojom rukovodi, odgovara načelniku odnosno upravniku vojnozdravstvene ustanove, odnosno nadležnom starešini jedinice i ustanove u kojoj se nalazi.

Spoljna provera kvaliteta stručnog rada

Član 64.

Spoljna provera kvaliteta stručnog rada može biti redovna i vanredna.

Redovnu i vanrednu spoljnu proveru kvaliteta stručnog rada na primarnom i sekundarnom nivou zdravstvene zaštite za korisnike prava i druga lica u smislu ovog zakona, organizuje i sprovodi organizaciona celina Ministarstva odbrane nadležna za poslove vojnog zdravstva.

Uslove, način i postupak za sprovođenje provere iz stava 2. ovog člana propisuje ministar odbrane.

Spoljnu proveru kvaliteta stručnog rada vojnozdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite i spoljnu proveru kvaliteta stručnog rada vojnozdravstvene ustanove za osigurana lica Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje vrše stručni nadzornici sa liste stručnih nadornika utvrđene odlukom ministra nadležnog za poslove zdravlja u saradnji sa organizacionom celinom Ministarstva odbrane nadležnom za vojno zdravstvo.

Akreditacija i standardizacija

Član 65.

Akreditacija i standardizacija vojnozdravstvenih ustanova i jedinica, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite, sprovodi se u skladu sa zakonom.

DEO TREĆI

ZDRAVSTVENO OSIGURANJE KORISNIKA PRAVA

I. OBEZBEĐIVANJE I SPROVOĐENJE ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Član 66.

Zdravstveno osiguranje obezbeđuje se i sprovodi u Fondu.

Član 67.

Prava iz zdravstvenog osiguranja ne mogu se prenositi niti se mogu nasleđivati.

Novčana naknada koja je dospela za isplatu, a ostala je neisplaćena usled smrti lica obuhvaćenog zdravstvenim osiguranjem može se nasleđivati.

Član 68.

Sredstva za ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja obezbeđuju se iz doprinosa za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: doprinos), kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom, osim za druga lica, za koja se sredstva obezbeđuju u budžetu Republike Srbije.

Član 69.

Zdravstveno osiguranje obuhvata osiguranje za slučaj povrede na radu ili profesionalne bolesti i osiguranje za slučaj bolesti i povrede van rada.

II. KATEGORIJE LICA KOJIMA SE OBEZBEĐUJU PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Korisnici prava i druga lica

Član 70.

Prava iz zdravstvenog osiguranja obezbeđuju se korisnicima prava.

Prava iz zdravstvenog osiguranja obezbeđuju se i drugim licima, u skladu sa ovim zakonom.

Osigurana lica

Član 71.

Prava iz zdravstvenog osiguranja utvrđena ovim zakonom obezbeđuju se članovima porodice vojnih osiguranika, ukoliko ne ispunjavaju uslove za sticanje svojstva osiguranika u skladu sa zakonom i ukoliko osiguranje ne ostvaruju po drugom osnovu.

Članovima porodice, u smislu ovog zakona, smatraju se:

1) članovi uže porodice (supružnik, vanbračni partner, dete, usvojenik, pastorak i hranjenik);

2) članovi šire porodice (roditelji, očuh, maćeha, usvojitelj, deda, baba, unučad, braća i sestre koje vojni osiguranik izdržava u smislu propisa koji uređuje porodične odnose i propisa koji uređuju oblast socijalne zaštite).

Član 72.

Supružnik, odnosno vanbračni partner vojnog osiguranika ima prava iz zdravstvenog osiguranja dok je sa vojnim osiguranikom u braku, odnosno vanbračnoj zajednici, u skladu sa propisom koji uređuje porodične odnose.

Bivši supružnik, odnosno bivši vanbračni partner vojnog osiguranika kome je sudskom odlukom utvrđeno pravo na izdržavanje ima prava iz zdravstvenog osiguranja, dok traje obaveza izdržavanja.

Član 73.

Dete vojnog osiguranika ima prava iz zdravstvenog osiguranja do navršenih 18 godina života, odnosno do kraja propisanog srednjoškolskog odnosno visokoškolskog obrazovanja, a najkasnije do navršenih 26 godina života.

Dete iz stava 1. ovog člana koje je zbog bolesti prekinulo školovanje ima prava iz zdravstvenog osiguranja i za vreme trajanja te bolesti, a ako nastavi školovanje ima prava iz zdravstvenog osiguranja i posle starosne granice utvrđene u stavu 1. ovog člana, ali najduže onoliko vremena koliko je trajao prekid školovanja zbog bolesti. Opravdanost prekida školovanja zbog bolesti ceni Viša vojnotelebarska komisija, u skladu sa ovim zakonom.

Ako dete iz stava 1. ovog člana postane nesposobno za samostalan život i rad, u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju pre nego što isteknu rokovi za školovanje, ima prava iz zdravstvenog osiguranja i za vreme dok ta nesposobnost traje.

Dete iz stava 1. ovog člana koje postane nesposobno za samostalan život i rad, u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju i posle uzrasta utvrđenog u stavu 1. ovog člana, ima prava iz zdravstvenog osiguranja dok ta nesposobnost traje ako ga vojni osiguranik izdržava zbog toga što nema sopstvenih prihoda za izdržavanje.

Usvojenik vojnog osiguranika ima prava iz zdravstvenog osiguranja pod istim uslovima kao i dete.

Pastorak, odnosno hranjenik vojnog osiguranika ima prava iz zdravstvenog osiguranja pod istim uslovima kao dete, samo ako to pravo ne može da ostvari kao član porodice svojih roditelja, u skladu sa zakonom.

Član 74.

Članovi šire porodice iz člana 71. stav 2. tačka 2) ovog zakona koje vojni osiguranik izdržava u skladu sa propisom koji uređuje porodične odnose imaju prava iz zdravstvenog osiguranja ako su navršili 65 godina života, ili ako su mlađi ali su nesposobni za privređivanje, a ta nesposobnost odgovara potpunom gubitku radne sposobnosti u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Braća, sestre i unučad vojnog osiguranika, do navršenih 18 godina života, odnosno do kraja propisanog srednjoškolskog, odnosno visokoškolskog obrazovanja, a najkasnije do navršenih 26 godina života, imaju prava iz zdravstvenog osiguranja ukoliko ih vojni osiguranik izdržava, u smislu propisa koji uređuju oblast porodične zaštite i propisa koji uređuju oblast socijalne zaštite.

Druga lica

Član 75.

Druga lica imaju pravo na zdravstvenu zaštitu u obimu utvrđenom ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim za sprovođenje ovog zakona, za:

- 1) sve oblike preventivne medicinske zaštite;
- 2) lekarske preglede, lečenje i druge vrste medicinske pomoći;
- 3) lekarske preglede i druge vrste medicinske pomoći radi praćenja i proveravanja zdravstvenog stanja;
- 4) davanje lekova, pomoćnog materijala koji služi za upotrebu leka i sanitetskog materijala potrebnog za lečenje;
- 5) prevenciju, negu i lečenje oboljenja zuba i usta;
- 6) zubnotehničku pomoć i zubnoprostetička sredstva;
- 7) medicinska sredstva (medicinsko-tehnička pomagala i implantate);
- 8) produžena medicinska rehabilitacija u specijalizovanim ustanovama.

Drugim licima propisuju se i izdaju lekovi iz stava 1. tačka 4) ovog člana sa liste lekova republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: lista lekova), koji se propisuju na recept ili izdaju na nalog.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, drugom licu može se propisati i izdati lek koji nije obuhvaćen listom lekova, u slučajevima kada je takav lek neophodan, a na osnovu mišljenja konzilijuma vojnozdravstvene ustanove.

Član 76.

Druga lica po otpuštanju iz Vojske Srbije imaju pravo na zdravstvenu zaštitu za povrede ili oboljenja koja su dobili za vreme službe u Vojski Srbije, koja su neposredna posledica vršenja vojne službe, ako to pravo ne ostvaruju po drugom osnovu.

Lica iz stava 1. ovog člana kod kojih se pojavi oboljenje po otpuštanju iz Vojske Srbije imaju pravo na zdravstvenu zaštitu ako u roku od dva meseca od dana otpuštanja iz Vojske Srbije prijave to oboljenje organizacionoj jedinici Ministarstva odbrane nadležnoj za vojnu obavezu prema mestu prebivališta i ako nadležna vojnolekarska komisija utvrdi da je oboljenje nastalo za vreme službe u Vojski Srbije.

Nadležna vojnolekarska komisija iz stava 2. ovog člana je:

- 1) niža vojnolekarska komisija – za vojnike na služenju vojnog roka, za lica na drugom stručnom osposobljavanju za oficire i podoficire i lica u rezervnom sastavu;
- 2) viša vojnolekarska komisija – za učenike i kadete vojnoškolskih ustanova.

Član 77.

Druga lica koja zbog pogoršanja oboljenja koje su imali pre stupanja u Vojsku Srbije budu otpuštena iz Vojske Srbije imaju pravo na zdravstvenu zaštitu za to oboljenje do izlečenja, odnosno do stabilizacije oboljenja, a najduže dve godine od dana otpuštanja iz Vojske Srbije, ako pravo na zdravstvenu zaštitu ne ostvaruju po drugom osnovu.

III. PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I OSTALA PRAVA

Prava iz zdravstvenog osiguranja

Član 78.

Prava iz zdravstvenog osiguranja su:

- 1) pravo na zdravstvenu zaštitu;
- 2) pravo na naknadu plate za vreme privremene sprečenosti za rad profesionalnog vojnog lica (u daljem tekstu: pravo na naknadu plate);
- 3) pravo na naknadu putnih troškova u vezi sa korišćenjem zdravstvene zaštite (u daljem tekstu: naknada putnih troškova).

Pravo na zdravstvenu zaštitu

Član 79.

Zdravstvena zaštita koja se ovim zakonom obezbeđuje obuhvata:

- 1) lekarske preglede i druge vrste medicinske pomoći radi praćenja i proveravanja zdravstvenog stanja i utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za rad na određenom radnom mestu;
- 2) preduzimanje stručnih medicinskih mera za unapređivanje zdravstvenog stanja odnosno sprečavanja oboljenja (vakcinacije i druge imunizacije, hemioprofilaksa, saniranje kliconoštva, dezinfekcija i druge zaštitne mere u stanu kada su medicinski indikovane usled pojave zaraznih bolesti i dr.);
- 3) lekarske preglede, lečenje i druge vrste medicinske pomoći;
- 4) preglede i lečenje u vezi sa planiranjem porodice, trudnoćom, dijagnostiku i lečenje steriliteta;
- 5) sprovođenje mera radi otkrivanja i sprečavanja oboljenja od profesionalnih bolesti i sprečavanja nesreća na poslu;
- 6) medicinsku rehabilitaciju u stacioniranoj zdravstvenoj ustanovi i u drugoj specijalizovanoj ustanovi za medicinsku rehabilitaciju;
- 7) prevenciju, negu i lečenje bolesti zuba i usta;
- 8) davanje lekova i pomoćnog materijala koji služi za upotrebu leka i sanitetskog materijala potrebnog za lečenje;
- 9) zubnotehničku pomoć i zubnoprostetička sredstva;
- 10) medicinska sredstva (medicinsko-tehnička pomagala i implantate).

Korisniku prava, na teret sredstava Fonda, propisuju se i izdaju lekovi iz stava 1. tačka 8) ovog člana sa liste lekova republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: lista lekova), koji se propisuju na recept ili izdaju na nalog.

Izuzetno iz stava 2. ovog člana, korisniku prava može se propisati i izdati lek koji nije obuhvaćen listom lekova, u slučajevima kada je takav lek neophodan, a na osnovu mišljenja konzilijuma vojnozdravstvene ustanove.

Ministar odbrane uređuje indikacije za ostvarivanje medicinske rehabilitacije iz stava 1. tačka 6) ovog člana, dužinu trajanja medicinske rehabilitacije, kao i način i uslove za ostvarivanje medicinske rehabilitacije.

Ministar odbrane utvrđuje vrste medicinsko-tehničkih pomagala, indikacije, trajanje i obnavljanje, kao i način i uslove ostvarivanja prava na medicinsko-tehnička pomagala, odnosno vrstu implantata, indikacije, trajanje i obnavljanje, kao i način i uslove ostvarivanja prava na implantate.

Učešće korisnika prava u troškovima zdravstvene zaštite

Član 80.

Pri korišćenju zdravstvene zaštite može se predvideti učešće korisnika prava u troškovima zdravstvene zaštite (participacija).

Učešće korisnika prava u troškovima zdravstvene zaštite kao i oslobađanje od učešća bliže uređuje ministar odbrane.

Vojnozdravstvena ustanova i sanitetska jedinica i ustanova, odnosno civilna zdravstvena ustanova u obavezi je da korisniku prava izda potvrdu, odnosno račun za naplaćenu participaciju.

Sredstva koja vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove ostvare naplatom participacije od korisnika prava predstavljaju prihod Fonda.

Sredstva koja civilne zdravstvene ustanove ostvare od naplate participacije od korisnika prava predstavljaju prihod tih ustanova, a za navedeni iznos umanjuje se cena usluge koja se fakturiše Fondu.

Ostvarivanje zdravstvene zaštite

Član 81.

Korisnici prava i druga lica ostvaruju zdravstvenu zaštitu u vojnozdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama.

Korisnici prava i druga lica mogu da ostvare zdravstvenu zaštitu i u civilnim zdravstvenim ustanovama:

- 1) ako u mestu službovanja odnosno stanovanja nema vojnozdravstvene ustanove, odnosno sanitetske jedinice i ustanove;
- 2) ako vojnozdravstvena ustanova, odnosno sanitetska jedinica i ustanova ne može da pruži potreban oblik zdravstvene zaštite;
- 3) u hitnim slučajevima radi otklanjanja neposredne opasnosti po život;
- 4) u slučajevima utvrđenim ugovorom sa nadležnom organizacijom obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Zdravstvena zaštita iz stava 2. ovog člana, osim u hitnim slučajevima, ostvaruje se po uputu nadležnog lekara vojne ili civilne zdravstvene ustanove u ustanovama iz akta Vlade kojim je utvrđena mreža zdravstvenih ustanova u javnoj svojini (u daljem tekstu: mreža zdravstvenih ustanova) i drugim civilnim zdravstvenim ustanovama, sa kojima postoji zaključen ugovor, u skladu sa zakonom.

U hitnim slučajevima zdravstvena zaštita ostvaruje se bez uputa u najbližoj vojnoj ili civilnoj zdravstvenoj ustanovi, u skladu sa zakonom.

Ministar odbrane bliže uređuje način, uslove ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i nomenklaturu zdravstvenih usluga.

Naknada troškova za pruženu zdravstvenu zaštitu

Član 82.

Radi ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, Fond može zaključiti ugovor sa Republičkim fondom za zdravstveno osiguranje, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Troškove za zdravstvenu zaštitu pruženu korisnicima prava i drugim licima u civilnim zdravstvenim ustanovama iz mreže zdravstvenih ustanova, nadoknađuje Fond, u skladu sa ugovorom iz stava 1. ovog člana.

Radi ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, Fond može da zaključi ugovor i sa civilnim zdravstvenim ustanovama koje nisu u mreži zdravstvenih ustanova.

Troškove za zdravstvenu zaštitu pruženu osiguranim licima Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje u vojnozdravstvenim ustanovama iz mreže zdravstvenih ustanova sa kojima Republički fond za zdravstveno osiguranje ima zaključen ugovor, nadoknađuje Republički fond za zdravstveno osiguranje.

Korišćenje zdravstvene zaštite u inostranstvu

Član 83.

Profesionalnom vojnom licu koje se nalazi na službi, stručnom usavršavanju ili školovanju u inostranstvu obezbeđuje se zdravstvena zaštita koja se po ovom zakonu obezbeđuje profesionalnom vojnom licu u Republici Srbiji, ukoliko odredbama međunarodnog sporazuma o socijalnom osiguranju nije drugačije određeno.

Zdravstvena zaštita iz stava 1. ovog člana obezbeđuje se i članovima uže porodice profesionalnog vojnog lica, dok sa njim borave u inostranstvu, i to:

1) ako je profesionalno vojno lice na službi u inostranstvu duže od šest meseci, zdravstvena zaštita se obezbeđuje u obimu u kojem se obezbeđuje i vojnom osiguraniku od koga oni izvode prava iz zdravstvenog osiguranja, za sve vreme za koje se zdravstvena zaštita obezbeđuje vojnom osiguraniku;

2) ako je profesionalno vojno lice na službi u inostranstvu do šest meseci, obezbeđuje se neophodna zdravstvena zaštita.

Neophodna zdravstvena zaštita, u smislu ovog zakona, obuhvata zdravstvenu zaštitu koja je odgovarajuća, odnosno potrebna za dijagnostiku, odnosno lečenje bolesti ili povrede korisnika prava, koja je u skladu sa standardima dobre medicinske prakse u zemlji i koja nije pružena, na zahtev korisnika prava ili zdravstvenog radnika, radi stavljanja korisnika prava u povoljniji položaj u odnosu na druge korisnike prava, odnosno radi sticanja posebnih koristi za zdravstvenu ustanovu ili zdravstvenog radnika.

Neophodnu zdravstvenu zaštitu u postupku ostvarivanja prava utvrđuje nadležni stručno-medicinski organ.

Korisnici vojne penzije i članovi porodice vojnog osiguranika ukoliko su državljani zemalja sa kojima je zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju, ili u toj zemlji imaju prebivalište ili boravište, ostvaruju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u sadržaju i obimu koji su utvrđeni ovim zakonom, ako međunarodni ugovorom o socijalnom osiguranju nije drukčije određeno.

Član 84.

Korisnik prava za vreme privatnog boravka u inostranstvu (turističko putovanje i dr.) ima pravo na korišćenje zdravstvene zaštite na teret sredstava zdravstvenog osiguranja samo u slučaju hitne medicinske pomoći kako bi se otklonila neposredna opasnost po život korisnika prava.

Pravo na korišćenje zdravstvene zaštite imaju korisnici prava na zdravstvenu zaštitu iz člana 83. st. 1. i 2. ovog zakona, kao i korisnici prava iz stava 1. ovog člana, ako su pre odlaska u inostranstvo dobili potvrdu o korišćenju zdravstvene zaštite u inostranstvu (u daljem tekstu: potvrda).

Potvrda se izdaje na obrascu na kojem je odštampano i detaljno objašnjenje o načinu i uslovima za korišćenje zdravstvene zaštite u inostranstvu.

Potvrda za dete vojnog osiguranika koje se nalazi na stručnom usavršavanju ili školovanju, a koje se finansira sopstvenim sredstvima, izdaje se za period trajanja stručnog usavršavanja, odnosno školske godine.

Uslove za izdavanje potvrde, način izdavanja, rok važenja i obrazac potvrde propisuje Fond.

Član 85.

Korisnik prava kome je za vreme boravka u inostranstvu pružena hitna medicinska pomoć, a koje je boravilo u inostranstvu bez izdate potvrde, nema pravo na naknadu troškova hitne medicinske pomoći u inostranstvu.

Troškove hitne medicinske pomoći pružene korisniku prava u državi sa kojom Republika Srbija ima potpisan sporazum o socijalnom osiguranju kojim su obuhvaćeni korisnici prava, koji je boravio u toj državi bez prethodno izdate potvrde, plaća Fond, na zahtev nadležnog inostranog nosioca zdravstvenog osiguranja, a snosi ih korisnik prava po podnetom zahtevu za naknadu troškova od strane Fonda.

Član 86.

Ukoliko korisnik prava za vreme boravka u državi sa kojom Republika Srbija nema potpisan sporazum o socijalnom osiguranju ili u državi sa kojom Republika Srbija ima potpisan sporazum o socijalnom osiguranju kojim nisu obuhvaćeni korisnici prava, koristi hitnu medicinsku pomoć u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi, pod uslovima propisanim ovim zakonom, može je koristiti u inostranstvu samo onoliko vremena koliko je potrebno da se osposobi za zdravstveno bezbedan povratak u zemlju.

Opravdanost bolničkog lečenja iz stava 1. ovog člana ceni nadležna vojnolekarska komisija.

Član 87.

Korisnik prava ostvaruje u inostranstvu pravo na nabavku lekova, medicinsko-tehničkih pomagala i implantata koji su neophodni u slučaju hitne medicinske pomoći u skladu sa međunarodnim sporazumom.

Član 88.

Iz sredstava Fonda nadoknađuju se troškovi za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu u državi sa kojom Republika Srbija nema potpisan sporazum o socijalnom osiguranju ili u državi sa kojom Republika Srbija ima potpisan sporazum o socijalnom osiguranju kojim nisu obuhvaćeni korisnici prava najviše do iznosa troškova za korišćenje tih prava u Republici Srbiji, pod uslovima propisanim ovim zakonom, a na osnovu nalaza, ocene i mišljenja nadležnog stručno-medicinskog organa

Za lica iz člana 83. ovog zakona Fond refundira troškove za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu u inostranstvu u punom iznosu.

Upućivanje na lečenje u inostranstvo

Član 89.

Korisniku prava može se odobriti lečenje, sprovođenje dijagnostičkih postupaka, odnosno uspostavljanje dijagnoze u inostranstvu na teret sredstava zdravstvenog osiguranja za lečenje oboljenja, stanja ili povreda za koje su isrpjene sve mogućnosti daljeg lečenja u Republici Srbiji, odnosno za dijagnostičke postupke koji se ne mogu sprovoditi u Republici Srbiji, odnosno za uspostavljanje dijagnoze za koju ne postoje odgovarajuće metode u Republici Srbiji, a u državi u koju se korisnik prava upućuje postoji mogućnost za dalje lečenje tog oboljenja, stanja ili povrede,

odnosno za sprovođenje dijagnostičkih postupaka, odnosno za uspostavljanje dijagnoze.

Korisniku prava može se na teret sredstava zdravstvenog osiguranja, odobriti i nabavka leka u inostranstvu.

Ministar odbrane uređuje uslove i način, kao i vrste oboljenja, stanja ili povreda za koje se može odobriti lečenje, sprovođenje dijagnostičkih postupaka, odnosno uspostavljanje dijagnoze, odnosno nabavka leka u inostranstvu.

Pravo na naknadu plate

Član 90.

Naknada plate za vreme privremene sprečenosti za rad pripada profesionalnom vojnom licu, ako je zdravstveno stanje profesionalnog vojnog lica, odnosno člana njegove uže porodice takvo da je profesionalno vojno lice sprečeno za rad iz razloga propisanih ovim zakonom, bez obzira na isplatioca naknade plate, i to ako je privremeno sprečeno za rad:

- 1) usled bolesti ili povrede van rada;
- 2) usled profesionalne bolesti ili povrede na radu;
- 3) zbog bolesti ili komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće;
- 4) zbog propisane mere obavezne izolacije kao kliconoše ili zbog pojave zaraznih bolesti u njegovoj okolini;
- 5) zbog nege bolesnog, odnosno povređenog člana uže porodice, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom;
- 6) zbog dobrovoljnog davanja organa, ćelija i tkiva, izuzev dobrovoljnog davanja krvi;
- 7) jep je određen za pratioca bolesnog, odnosno povređenog osiguranog lica upućenog na lečenje ili pregled u drugo mesto, odnosno dok boravi kao pratilac u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi, u skladu sa opštim aktom Fonda.

Dužinu privremene sprečenosti za rad ocenjuje stručno-medicinski organ, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona.

Član 91.

Naknada plate za vreme privremene sprečenosti za rad u slučajevima iz člana 90. ovog zakona pripada od prvog dana sprečenosti za rad pa sve dok ta sprečenost traje, ali samo za vreme trajanja radnog odnosa za koje bi profesionalno vojno lice primalo platu, u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je privremena sprečenost za rad nastala kao posledica povrede na radu ili profesionalne bolesti, naknada plate pripada profesionalnom vojnom licu od prvog dana privremene sprečenosti za rad, i posle prestanka radnog odnosa profesionalnog vojnog lica, do prestanka uzroka privremene sprečenosti za rad po oceni stručno-medicinskog organa.

Privremena sprečenost za rad traje dok izabrani lekar, odnosno vojnolekarska komisija ne utvrdi da je uspostavljena sposobnost za profesionalnu vojnu službu ili dok se rešenjem nadležnog organa ne utvrdi da postoji invalidnost, u skladu sa zakonom.

Član 92.

U slučaju iz člana 90. stav 1. tačka 5) ovog zakona profesionalnom vojnom licu pripada naknada plate ukoliko je član uže porodice mlađi od sedam godina života ili ukoliko je stariji, ali je teško telesno ili duševno ometen u razvoju, kao i u drugim

slučajevima čiju opravdanost ceni izabrani lekar, u svakom pojedinačnom slučaju bolesti najduže do 15 dana za člana uže porodice mlađeg od sedam godina, a ako je oboleli, odnosno povređeni član uže porodice stariji od sedam godina života, najduže do sedam dana.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, kada postoje opravdani razlozi koji se odnose na zdravstveno stanje člana uže porodice, niža vojnolekarska komisija može produžiti trajanje privremene sprečenosti za rad zbog nege člana uže porodice, najduže do 30 dana za negu člana uže porodice mlađeg od sedam godina života ili starijeg člana uže porodice koji je teško telesno ili duševno ometen u razvoju, kao i u drugim slučajevima, odnosno do 14 dana za negu člana uže porodice koji je stariji od sedam godina života, a nije teško telesno ili duševno ometen u razvoju.

U slučaju teškog oštećenja zdravstvenog stanja deteta do navršenih 18 godina života zbog teškog oštećenja moždanih struktura, maligne bolesti, ili drugog teškog pogoršanja zdravstvenog stanja, viša vojnolekarska komisija može, na predlog zdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite u kojoj se dete leči, a po uputu izabranog lekara, produžiti pravo na naknadu plate zbog nege člana uže porodice.

Produženje prava na naknadu plate iz stava 3. ovog člana ocenjuje viša vojnolekarska komisija na svakih šest meseci, za svaki pojedinačni slučaj, zavisno od zdravstvenog stanja deteta.

Naknada plate za vreme privremene sprečenosti za rad zbog nege deteta pripada profesionalnom vojnom licu ako su oba roditelja deteta zaposlena, ako dete ima samo jednog roditelja, odnosno roditelja koji samostalno vrši roditeljsko pravo ili ako jedan od roditelja nije zaposlen, ali je iz zdravstvenih razloga nesposoban da neguje obolelo dete.

Naknada plate za vreme privremene sprečenosti za rad zbog nege deteta pod istim uslovima kao roditelju, pripada i profesionalnom vojnom licu koje je usvojitelj, hranitelj, očuh ili maćeha detetu.

Član 93.

Povredom na radu i profesionalnom bolešću smatraju se povrede i bolesti utvrđene u skladu sa zakonom.

Sadržaj i način izdavanja obrasca izveštaja o povredi na radu i profesionalnoj bolesti utvrđuje se u skladu sa propisima kojima se uređuje bezbednost i zdravlje na radu.

Član 94.

Profesionalnom vojnom licu ne pripada naknada plate, odnosno obustavlja mu se isplata naknade plate za vreme privremene sprečenosti za rad:

- 1) ako je namerno prouzrokovao privremenu sprečenost za rad;
- 2) ako je privremena sprečenost za rad prouzrokovana upotrebom alkohola ili upotrebom psihoaktivnih supstanci;
- 3) ako namerno sprečava ozdravljenje, odnosno osposobljavanje za rad;
- 4) ako se bez opravdanog razloga ne podvrgne lečenju, osim ako za lečenje nije potreban pristanak predviđen zakonom;
- 5) ako se bez opravdanog razloga ne javi izabranom lekaru za ocenu privremene sprečenosti za rad ili se ne odazove na poziv vojnolekarske komisije, u roku od tri dana od dana nastanka privremene sprečenosti za rad, odnosno od dana dobijanja poziva za izlazak na vojnolekarsku komisiju, odnosno od prestanka okolnosti koje su ga u tome sprečavale;

6) ako se za vreme privremene sprečenosti za rad bavi privrednom ili drugom aktivnošću kojom ostvaruje prihode;

7) ako bez dozvole stručno-medicinskog organa otputuje iz mesta prebivališta, odnosno boravišta ili ako stručno-medicinski organ utvrdi da ne postupa po uputstvu za lečenje;

8) ako zloupotrebi pravo na korišćenje odsustvovanja sa rada zbog privremene sprečenosti za rad na neki drugi način.

Profesionalnom vojnom licu ne pripada naknada plate od dana kada su utvrđene okolnosti iz stava 1. ovog člana, za sve vreme dok traju te okolnosti ili njihove posledice.

Naknada plate ne pripada profesionalnom vojnom licu na izdržavanju kazne zatvora i profesionalnom vojnom licu prema kome se sprovodi mera bezbednosti obaveznog psihijatrijskog lečenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi i obaveznog lečenja alkoholičara i narkomana u zdravstvenoj ustanovi.

Ako se činjenice iz stava 1. ovog člana utvrde posle započinjanja sa korišćenjem prava na naknadu plate, odnosno posle ostvarivanja prava na naknadu plate, isplata naknade plate se obustavlja, odnosno isplatioc naknade ima pravo na povraćaj isplaćenih sredstava.

Povezivanje privremene sprečenosti za rad

Član 95.

U slučaju da je profesionalno vojno lice privremeno sprečeno za rad iz jednog od razloga iz člana 90. ovog zakona, a zatim bez prekida (naredni dan) bude sprečen za rad iz drugog razloga privremene sprečenosti za rad iz člana 90. ovog zakona, dani privremene sprečenosti za rad profesionalnog vojnog lica ne povezuju se u pogledu osnova, visine i isplatioca naknade plate.

U slučaju da je profesionalno vojno lice privremeno sprečeno za rad zbog jedne bolesti ili povrede, a narednog dana (bez prekida), odnosno najduže u roku od šest dana od poslednjeg dana prethodne sprečenosti za rad, bude sprečen za rad zbog iste ili druge bolesti ili povrede, dani sprečenosti za rad povezuju se u pogledu osnova, visine i isplatioca naknade plate.

U slučaju da je profesionalno vojno lice privremeno sprečeno za rad zbog iste ili dve različite bolesti ili povrede, sa prekidom između sprečenosti za rad koji je duži od šest dana od poslednjeg dana prethodne sprečenosti za rad, dani sprečenosti za rad ne povezuju se u pogledu osnova, visine i isplatioca naknade plate.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, izabrani lekar je u obavezi da profesionalno vojno lice uputi na vojnolekarsku komisiju po isteku 30 dana ukupne sprečenosti za rad, osim u slučaju iz člana 92. stav 3. ovog zakona.

U slučaju iz stava 2. ovog člana izabrani lekar u obavezi je da profesionalno vojno lice uputi na vojnolekarsku komisiju po isteku 30 dana ukupne sprečenosti za rad.

U slučaju iz stava 3. ovog člana izabrani lekar u obavezi je da profesionalno vojno lice uputi na vojnolekarsku komisiju ako je bio sprečen za rad u ukupnom trajanju od 30 dana u periodu od 60 dana od dana prve sprečenosti za rad.

Obavezno upućivanje profesionalnog vojnog lica na ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu pred organizacijom nadležnom za penzijsko i invalidsko osiguranje

Član 96.

Starešina na položaju komandanta bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja u obavezi je da profesionalno vojno lice uputi na ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje služba u Vojski Srbije.

Ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu vrši nadležna vojnolekarska komisija u skladu sa ovim zakonom.

Nakon dobijanja predloga nesposoban za profesionalnu vojnu službu, profesionalno vojno lice javlja se nadležnoj višoj vojnolekarskoj komisiji.

Predsednik više vojnolekarske komisije u svojstvu izabranog lekara, sa potrebnom medicinskom dokumentacijom, upućuje profesionalno vojno lice nadležnom organu za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Profesionalno vojno lice u obavezi je da u roku od 15 dana od dana upućivanja nadležnom organu podnese zahtev za pokretanje postupka radi utvrđivanja gubitka sposobnosti za profesionalnu vojnu službu i o tome pisanim putem obavesti pretpostavljenog starešinu u roku od tri dana.

Zahtev i obaveštenje iz stava 5. ovog člana može predati, u ime i za račun profesionalnog vojnog lica, i član uže porodice ili drugo lice sa kojim profesionalno vojno lice živi u porodičnom domaćinstvu.

Ako profesionalno vojno lice živi samo, zahtev i obaveštenje iz stava 5. ovog člana u obavezi je da podnese u roku od 15 dana od dana prestanka razloga zbog kojih nije mogao da podnese zahtev.

Član 97.

Kada je profesionalno vojno lice u toku privremene sprečenosti za rad upućeno nadležnom organu iz člana 96. ovog zakona, ima pravo na naknadu plate iz sredstava zdravstvenog osiguranja najduže 60 dana od dana podnošenja zahteva za pokretanje postupka pred nadležnom organizacijom za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje.

Ukoliko se potpuni gubitak sposobnosti za profesionalnu vojnu službu utvrdi pre isteka roka od 60 dana od dana podnošenja zahteva, naknada plate se obezbeđuje iz sredstava zdravstvenog osiguranja do dana utvrđivanja gubitka sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, a nakon tog dana naknada plate se obezbeđuje iz sredstava organizacije nadležne za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Ako organizacija nadležna za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje ne odluči po zahtevu iz člana 96. stav 5. ovog zakona u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva profesionalno vojno lice, počev od 61-og dana ima pravo na naknadu plate koju obezbeđuje nadležna organizacija za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje iz svojih sredstava.

Ako nadležna organizacija za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje ne obezbedi naknadu plate profesionalnom vojnom licu počev od 61-og dana, naknada plate obezbeđuje se iz sredstava zdravstvenog osiguranja, a potraživanje isplaćene naknade plate od nadležne organizacije za penzijsko i invalidsko osiguranje dospeva isplatom naknade plate profesionalnom vojnom licu, a povraćaj isplaćene naknade vrši se prema odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Refundacija iz stava 4. ovog člana vrši se prema odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Član 98.

Za sve vreme trajanja privremene sprečenosti za rad, profesionalnom vojnom licu koje je upućeno nadležnom organu za ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, u skladu sa ovim zakonom, bez obzira na isplatioca naknade plate, privremenu sprečenost za rad na svakih 30 dana sprečenosti za rad ceni vojnolekarska komisija, na predlog izabranog lekara, na način i po postupku koji je uređen ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, a do dana dobijanja rešenja iz člana 91. ovog zakona.

Osnov za obračun naknade plate

Član 99.

Osnov za obračun naknade plate (u daljem tekstu: osnov za naknadu plate), bez obzira da li se naknada plate isplaćuje iz sredstava poslodavca ili iz sredstava zdravstvenog osiguranja, čini plata koju bi profesionalno vojno lice, da nije nastupila privremena sprečenost za rad, ostvarilo u mesecu za koji se vrši isplata naknade plate.

U platu iz stava 1. ovog člana uračunava se i uvećanje plate za svaku navršenu godinu rada u radnom odnosu (minuli rad).

Član 100.

Osnov za naknadu plate ne može biti viši od najviše mesečne osnovice na koju se plaća doprinos, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Visina naknade plate

Član 101.

Visina naknade plate koja se obezbeđuje iz sredstava zdravstvenog osiguranja, kao i iz sredstava poslodavca u slučajevima iz člana 90. stav 1. tač. 1), 4), 5) i 7) ovog zakona iznosi 95% od osnova za naknadu plate, a u slučajevima iz člana 90. stav 1. tačke 2), 3), i 6), kao i u slučaju iz člana 92. stav 3. ovog zakona iznosi 100% od osnova za na naknadu plate.

U slučaju privremene sprečenosti za rad zbog bolesti ili komplikacije u vezi sa održavanjem trudnoće, počev od 31. dana privremene sprečenosti za rad, visina naknade plate obezbeđuje se u iznosu od 100% od osnova za naknadu plate, s tim što se iz sredstava zdravstvenog osiguranja obezbeđuje iznos od 65% od osnova za naknadu plate, a iznos od 35% od osnova za naknadu plate iz sredstava budžeta Republike Srbije.

Sredstva u iznosu od 35% od osnova za naknadu plate, iz stava 2. ovog člana, prenose se Fondu koji u ime i za račun budžeta Republike Srbije uplaćuje ta sredstva Ministarstvu odbrane na račun izvršenja budžeta Republike Srbije.

Član 102.

Visina naknade plate ne može biti niža od minimalne zarade utvrđene u skladu sa propisima o radu za mesec za koji se vrši obračun naknade plate.

Naknada plate u posebnim slučajevima

Član 103.

Kada stručno-medicinski organ za vreme privremene sprečenosti za rad profesionalnog vojnog lica utvrdi da je njegovo zdravstveno stanje poboljšano i da bi

rad za profesionalno vojno lice bio koristan za brže uspostavljanje sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, može odrediti da profesionalno vojno lice radi sa skraćenim radnim vremenom određeno vreme, a najmanje četiri časa dnevno.

Rad sa skraćenim radnim vremenom iz stava 1. ovog člana može trajati najduže tri meseca, neprekidno ili sa prekidima u toku 12 meseci, od dana početka rada sa skraćenim radnim vremenom.

Ministarstvo odbrane obezbeđuje ostvarivanje rada sa skraćenim radnim vremenom u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana.

Član 104.

Vojnom osiguraniku koji za vreme privremene sprečenosti za rad radi sa skraćenim radnim vremenom, u skladu sa članom 103. ovog zakona, naknada plate pripada za vreme koje predstavlja razliku između punog radnog vremena i vremena provedenog na radu.

Obezbeđivanje isplate naknade plate

Član 105.

Naknada plate za slučajeve privremene sprečenosti za rad iz člana 90. ovog zakona za prvih 30 dana sprečenosti za rad obezbeđuje Ministarstvo odbrane iz svojih sredstava, a od 31. dana naknadu plate obezbeđuje Fond.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, naknada plate obezbeđuje se profesionalnom vojnom licu iz sredstava zdravstvenog osiguranja od prvog dana sprečenosti za rad u slučaju privremene sprečenosti za rad zbog dobrovoljnog davanja organa, ćelija i tkiva, kao i u slučaju privremene sprečenosti za rad zbog nege bolesnog, odnosno povređenog člana uže porodice mlađeg od tri godine.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, naknadu plate u slučaju privremene sprečenosti za rad profesionalnog vojnog lica zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti, obezbeđuje Ministarstvo odbrane, od prvog dana privremene sprečenosti za rad, za sve vreme trajanja privremene sprečenosti za rad osiguranika.

Za profesionalno vojno lice kome je prestao radni odnos u toku korišćenja prava na naknadu plate za vreme privremene sprečenosti za rad zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti, naknadu plate obezbeđuje Fond, od dana prestanka radnog odnosa.

Član 106.

Ministarstvo odbrane isplaćuje i naknadu plate profesionalnom vojnom licu koja se obezbeđuje iz sredstava zdravstvenog osiguranja i iz sredstava budžeta Republike Srbije koja se prenose Fondu, u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo odbrane vrši obračun naknade plate iz stava 1. ovog člana u skladu sa ovim zakonom i dostavlja Fondu zahtev za prenos sredstava Ministarstvu odbrane na račun izvršenja budžeta Republike Srbije.

Prenos sredstava iz stava 2. ovog člana Fond je u obavezi da izvrši u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

Sredstva iz stava 3. ovog člana koja ne isplati profesionalnom vojnom licu u roku od 30 dana od dana njihovog prijema Ministarstvo odbrane je u obavezi da vrati Fondu.

Sredstva iz stava 4. ovog člana ne mogu biti predmet izvršenja, osim za svrhu iz stava 1. ovog člana.

Ministarstvo odbrane može iz svojih sredstava isplatiti naknadu plate i kada se ta naknada obezbeđuje iz sredstava zdravstvenog osiguranja i iz sredstava

budžeta Republike Srbije koja se prenose Fondu, s tim da je Fond u obavezi da isplaćene iznose nadoknadi u roku od 30 dana od dana predaje zahteva Fondu.

Pravo na naknadu putnih troškova

Član 107.

Naknada putnih troškova obuhvata:

- 1) naknadu troškova prevoza;
- 2) naknadu troškova smeštaja za vreme boravka u drugom mestu u Republici Srbiji;
- 3) naknadu troškova smeštaja i ishrane za vreme putovanja i boravka u inostranstvu.

Naknada putnih troškova, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim za sprovođenje ovog zakona, pripada korisniku prava i drugom licu za vreme putovanja i boravka u drugom mestu, odnosno inostranstvu, ako je:

- 1) od izabranog lekara, vojnolekarske komisije, vojnozdravstvene ustanove, sanitetske jedinice i ustanove ili civilne zdravstvene ustanove pozvan ili upućen u drugo mesto u vezi sa ostvarivanjem prava na zdravstvenu zaštitu;
- 2) iz mesta u kojem je na službi, odnosno iz mesta boravka u kojem nema lekara morao da putuje do najbližeg lekara ili zdravstvene ustanove u drugom mestu radi lekarskog pregleda ili lečenja;
- 3) upućen na lečenje u inostranstvo, u skladu sa ovim zakonom.

Naknada troškova iz stava 1. tačka 2) ovog člana pripada korisniku prava i drugom licu ako zbog ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja, u skladu sa ovim zakonom, mora da prenoći u drugom mestu u Republici Srbiji, van zdravstvene ustanove.

Na teret sredstava zdravstvenog osiguranja obezbeđuju se troškovi prevoza posmrtnih ostataka korisnika prava do mesta stanovanja, ako je korisniku prava izvršeno uzimanje organa radi presađivanja u zdravstvenoj ustanovi koja nije u mestu stanovanja korisnika prava.

Član 108.

Naknada putnih troškova pripada i pratiocu korisnika prava i pratiocu drugog lica, ako je po oceni izabranog lekara, vojnolekarske komisije, vojnozdravstvene ustanove, sanitetske jedinice i ustanove ili civilne zdravstvene ustanove korisniku prava ili drugom licu potreban pratilac za vreme putovanja i boravka u drugom mestu u Republici Srbiji, odnosno inostranstvu.

Naknada putnih troškova pripada i licu koje nije korisnik prava, ukoliko je to lice davalac organa, ćelija i tkiva za potrebe ostvarivanja zdravstvene zaštite korisnika prava i drugog lica, odnosno njegovom pratiocu, ako je po oceni izabranog lekara, vojne lekarske komisije, vojnozdravstvene ustanove, sanitetske jedinice i ustanove ili civilne zdravstvene ustanove tom licu potreban pratilac za vreme putovanja i boravka u drugom mestu u Republici Srbiji, odnosno inostranstvu, ukoliko to pravo ne ostvaruje po drugom propisu.

Fond bliže uređuje uslove i način ostvarivanja prava na naknadu putnih troškova, kao i način utvrđivanja visine naknade.

Zastarelost prava i zastarelost potraživanja

Član 109.

Podnošenje zahteva za ostvarivanje prava na novčane naknade iz zdravstvenog osiguranja, odnosno ostalih prava utvrđenih ovim zakonom zastareva u roku od tri godine od događaja koji predstavlja osnov za ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Novčano potraživanje iz stava 1. ovog člana zastareva u roku od tri godine od dana kada je potraživanje utvrđeno.

IV. UTVRĐIVANJE SVOJSTVA KORISNIKA PRAVA I DRUGOG LICA I OSTVARIVANJE PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Utvrdjivanje svojstva korisnika prava i drugog lica

Član 110.

Svojstvo korisnika prava utvrđuje Fond.

Svojstvo drugog lica utvrđuje Ministarstvo odbrane.

Korisnik vojne penzije koji zasnuje radni odnos ostaje osiguranik Fonda, a doprinose za zdravstveno osiguranje po tom osnovu poslodavac uplaćuje Fondu.

Svojstvo korisnika prava stiče se danom nastanka osnova po kome je to svojstvo utvrđeno.

Svojstvo korisnika prava prestaje danom prestanka osnova po kojem je to svojstvo utvrđeno.

Član 111.

Licu kome je utvrđeno svojstvo korisnika prava Fond izdaje ispravu o zdravstvenom osiguranju (u daljem tekstu: isprava o osiguranju), kojom se dokazuje svojstvo vojnog osiguranika, odnosno osiguranog lica. Do izdavanja isprave o osiguranju, korisniku prava izdaće se potvrda o zdravstvenom osiguranju, kojim se dokazuje svojstvo korisnika prava.

Licu kome je utvrđeno svojstvo drugog lica Ministarstvo odbrane izdaje ispravu za korišćenje zdravstvene zaštite, kojom se dokazuje svojstvo drugog lica.

Isprava o osiguranju je zdravstvena kartica koja sadrži prostor za kontaktni mikrokontroler (ČIP) i prostor za mašinski čitljivu zonu za potrebe automatskog očitavanja podataka, u koji se unose vidljivi podaci na ispravi o osiguranju, kao i podaci koji se vode u matičnoj evidenciji u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona.

Vidljivi podaci su: ime, prezime, datum rođenja, lični broj osiguranika (LBO), broj zdravstvene kartice i serijski broj ČIP-a.

Vidljivi podaci iz stava 4. ovog člana napisani su i Brajevim pismom za slepa i slabovida lica.

ČIP sadrži sledeće identifikacione podatke o vojnom osiguraniku: ime, ime jednog roditelja, prezime, adresa (ulica i broj, mesto i opština), jedinstveni matični broj građana, odnosno evidencioni broj za strane državljane, datum rođenja, LBO, pol, osnov osiguranja i podatke o obvezniku plaćanja doprinosa.

ČIP sadrži sledeće podatke o osiguranom licu – članu porodice vojnog osiguranika: ime, ime jednog roditelja, prezime, adresa (ulica i broj, mesto i opština), jedinstveni matični broj građana, odnosno evidencioni broj za strane državljane, datum rođenja, LBO, pol, identifikacione podatke o vojnom osiguraniku iz stava 6. ovog člana i osnov osiguranja.

Podaci koje sadrži ČIP koriste se samo u slučaju da nema tehničkih mogućnosti za pristup podacima iz matične evidencije.

Troškove izdavanja isprave o osiguranju snosi korisnik prava.

Troškove izdavanja isprave za korišćenje zdravstvene zaštite snosi Ministarstvo odbrane.

Fond propisuje sadržaj i oblik isprave o osiguranju, kao i visinu troškova izdavanja isprave o osiguranju.

Ispravu o osiguranju tehnički izrađuje Narodna banka Srbije – Zavod za izradu novčanica i kovanog novca.

Matična evidencija o korisnicima prava i korišćenju prava iz zdravstvenog osiguranja

Član 112.

Svojstvo korisnika prava utvrđuje se na osnovu podataka koji se vode u matičnoj evidenciji o vojnim osiguranicima, osiguranim licima, obveznicima plaćanja doprinosa i korišćenju prava iz zdravstvenog osiguranja (u daljem tekstu: matična evidencija).

Svojstvo drugog lica utvrđuje se na osnovu podataka koji se vode u evidencijama za vojnike na služenju vojnog roka, lica u rezervnom sastavu dok se nalaze na vojnoj dužnosti u Vojsci Srbije, učenika i kadeta vojnoškolske ustanove i lica na drugom stručnom osposobljavanju za oficire i podoficire koje se uspostavljaju i organizuju u Ministarstvu odbrane.

Matičnu evidenciju uspostavlja i organizuje Fond.

Rukovalac podacima o ličnosti koje sadrži matična evidencija je Fond.

Svrha obrade podataka o ličnosti sadržanih u matičnoj evidenciji je ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja.

Cilj obrade podataka je izvršenje zakonom propisanih poslova iz nadležnosti Fonda.

Član 113.

Matična evidencija sadrži podatke o vojnim osiguranicima, odnosno osiguranim licima, obveznicima plaćanja doprinosa i korišćenju prava iz zdravstvenog osiguranja.

Matična evidencija vodi se po propisanim metodološkim principima.

Podaci se u matičnoj evidenciji obrađuju prema propisanom kodeksu šifara.

Podaci u matičnoj evidenciji se obrađuju na osnovu prijava podnesenih na propisanim obrascima koje se mogu dostavljati i putem sredstava za elektronsku obradu podataka.

Metodološke principe za vođenje matične evidencije, kodeks šifara, kao i druga pitanja od značaja za vođenje matične evidencije propisuje Fond.

Član 114.

Matična evidencija uspostavlja se preuzimanjem podataka iz Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja (u daljem tekstu: Centralni registar), preuzimanjem podataka iz službenih evidencija Ministarstva odbrane i Vojske Srbije, odnosno podataka iz službenih evidencija drugih organa koji se pribavljaju neposredno ili uz tehničku podršku Kancelarije za informacione tehnologije i

elektronsku upravu, kao i drugim načinima pribavljanja radi obavljanja poslova iz nadležnosti Fonda.

Član 115.

Matična evidencija sadrži podatke o:

- 1) vojnim osiguranicima;
- 2) osiguranim licima;
- 3) obveznicima plaćanja doprinosa;
- 4) korišćenju prava iz zdravstvenog osiguranja.

Obveznik plaćanja doprinosa, odnosno podnosilac prijave na osiguranje je Ministarstvo odbrane za profesionalna vojna lica, odnosno organizacija nadležna za penzijsko i invalidsko osiguranje za korisnike vojne penzije.

Podnosilac prijave na osiguranje za osigurana lica je vojni osiguranik.

Podaci iz stava 1. tačka 4) ovog člana vode se odvojeno od drugih podataka i te podatke može obrađivati, odnosno njima rukovati za to posebno ovlašćeno lice Fonda, u skladu sa zakonom.

Član 116.

U matičnoj evidenciji obrađuju se sledeći podaci o vojnim osiguranicima:

- 1) prezime i ime;
- 2) JMBG;
- 3) LBO;
- 4) pol;
- 5) dan, mesec i godina rođenja;
- 6) zanimanje;
- 7) školska sprema;
- 8) osnov osiguranja;
- 9) datum sticanja, odnosno prestanka svojstva vojnog osiguranika i promene u toku osiguranja;
- 10) obveznik plaćanja doprinosa;
- 11) plate, naknade plate i druga primanja i naknade koje služe za utvrđivanje osnovice osiguranja na koju se obračunava i plaća doprinos;
- 12) visina uplaćenog doprinosa;
- 13) adresa prebivališta;
- 14) naziv poslodavca, registarski broj poslodavca, šifra delatnosti i adresa sedišta poslodavca;
- 15) državljanstvo;
- 16) osnov oslobađanja od participacije;
- 17) broj registracije dodeljen od strane Centralnog registra.

Za osigurana lica, pored podataka o vojnom osiguraniku iz stava 1. ovog člana, obrađuju se i sledeći podaci:

- 1) prezime i ime;

- 2) JMBG;
- 3) LBO;
- 4) pol;
- 5) dan, mesec i godina rođenja;
- 6) srodstvo sa vojnim osiguranikom;
- 7) adresa prebivališta;
- 8) zanimanje;
- 9) državljanstvo;
- 10) datum sticanja, odnosno prestanak svojstva osiguranog lica i promene u toku osiguranja;
- 11) osnov oslobađanja od participacije;
- 12) broj registracije dodeljen od strane Centralnog registra.

U matičnoj evidenciji obrađuju se i podaci o povredi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti vojnog osiguranika koji je profesionalno vojno lice.

Član 117.

U matičnoj evidenciji obrađuju se i podaci o korišćenju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, a naročito o:

- 1) vrsti prava iz zdravstvenog osiguranja koja se obezbeđuju vojnom osiguraniku i osiguranom licu;
- 2) pruženim zdravstvenim uslugama;
- 3) novčanim naknadama;
- 4) medicinsko-tehničkim pomagalicama i implantatima;
- 5) lekovima izdatim na recept;
- 6) godišnjem iznosu plaćenih participacija;
- 7) izabranom lekaru;
- 8) ostvarivanju prava pred vojnolekarskim komisijama;
- 9) ostvarivanju prava u vezi sa profesionalnom bolešću ili povredom na radu vojnog osiguranika koji je profesionalno vojno lice.

U matičnoj evidenciji obrađuju se i podaci o vojnozdravstvenim ustanovama kao i civilnim zdravstvenim ustanovama sa kojima je Fond zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite iz sredstava zdravstvenog osiguranja i to:

- 1) naziv vojnozdravstvene ustanove;
- 2) naziv i sedište civilne zdravstvene ustanove;
- 3) oblik civilne zdravstvene ustanove;
- 4) PIB i registarski broj civilne zdravstvene ustanove;
- 5) predmet ugovora sa civilnom zdravstvenom ustanovom.

Član 118.

Fond vrši uvid u podatke i pribavlja podatke o korisnicima prava iz člana 116. st. 1. i 2. i člana 117. stav 1. ovog zakona iz Centralnog registra, Republičkog integrisanog zdravstvenog informacionog sistema, zdravstvenog informacionog

sistema i registara, odnosno službenih evidencija Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i drugih državnih organa i organizacija u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, kao i na drugi način, u skladu sa zakonom.

Fond može, ako za to postoji zakonski osnov, razmenjivati podatke o korisnicima prava iz člana 116. st. 1. i 2. i člana 117. stav 1. ovog zakona, sa državnim organima, organima autonomnih pokrajina, jedinicama lokalne samouprave, imaocima javnih ovlašćenja i pravnim licima.

Ministar odbrane bliže uređuje način i postupak preuzimanja podataka o korisnicima prava, kao i druga pitanja od značaja za korišćenje podataka.

Član 119.

U prijave podataka za matičnu evidenciju podaci se obrađuju samo na osnovu javnih isprava i evidencija propisanih zakonom.

Član 120.

Za tačnost podataka unesenih u prijave podataka za matičnu evidenciju odgovoran je podnosilac prijave.

Fond je u obavezi da proveri tačnost podataka unesenih u prijave podataka za matičnu evidenciju, da zahteva dokaze i vrši uvid u evidencije i dokumentaciju na kojima se zasnivaju podaci uneseni u prijave, kao i da, po potrebi, pribavi podatke.

Podnosilac prijave u obavezi je da korisniku prava daje obaveštenja odnosno podatke od značaja za utvrđivanje činjenica važnih za sticanje i ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja, kao i da Fondu pruži dokaze i omogući uvid u evidenciju i dokumentaciju.

Član 121.

Svojstvo korisnika prava za koja je podneta prijava na osiguranje utvrđuje se uvođenjem u matičnu evidenciju i potvrdom prijema na obrascu prijave na osiguranje.

Prilikom prijema prijave na osiguranje vrši se provera podataka sadržanih u prijavi i zahtevaju dokazi na kojima se ti podaci zasnivaju.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se i prilikom prijema promene u osiguranju, odnosno prijema odjave sa osiguranja.

Podnosilac prijave u obavezi je da licu za koje je podneo prijavu na osiguranje, prijavu promene u osiguranju odnosno odjavu sa osiguranja preda fotokopiju potvrde o prijemu te prijave, promene odnosno odjave, u roku od osam dana od dana njenog izdavanja.

Ako se na osnovu podnesene prijave na osiguranje utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za utvrđivanje svojstva korisnika prava, podnosiocu prijave izdaje se rešenje.

Član 122.

Ako prilikom provere podataka Fond utvrdi da prijava u pogledu plate, naknade plate, osnovice osiguranja na koju se obračunava i plaća doprinos, ugovorene naknade i visine uplaćenih doprinosa nije pravilno popunjena ili da podaci nisu uneseni u skladu sa zakonom, podnosiocu prijave nalaže se da ih ispravi u roku koji ne može biti duži od 30 dana.

Član 123.

Fond je u obavezi da korisniku prava na lični zahtev izda uverenje o podacima koji se obrađuju u matičnoj evidenciji.

Uverenje iz stava 1. ovog člana ima svojstvo javne isprave.

Član 124.

Podaci uneti u matičnu evidenciju na način utvrđen ovim zakonom mogu se naknadno menjati u sledećim slučajevima:

- 1) ako nadležni organ naknadno u propisanom postupku utvrdi promenu podataka;
- 2) ako su podaci o korisniku prava, platama, naknadama plate, ugovorenim naknadama, osnovicama osiguranja i stopi odnosno visini uplaćenih doprinosa, kao i drugi podaci koji se vode u matičnoj evidenciji uneti u matičnu evidenciju na osnovu lažnih isprava;
- 3) ako se naknadno proverom podataka ili na drugi način utvrdi da su u matičnu evidenciju uneti netačni ili nepotpuni podaci.

Promena podataka obrađenih u matičnoj evidenciji vrši se na osnovu odgovarajuće prijave promene podataka, u skladu sa zakonom.

Član 125.

Prijava na zdravstveno osiguranje, promena i odjava sa zdravstvenog osiguranja vrše se u skladu sa propisima kojima se uređuje jedinstvena prijava na obavezno socijalno osiguranje, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Prijava promene podataka dostavlja se u roku od osam dana od dana utvrđene promene odnosno od dana prijema pravosnažnog rešenja kojim je utvrđena promena podataka. Podaci se unose u matičnu evidenciju u roku od 60 dana od dana prijema, a najkasnije do kraja tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 126.

Prijava podataka za vođenje matične evidencije čuva se najmanje deset godina od dana poslednjeg unošenja podataka u matičnu evidenciju.

Umesto originalnih prijava podataka mogu se čuvati prijave podataka snimljene na mikrofilmovima, odnosno sredstvima za elektronsku obradu podataka.

Član 127.

Uništavanje originalnih prijava na osnovu kojih su podaci obrađeni u matičnoj evidenciji vrši komisija koju obrazuje Fond.

Član 128.

Podaci koji se vode u matičnoj evidenciji koriste se za potrebe obaveznog socijalnog osiguranja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Podaci koji se vode u matičnoj evidenciji mogu se koristiti za statistička istraživanja, u skladu sa zakonom.

Učešće stručno-medicinskih organa u postupku ostvarivanja prava**Član 129.**

U određivanju vrste, obima i sadržaja, načina i postupka ostvarivanja prava propisanih ovim zakonom, kao stručno-medicinski organi Ministarstva odbrane u postupku učestvuju:

- 1) izabrani lekar;
- 2) vojnolekarske komisije:
 - (1) niža vojnolekarska komisija,
 - (2) viša vojnolekarska komisija,

- (3) glavna vojnolekarska komisija,
- 3) vojnolekarske komisije za letače i padobrance:
 - (1) vojnolekarska komisija za letače i padobrance,
 - (2) viša vojnolekarska komisija za letače i padobrance.

Stručno-medicinski organi postupaju na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona i podzakonskih akata donetih za sprovođenje ovog zakona.

Izabrani lekar

Član 130.

Izabrani lekar:

- 1) organizuje i sprovodi mere na očuvanju i unapređenju zdravlja;
- 2) radi na otkrivanju i suzbijanju faktora rizika za nastanak bolesti, odnosno na sprovođenju skrining programa prema posebnim programima donetim u skladu sa zakonom;
- 3) vrši dijagnostiku i lečenje;
- 4) ukazuje hitnu medicinsku pomoć;
- 5) vrši upućivanje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu prema medicinskim indikacijama, odnosno kod lekara specijaliste i usklađuje mišljenja i predloge za nastavak lečenja;
- 6) sprovodi kućno lečenje i palijativno zbrinjavanje;
- 7) propisuje lekove i medicinska sredstva;
- 8) sprovodi zdravstvenu zaštitu iz oblasti mentalnog zdravlja;
- 9) određuje vrstu i dužinu kućnog lečenja i prati sprovođenje kućnog lečenja;
- 10) učestvuje u upućivanju profesionalnog vojnog lica na ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, u skladu sa zakonom;
- 11) utvrđuje dužinu privremene sprečenosti za rad zbog bolesti i povrede profesionalnog vojnog lica do 30 dana sprečenosti za rad i predlaže nižoj i višoj vojnolekarskoj komisiji produženje privremene sprečenosti za rad, a na osnovu nalaza i mišljenja nadležnog lekara specijaliste, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno;
- 12) utvrđuje potrebu pratioca za vreme putovanja;
- 13) utvrđuje privremenu sprečenost za rad profesionalnog vojnog lica radi nege člana uže porodice;
- 14) daje mišljenje o tome da li je profesionalno vojno lice namerno prouzrokovalo privremenu sprečenost za rad, odnosno da li je privremena sprečenost za rad prouzrokovana upotrebom alkohola ili upotrebom psihoaktivnih supstanci, odnosno da li je profesionalno vojno lice namerno sprečio ozdravljenje, odnosno osposobljavanje za rad;
- 15) daje nalaz i mišljenje o zdravstvenom stanju korisnika prava na osnovu kojeg se izdaje potvrda o zdravstvenom stanju korisnika prava radi korišćenja zdravstvene zaštite u inostranstvu;
- 16) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Pored poslova iz stava 1. ovog člana, izabrani lekar utvrđuje starost trudnoće radi ostvarivanja prava na odsustvo sa rada zbog trudnoće i porođaja, odnosno

prava na odsustvo sa rada radi nege deteta i daje mišljenje o zdravstvenom stanju deteta ili druge osobe radi ostvarivanja prava na odsustvo sa rada zbog posebne nege deteta ili druge osobe, u skladu sa zakonom.

Izabrani lekar u obavezi je da vodi medicinsku dokumentaciju u skladu sa zakonom.

Niža vojnolekarska komisija

Član 131.

Niža vojnolekarska komisija:

- 1) za kadete – učenike vojnoškolskih ustanova:
 - (1) daje ocenu o potrebi korišćenja kućnog lečenja radi oporavka na predlog izabranog lekara, najviše do dva meseca po osnovu iste bolesti,
 - (2) daje ocenu o privremenoj sprečenosti za terenske, sportske i druge aktivnosti ili pohađanje nastave do dva meseca,
 - (3) daje ocenu o potrebi dijetalne ishrane u trajanju do šest meseci;
- 2) za vojnike na služenju vojnog roka i vojnike upućene na kurs za rezervne oficire:
 - (1) daje ocenu zdravstvene sposobnosti za vojnu službu,
 - (2) daje ocenu o potrebi korišćenja kućnog lečenja radi oporavka najviše do 21 dan;
- 3) za profesionalna vojna lica:
 - (1) produžava trajanje privremene sprečenosti za rad po predlogu izabranog lekara počev od 31. dana, najduže do 180 dana,
 - (2) produžava trajanje privremene sprečenosti za rad zbog nege člana uže porodice do 30 dana, odnosno do 14 dana,
 - (3) daje ocenu po prigovoru na ocenu izabranog lekara, odnosno na činjenično stanje koje je taj lekar utvrdio,
 - (4) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti za vojnu službu lica u rezervnom sastavu,
 - (5) daje ocenu o potrebi lečenja na teret Ministarstva odbrane drugih lica iz člana 2. tačka 3) ovog zakona kod kojih je došlo do pojave oboljenja, odnosno povreda u toku vršenja vojne službe ili pogoršanja postojeće bolesti,
 - (6) daje ocenu za profesionalne pripadnike Vojske Srbije o potrebi oslobađanja od obavljanja dužnosti organa unutrašnje službe u trajanju do šest meseci,
 - (7) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Viša vojnolekarska komisija

Član 132.

Viša vojnolekarska komisija:

- 1) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti kandidata za kadete – učenike vojnoškolskih ustanova i kandidata za vojne stipendiste;

2) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti kadeta – učenika, odnosno stipendiste u toku školovanja, i u poslednjoj godini školovanja, pre proizvođenja kadeta u prvi oficirski čin, odnosno proizvođenje učenika srednje stručne vojne škole u prvi podoficirski čin;

3) za profesionalna vojna lica:

- (1) daje ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu (u slučaju kada je predlog ocene sposoban i ograničeno sposoban),
- (2) daje predlog u vezi sa ocenom sposobnosti za profesionalnu vojnu službu i upućuje na dalju nadležnost u organizaciju nadležnu za penzijsko i invalidsko osiguranje (u slučajevima kada je predlog ocene nesposoban za profesionalnu vojnu službu),
- (3) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti za školovanje - usavršavanje u zemlji i inostranstvu,
- (4) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti kandidata za multinacionalne operacije,
- (5) odobrava privremenu sprečenost za rad profesionalnog vojnog lica preko 180 dana,
- (6) odobrava privremenu sprečenost za rad zbog nege deteta do navršenih 18 godina u slučaju teškog oštećenja zdravstvenog stanja zbog teškog oštećenja moždanih struktura, maligne bolesti ili drugog teškog pogoršanja zdravstvenog stanja deteta, po uputu izabranog lekara, a na predlog zdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou u kojoj se dete leči, na svakih šest meseci,
- (7) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti za prevođenje u drugi rod, odnosno službu;

4) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti vojnog službenika i nameštenika, vojnog službenika i nameštenika – kandidata za školovanje, odnosno usavršavanje (u Republici Srbiji i inostranstvu), odnosno kandidata za upućivanje u multinacionalne operacije;

5) daje ocenu o zdravstvenom stanju profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i njihovih članova porodice koje je od uticaja pri odlučivanju o rešavanju stambenog pitanja, u skladu sa propisima kojima je uređeno stambeno zbrinjavanje u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije;

6) daje ocenu o stepenu telesnog oštećenja profesionalnog pripadnika Vojske Srbije u vezi sa ostvarivanjem prava na jednokratnu novčanu pomoć;

7) daje ocenu u vezi sa produženjem prava na korišćenje zdravstvenog osiguranja nakon isteka propisane starosne granice, a prema medicinskim indikacijama za decu vojnih osiguranika;

8) daje ocenu o prigovoru na ocenu koju je dala niža vojnolekarska komisija u prvom stepenu, osim ako je ocena niže vojnolekarske komisije data povodom prigovora na ocenu lekara pojedinca;

9) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti za rad u inostranstvu;

10) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti za rad u specijalnim jedinicama;

11) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti kandidata za prijem u profesionalnu vojnu službu;

12) daje ocenu o zdravstvenoj sposobnosti kandidata za prijem u aktivnu rezervu;

13) daje ocenu zdravstvene sposobnosti profesionalnih vojnika za obnavljanje ugovora o radu;

14) daje ocenu po zahtevu za reviziju ocene koju je dala niža vojnolekarska komisija u prvom stepenu, osim ako je ocena niže vojnolekarske komisije data povodom prigovora na ocenu lekara pojedinca;

15) prati, kontroliše i daje uputstva za rad nižih vojnolekarskih komisija;

16) daje ocenu za profesionalne pripadnike Vojske Srbije o potrebi oslobađanja od obavljanja dužnosti organa unutrašnje službe u trajanju preko šest meseci do dve godine ili trajno, navodeći dužnosti kojih se oslobađa;

17) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Glavna vojnolekarska komisija

Član 133.

Glavna vojnolekarska komisija:

1) daje ocenu o prigovoru na ocenu koju je dala viša vojnolekarska komisija u prvom stepenu;

2) daje stručno mišljenje na zahtev drugostepenog organa veštačenja organizacije nadležne za penzijsko i invalidsko osiguranje, u vezi sa postojanjem potpune nesposobnosti za profesionalnu vojnu službu profesionalnog vojnog lica;

3) daje ocenu po zahtevu za reviziju ocene koju je dala viša vojnolekarska komisija u prvom stepenu;

4) daje ocenu u postupku ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja na zahtev organizacionih jedinica i organa u sastavu Ministarstva odbrane i Fonda;

5) prati, kontroliše i daje stručna uputstva za rad viših vojnolekarskih komisija;

6) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Vojnolekarska komisija za letače i padobrance

Član 134.

Vojnolekarska komisija za letače i padobrance obavlja sledeće poslove:

1) daje nalaz, ocenu i mišljenje o zdravstvenoj i psihološkoj sposobnosti za letačku službu za vojne letače iz stalnog i rezervnog sastava Vojske Srbije i kadete–pilate Vojne akademije – studijski program Vojno vazduhoplovstvo;

2) daje nalaz, ocenu i mišljenje o zdravstvenoj i psihološkoj sposobnosti za izvođenje padobranskih skokova za padobrance sa višim vojnim padobranskim zvanjem iz stalnog i rezervnog sastava Vojske Srbije;

3) daje nalaz, ocenu i mišljenje o potrebi privremene sprečenosti za rad i lečenja i zabrani letenja odnosno izvođenja padobranskih skokova, uz obavljanje ostalih dužnosti, za vojne letače i padobrance sa višim padobranskim zvanjem iz stalnog sastava Vojske Srbije;

4) daje nalaz, ocenu i mišljenje o potrebi zabrane letenja i izvođenja padobranskih skokova tokom školovanja za kadete–pilate Vojne akademije – studijski program Vojno vazduhoplovstvo;

5) daje nalaz, ocenu i mišljenje o zdravstvenoj i psihološkoj sposobnosti kandidata za Vojnu akademiju – studijski program Vojno vazduhoplovstvo;

6) daje nalaz, ocenu i mišljenje o zdravstvenoj i psihološkoj sposobnosti kandidata za letaća-navigatora, letaća-operatora, letaća-tehničara i letaća-specijalistu;

7) daje nalaz, ocenu i mišljenje o zdravstvenoj i psihološkoj sposobnosti padobranaca kandidata za padobranca sa višim padobranskim zvanjem;

8) daje nalaz, ocenu i mišljenje o zdravstvenoj i psihološkoj sposobnosti kandidata za školovanje u Vojnoj gimnaziji – vazduhoplovni smer;

9) daje nalaz, ocenu i mišljenje o zdravstvenoj i psihološkoj sposobnosti kandidata za vojnostručno osposobljavanje rezervnih oficira roda avijacije i drugih kandidata za letačke škole i kurseve;

10) daje nalaz, ocenu i mišljenje o zdravstvenoj i psihološkoj sposobnosti za vojne letaće, padobrance sa višim padobranskim zvanjem i kadete-pilote Vojne akademije – studijski program Vojno vazduhoplovstvo za školovanje u zemlji i inostranstvu, kao i mišljenje o potrebi privremene sprečenosti za rad i lečenja za lica dok su na školovanju;

11) daje mišljenje o potrebi promene mesta službovanja iz medicinskih ili psiholoških razloga za vojne letaće i padobrance sa višim padobranskim zvanjem iz stalnog sastava Vojske Srbije;

12) vodi celokupnu medicinsku dokumentaciju za lica koja podležu oceni sposobnosti;

13) ukazuje stručnu pomoć lekarima vazduhoplovnih, padobranskih i drugih vojnih jedinica i ustanova u sprovođenju nalaza, ocena i mišljenja koje su dale vojnolekarske komisije za letaće i padobrance;

14) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Viša vojnolekarska komisija za letaće i padobrance

Član 135.

Viša vojnolekarska komisija za letaće i padobrance:

1) odlučuje po prigovoru na nalaz, ocenu i mišljenje vojnolekarske komisije za letaće i padobrance;

2) odlučuje po zahtevu za reviziju ocene sposobnosti vojnolekarske komisije za letaće i padobrance;

3) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Sastav, organizacija i način rada vojnolekarskih komisija

Član 136.

Sastav, organizacija i način rada vojnolekarskih komisija bliže se uređuju opštim aktom koji donosi ministar odbrane.

Prigovor u postupku ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja

Član 137.

Korisnik prava može izjaviti prigovor protiv ocene izabranog lekara nižoj vojnolekarskoj komisiji.

Prigovor se podnosi usmeno ili pismeno izabranom lekaru protiv čije ocene se prigovor izjavljuje ili neposredno nižoj vojnolekarskoj komisiji, u roku od tri radna dana od saopštavanja ocene.

Izabrani lekar kome je usmeno izjavljen prigovor u obavezi je da o tome sačini zabeležku koju potpisuje i korisnik prava.

Izabrani lekar kome je usmeno izjavljen prigovor u obavezi je da prigovor odmah razmotri i ako ne preinači svoju ocenu, da predmet odmah dostavi nižoj vojnolekarskoj komisiji.

Član 138.

Niža vojnolekarska komisija dužna je da hitno uzme u postupak prigovor radi davanja ocene.

Ako je prigovor izjavljen protiv ocene o privremenoj sprečenosti za rad profesionalnog vojnog lica, niža vojnolekarska komisija u obavezi je da profesionalno vojno lice odmah pozove na pregled. U ostalim slučajevima, niža vojnolekarska komisija odmah poziva na pregled korisnika prava ako smatra da je to potrebno za davanje ocene. Ako niža vojnolekarska komisija smatra da je potrebna dopuna medicinske obrade bez odlaganja odrediće potrebna medicinska ispitivanja po kojima je izabrani lekar u obavezi da postupi.

Ocena o zdravstvenom stanju korisnika prava i ocena o privremenoj sprečenosti za rad moraju biti potpune, obrazložene i u skladu sa dokumentacijom koja služi kao osnov za davanje ocene.

Ocena niže vojnolekarske komisije povodom izjavljenog prigovora je konačna.

O oceni niže vojnolekarske komisije pismeno se obaveštavaju korisnik prava, izabrani lekar i organizaciona celina Ministarstva odbrane, odnosno komanda, jedinica ili ustanova u kojoj je korisnik prava na službi.

Član 139.

Protiv ocene niže vojnolekarske komisije donete u prvom stepenu korisnik prava može izjaviti prigovor višoj vojnolekarskoj komisiji, u roku od tri radna dana od dana saopštenja ocene niže vojnolekarske komisije.

Prigovor na ocenu niže vojnolekarske komisije podnosi se pismeno nižoj vojnolekarskoj komisiji protiv čije se ocene izjavljuje prigovor.

Niža vojnolekarska komisija dužna je da prigovor zajedno sa predmetom hitno dostavi višoj vojnolekarskoj komisiji.

Član 140.

Viša vojnolekarska komisija u obavezi je da hitno uzme u razmatranje prigovor radi davanja svoje ocene.

Ako je prigovor izjavljen protiv ocene o privremenoj sprečenosti za rad, viša vojnolekarska komisija u obavezi je da profesionalno vojno lice odmah pozove na pregled. U ostalim slučajevima viša vojnolekarska komisija daje svoju ocenu na osnovu medicinske dokumentacije, a može, ako nađe za potrebno, pozvati korisnika prava na pregled. Ako viša vojnolekarska komisija smatra da je potrebno dopuniti medicinsku obradu, odrediće bez odlaganja potrebna medicinska ispitivanja.

Ocena više vojnolekarske komisije povodom izjavljenog prigovora konačna je.

O oceni više vojnolekarske komisije pismeno se obaveštava korisnik prava, vojnolekarska komisija protiv čije ocene je izjavljen prigovor i organizaciona jedinica

Ministarstva odbrane, odnosno komanda, jedinica ili ustanova u kojoj je korisnik prava na službi.

Član 141.

Protiv ocene više vojnolekarske komisije donete u prvom stepenu korisnik prava može izjaviti prigovor glavnoj vojnolekarskoj komisiji, u roku od tri dana od dana saopštenja ocene više vojnolekarske komisije.

Prigovor na ocenu više vojnolekarske komisije podnosi se pismeno višoj vojnolekarskoj komisiji protiv čije se ocene izjavljuje prigovor.

Viša vojnolekarska komisija u obavezi je da prigovor zajedno sa predmetom hitno dostavi glavnoj vojnolekarskoj komisiji.

Glavna vojnolekarska komisija u obavezi je da hitno uzme u postupak prigovor radi davanja svoje ocene.

Ocena glavne vojnolekarske komisija povodom izjavljenog prigovora je konačna.

Član 142.

O oceni glavne vojnolekarske komisije pismeno se obaveštava korisnik prava, vojnolekarska komisija protiv čije ocene je izjavljen prigovor i organizaciona jedinica Ministarstva odbrane, odnosno komanda, jedinica ili ustanova u kojoj je korisnik prava na službi.

Član 143.

Pravo prigovora na nalaz, ocenu i mišljenje Vojnolekarske komisije za letače i padobrance imaju sva lica koja ova komisija ocenjuje, osim kandidata za kadeta Vojne akademije – studijski program Vojno vazduhoplovstvo, kandidata za letača-navigatora, letača-operatora, letača-tehničara i letača-specijalistu, kandidata za vojnostručno osposobljavanje rezervnih oficira roda avijacije, kandidata za učenika Vojne gimnazije – vazduhoplovni smer, padobranaca kandidata za padobranca sa višim padobranskim zvanjem i drugih kandidata koje ocenjuje ova komisija.

Prigovor se podnosi pismeno vojnolekarskoj komisiji za letače i padobrance, preko vojne jedinice ili vojne ustanove koja je lice uputila na ocenu sposobnosti, u roku od osam dana od dana uručenja ocene.

Predmet prigovora može da bude ocena sposobnosti u celini ili ograničenje sposobnosti za vršenje letačke službe.

Član 144.

Ako vojnolekarska komisija za letače i padobrance ne uvaži prigovor, predmet, zajedno sa prigovorom, dostavlja na rešavanje višoj vojnolekarskoj komisiji za letače i padobrance najkasnije u roku od osam dana od dana prijema prigovora.

Viša vojnolekarska komisija za letače i padobrance u obavezi je da prigovor uzme u postupak i da svoju ocenu i mišljenje donese u roku od 30 dana od dana prijema prigovora.

Viša vojnolekarska komisija za letače i padobrance ocenu i mišljenje dostavlja licu koje je izjavilo prigovor, vojnolekarskoj komisiji za letače i padobrance na čiju je ocenu podnet prigovor i vojnoj jedinici ili vojnoj ustanovi preko koje je lice podnelo prigovor.

Revizija

Član 145.

Starešina na položaju komandanta bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja u vojnoj jedinici ili vojnoj ustanovi u kojoj se ocenjeno lice nalazi na dužnosti može podneti zahtev za reviziju ocene niže vojnolekarske komisije donete u prvom stepenu, odnosno zahtev za reviziju ocene Više vojnolekarske komisije donete u prvom stepenu.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se Višoj vojnolekarskoj komisiji, odnosno Glavnoj vojnolekarskoj komisiji, u roku od 15 dana od dana dostavljanja ocene, preko niže vojnolekarske komisije, odnosno Više vojnolekarske komisije.

Viša vojnolekarska komisija, odnosno glavna vojnolekarska komisija odlučuje po zahtevu za reviziju ocene u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

Odluka više vojnolekarske komisije, odnosno glavne vojnolekarske komisije po zahtevu za reviziju ocene je konačna.

Član 146.

Starešina na položaju komandanta brigade ili višem položaju u vojnoj jedinici ili vojnoj ustanovi u kojoj se ocenjeno lice nalazi na dužnosti može podneti zahtev za reviziju ocene sposobnosti koju je dala Vojnolekarska komisija za letače i padobrance.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se Višoj vojnolekarskoj komisiji za letače i padobrance, u roku od 15 dana od dana dostavljanja ocene, preko vojnolekarske komisije za letače i padobrance.

Viša vojnolekarska komisija za letače i padobrance odlučuje po zahtevu za reviziju ocene u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

Odluka Više vojnolekarske komisije za letače i padobrance po zahtevu za reviziju ocene je konačna.

Član 147.

Letači i padobranci iz sastava Vojske Srbije koje vojnolekarske komisije ocene nesposobnim za vršenje letačke, odnosno padobranske dužnosti, podležu oceni sposobnosti za profesionalnu vojnu službu kod nadležne vojnolekarske komisije.

Obnova postupka ocene o privremenoj sprečenosti za rad

Član 148.

Starešina na položaju komandanta bataljona, njemu ravnog ili višeg položaja u vojnoj jedinici ili vojnoj ustanovi u kojoj se ocenjeno lice nalazi na dužnosti može podneti predlog da se profesionalno vojno lice čiju je privremenu sprečenost za rad utvrdio izabrani lekar, odnosno niža vojnolekarska komisija, podvrgne ponovnom pregledu koji vrši niža vojnolekarska komisija, odnosno viša vojnolekarska komisija, odnosno Vojnolekarska komisija za letače i padobrance, radi ponovnog ocenjivanja njegove privremene sprečenosti za rad. Ponovni pregled ne može se zahtevati ako se profesionalno vojno lice nalazi na stacionarnom lečenju, osim u slučaju lečenja u dnevnoj bolnici.

Predlog iz stava 1. ovog člana može podneti i izabrani lekar, odnosno niža vojnolekarska komisija, odnosno vojnolekarska komisija za letače i padobrance.

Ponovni pregled može se zahtevati u roku od 30 dana od dana date ocene stručno-medicinskog organa u postupku.

Profesionalno vojno lice u obavezi je da se javi nižoj vojnotekarskoj komisiji, odnosno Višoj vojnotekarskoj komisiji, odnosno Vojnotekarskoj komisiji za letače i padobrance, radi ponovnog pregleda u roku koji ona odredi. Ako se profesionalno vojno lice bez opravdanog razloga ne odazove pozivu na pregled obustavlja mu se isplaćivanje naknade plate i ne pripada mu naknada sve dok se ne odazove pozivu.

Veštačenje u postupku ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja

Član 149.

Fond po službenoj dužnosti ili na zahtev nadležnog starešine može tražiti veštačenje u vezi sa ostvarivanjem svih prava iz zdravstvenog osiguranja, uključujući i veštačenje o zdravstvenom stanju korisnika prava.

Veštačenje iz stava 1. ovog člana vrši niža vojnotekarska komisija ako je ocenu dao izabrani lekar, Viša vojnotekarska komisija ako je ocenu dala niža vojnotekarska komisija i Glavna vojnotekarska komisija ako je ocenu dala viša vojnotekarska komisija.

Veštačenje se može zahtevati u roku od jedne godine od dana ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja o kojem je odlučivao odgovarajući stručno-medicinski organ u postupku.

Član 150.

Na osnovu sprovedenog postupka veštačenja u vezi sa ostvarivanjem određenih prava iz zdravstvenog osiguranja, Fond može osporiti pravo na korišćenje tih prava, odnosno može tražiti naknadu štete od korisnika prava ili drugog odgovornog lica, u skladu sa zakonom.

Odlučivanje o pravima iz zdravstvenog osiguranja

Član 151.

O pravima iz zdravstvenog osiguranja odlučuje Fond na osnovu dostavljenih dokaza bez donošenja rešenja, osim kada je donošenje rešenja utvrđeno ovim zakonom, odnosno opštim aktom Fonda ili kada donošenje rešenja zahteva korisnik prava, odnosno poslodavac, ako za pojedina prava nije drugačije propisano.

U postupku ostvarivanja prava utvrđenih ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

O pravima iz zdravstvenog osiguranja utvrđenim ovim zakonom u prvom stepenu rešava direktor Fonda, a u drugom stepenu komisija Fonda koju imenuje Upravni odbor Fonda, ako za pojedina prava nije drukčije propisano.

O pravu na korišćenje zdravstvene zaštite u inostranstvu i o upućivanju na lečenje u inostranstvo u prvom stepenu rešava direktor Fonda, a u drugom stepenu komisija Fonda koju imenuje Upravni odbor Fonda.

Direktor Fonda ovlašćenja iz st. 3. i 4. ovog člana može preneti na rukovodioce organizacionih jedinica Fonda.

Član 152.

Protiv konačnog akta kojim je odlučeno o pravu iz zdravstvenog osiguranja može se pokrenuti upravni spor.

Zaštita prava

Član 153.

Korisnik prava koji smatra da je o njegovom pravu iz zdravstvenog osiguranja doneta odluka u suprotnosti sa ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje

ovog zakona, ima pravo da pokrene postupak zaštite prava pred nadležnim organom, u skladu sa zakonom.

Zaštitu prava može tražiti i nadležni starešina, u skladu sa ovim zakonom.

Naknada štete

Član 154.

Korisnik prava kome je iz sredstava zdravstvenog osiguranja izvršena isplata naknade na koju nije imao pravo u obavezi je da Fondu vrati primljeni iznos:

1) ako je isplata izvršena na osnovu netačnih podataka za koje je znao ili je morao znati da su netačni, ili je na drugi protivpravan način ostvario pravo na naknadu na koju nije imao pravo ili je ostvario naknadu u većem obimu od pripadajuće;

2) ako je ostvario neko primanje usled toga što nije prijavio nastale promene koje utiču na obim ili gubitak nekog prava, a znao je ili je morao znati za te promene;

3) ako je primio novčane isplate u iznosu većem od onoga koji mu je određen rešenjem.

Rokovi zastarelosti potraživanja iz stava 1. ovog člana počinju da teku od dana kada je u upravnom postupku postalo konačno rešenje kojim je utvrđeno da isplaćeno primanje ne pripada ili pripada u manjem obimu, odnosno od dana kada je izvršena poslednja nepravilna isplata.

Član 155.

Fond ima pravo da zahteva naknadu štete od lica koje je namerno ili krajnjom nepažnjom prouzrokovalo bolest, povredu ili smrt korisnika prava, u skladu sa zakonom.

Naknadu štete može zahtevati i korisnik prava, odnosno drugo lice, koje pretrpi štetu u sprovođenju zdravstvenog osiguranja, kao i poslodavac koji pretrpi štetu u sprovođenju zdravstvenog osiguranja zaposlenih, u skladu sa zakonom.

Finansiranje zdravstvenog osiguranja

Član 156.

Sredstva za ostvarivanje zdravstvene zaštite i drugih prava iz zdravstvenog osiguranja obezbeđuju se uplatom doprinosa, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Doprinos za zdravstveno osiguranje profesionalnih vojnih lica obračunava se u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Doprinos za zdravstveno osiguranje korisnika vojne penzije obračunava se u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Sredstva za ostvarivanje zdravstvene zaštite drugih lica obezbeđuje Ministarstvo odbrane.

V. ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Fond

Član 157.

Obezbeđivanje i sprovođenje zdravstvenog osiguranja korisnika prava obavlja Fond sa sedištem u Beogradu.

Član 158.

Fond je pravno lice sa statusom organizacije za obavezno socijalno osiguranje u kojem se ostvaruju prava iz zdravstvenog osiguranja i obezbeđuju sredstva za zdravstveno osiguranje i materijalno obezbeđenje, u skladu sa ovim zakonom.

Fond je nosilac prava, obaveza i odgovornosti u pravnom prometu u odnosu na sredstva za finansiranje zdravstvenog osiguranja i materijalnog obezbeđenja kojima raspolaže.

Fond se upisuje u sudski registar.

Član 159.

Rad organa Fonda je javan.

Ministarstvo odbrane daje prethodnu saglasnost na opšte akte koje donose organi Fonda, izuzev opštih akata na koje saglasnost daje Vlada.

Opšti akti Fonda donose se u postupku i na način propisan za donošenje opštih akata u Ministarstvu odbrane.

Delokrug Fonda**Član 160.**

Fond:

- 1) donosi statut;
- 2) donosi opšte akte, na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona;
- 3) obezbeđuje namensko i ekonomično korišćenje sredstava zdravstvenog osiguranja i materijalnog obezbeđenja;
- 4) organizuje i obezbeđuje efikasno i racionalno obavljanje poslova sprovođenja zdravstvenog osiguranja i materijalnog obezbeđenja i zakonito ostvarivanje prava;
- 5) vrši nabavku lekova, medicinskih potrošnih sredstava i opreme za potrebe vojnih zdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova i prati njihovo korišćenje;
- 6) vrši statistička i druga istraživanja u oblasti zdravstvenog osiguranja korisnika prava;
- 7) uspostavlja i uređuje matičnu evidenciju i vrši kontrolu prijave i odjave na zdravstveno osiguranje, overava i poništava ispravu o zdravstvenom osiguranju;
- 8) obavlja poslove u vezi sa naknadom štete pričinjene Fondu po osnovu zloupotreba u vezi sa korišćenjem prava iz zdravstvenog osiguranja i materijalnog obezbeđenja;
- 9) zaključuje ugovore sa civilnim zdravstvenim ustanovama i dobavljačima medicinsko-tehničkih pomagala, u skladu sa zakonom i obezbeđuje sredstva za izvršavanje tih ugovora;
- 10) vodi evidenciju i prati naplatu doprinosa i drugih prihoda Fonda;
- 11) obavlja poslove u vezi sa upravljanjem i raspolaganjem pokretnom i nepokretnom imovinom Fonda;
- 12) pruža stručnu pomoć korisnicima prava iz zdravstvenog osiguranja i materijalnog obezbeđenja;

13) obezbeđuje informisanje korisnika prava u vezi sa ostvarivanjem prava iz zdravstvenog osiguranja i materijalnog obezbeđenja;

14) ostvaruje stručnu, poslovnu i drugu saradnju i zaključuje ugovore i druge pravne poslove sa domaćim pravnim i fizičkim licima;

15) obezbeđuje finansijske i druge uslove za ostvarivanje prava na korišćenje zdravstvene zaštite u inostranstvu, odnosno na upućivanje korisnika prava na lečenje u inostranstvo;

16) obezbeđuje finansijske i druge uslove za medicinsku rehabilitaciju korisnika prava;

17) obezbeđuje finansijske i druge uslove za pružanje usluga u vojnom zdravstvu licima koja nisu korisnici prava u smislu ovog zakona;

18) utvrđuje povredu na radu;

19) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim aktima Fonda.

Član 161.

Radi sprovođenja i unapređenja zdravstvenog osiguranja, Fond ostvaruje saradnju sa nadležnim ministarstvima, fondovima zdravstvenog osiguranja i pravnim i fizičkim licima.

Organizacija Fonda

Član 162.

Fondom upravljaju organi Fonda, u skladu sa nadležnostima utvrđenim ovim zakonom i statutom Fonda.

Organi Fonda su: Upravni odbor, Nadzorni odbor i direktor.

Fond može imati i zamenika direktora.

Stručne, administrativne, finansijske i druge poslove za potrebe Fonda obavljaju profesionalni pripadnici Vojske Srbije.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, ukoliko Ministarstvo odbrane ne može da obezbedi potreban broj profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, Fond može za obavljanje poslova iz stava 4. ovog člana privremeno angažovati lica koja nisu profesionalni pripadnici Vojske Srbije, uz saglasnost Ministarstva odbrane, u skladu sa zakonom.

Ministar odbrane može odrediti da određene stručne i upravne poslove iz oblasti socijalnog osiguranja vojnih osiguranika obavljaju vojne jedinice i ustanove.

Upravni odbor

Član 163.

Upravni odbor:

- 1) donosi statut, poslovnik o radu i opšte akte, u skladu sa zakonom;
- 2) donosi opšti akt kojim odlučuje o upotrebi, uslovima i načinu korišćenja sredstava za poboljšanje materijalnog položaja korisnika prava;
- 3) donosi plan i program rada Fonda, finansijski plan, plan nabavki i završni račun Fonda, uz prethodnu saglasnost Ministarstva odbrane;
- 4) odlučuje o otpisivanju potraživanja Fonda nastalih usled štete pričinjene sredstvima Fonda;

5) obrazuje stalne komisije za rešavanje u drugom stepenu o pravima iz zdravstvenog osiguranja, materijalnog obezbeđenja i druge komisije po potrebi za obavljanje poslova iz delokruga nadležnosti Fonda i uređuje njihova prava i obaveze;

6) odlučuje o poslovanju i drugim pitanjima od značaja za rad Fonda;

7) podnosi izveštaj o poslovanju Fonda Ministarstvu odbrane i Vladi, najkasnije do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu;

8) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom Fonda.

Statutom Fonda bliže se uređuju unutrašnja organizacija i način rada Fonda, javnost rada organa Fonda, poslovanje, zastupanje i predstavljanje Fonda i druga pitanja od značaja za rad organa i poslovanje Fonda.

Vlada, na predlog ministra odbrane, daje saglasnost na statut Fonda.

Član 164.

Upravni odbor ima devet članova, uključujući predsednika i zamenika predsednika.

Predsednika, zamenika predsednika i članove Upravnog odbora imenuje Vlada na četiri godine, na predlog ministra odbrane.

Način rada, ovlašćenja i odgovornosti članova Upravnog odbora, kao i druga pitanja od značaja za rad Upravnog odbora uređuju se statutom Fonda i poslovníkom o radu Upravnog odbora.

Nadzorni odbor

Član 165.

Nadzorni odbor:

- 1) vrši nadzor nad finansijskim poslovanjem Fonda;
- 2) vrši uvid u sprovođenje zakonskih obaveza Fonda;
- 3) vrši uvid u sprovođenje odluka Upravnog odbora;
- 4) donosi poslovnik o radu Nadzornog odbora;
- 5) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom Fonda.

Nadzorni odbor najmanje jedanput godišnje podnosi izveštaj o radu Fonda Ministarstvu odbrane i Vladi.

Organi i zaposleni u Fondu u obavezi su da članovima Nadzornog odbora stave na uvid dokumentaciju i podatke i da pruže obaveštenja od značaja za vršenje nadzora.

Član 166.

Nadzorni odbor ima pet članova, uključujući predsednika i zamenika predsednika.

Predsednika, zamenika predsednika i člana Nadzornog odbora imenuje Vlada na četiri godine, na predlog ministra odbrane.

Način rada, ovlašćenja i odgovornosti članova Nadzornog odbora, kao i druga pitanja od značaja za njegov rad uređuju se statutom Fonda i poslovníkom o radu Nadzornog odbora.

Član 167.

Vlada, na predlog ministra odbrane, može razrešiti predsednika i zamenika predsednika Upravnog odbora i Nadzornog odbora, članove Upravnog odbora i

Nadzornog odbora, kao i Upravni odbor i Nadzorni odbor u celini i pre isteka vremena na koje su imenovani, kada utvrdi da svoja prava i dužnosti ne obavljaju u skladu sa ovim zakonom i statutom Fonda.

Predsednik, zamenik predsednika i članovi Upravnog odbora i Nadzornog odbora mogu podneti ostavku i pre isteka vremena na koje su imenovani.

U slučaju ostavke ili razrešenja pojedinog člana Upravnog odbora ili Nadzornog odbora, novi član imenuje se do isteka mandata tog saziva Upravnog odbora, odnosno Nadzornog odbora.

Direktor

Član 168.

Direktor:

- 1) predstavlja i zastupa Fond;
- 2) organizuje rad i poslovanje Fonda;
- 3) stara se o zakonitosti rada Fonda i odgovara za zakonitost rada;
- 4) stara se o pripremi opštih akata i drugih materijala o kojima odlučuje Upravni odbor;
- 5) organizuje izvršavanje odluka i zaključaka koje donose Upravni odbor i Nadzorni odbor;
- 6) predlaže Upravnom odboru plan i program rada Fonda, finansijski plan, plan nabavki i završni račun Fonda;
- 7) rešava u prvom stepenu o pravima iz zdravstvenog osiguranja i pravima korisnika vojne penzije na materijalno obezbeđenje, kada je posebnim propisima utvrđeno da o tim pravima rešava Fond;
- 8) odlučuje u prvom stepenu o pravima iz radnog odnosa profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, postavljenih i raspoređenih u Fond;
- 9) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Fonda.

Član 169.

Direktora i zamenika direktora Fonda imenuje ministar odbrane na četiri godine.

Član 170.

Članovi organa Fonda po isteku mandata nastavljaju da obavljaju tekuće i neodložne poslove, u skladu sa zakonom i statutom Fonda, do dana imenovanja novih članova u organe Fonda.

Način poslovanja Fonda

Član 171.

U Fondu se obezbeđuje ekonomično, racionalno i efikasno korišćenje sredstava za namene utvrđene ovim zakonom.

Finansijsko poslovanje Fonda

Član 172.

Prihod Fonda čine sredstva ostvarena:

- 1) od doprinosa za zdravstveno osiguranje vojnih osiguranika;
- 2) iz budžeta Republike Srbije;

- 3) iz prihoda ostvarenih izdavanjem i otkupom stanova Fonda i po osnovu ulaganja sredstava Fonda;
- 4) po osnovu naknade štete;
- 5) od uplata fondova zdravstvenog osiguranja stranih država za usluge pružene osiguranim licima tih fondova u vojnom zdravstvu;
- 6) od uplata za usluge pružene od strane vojnog zdravstva na komercijalnoj osnovi;
- 7) iz drugih izvora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Član 173.

Sredstva Fonda koriste se za:

- 1) ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja;
- 2) finansiranje rashoda i izdataka za rad Fonda;
- 3) finansiranje rashoda vojnog zdravstva za usluge pružene licima koja nisu korisnici prava u smislu ovog zakona i na komercijalnoj osnovi, a prihod od pružanja tih usluga je prihod Fonda u skladu sa članom 172. tač. 5) i 6) ovog zakona;
- 4) unapređenja sistema zdravstvene zaštite i opremanje vojnog zdravstva medicinskom opremom;
- 5) materijalno obezbeđenje vojnih osiguranika – korisnika vojne penzije (stambeno zbrinjavanje, naknadu dela troškova za stanovanje i dr.);
- 6) druge obaveze određene ovim zakonom, statutom i drugim propisima iz oblasti zdravstvenog osiguranja i za ostvarivanje drugih prava u skladu sa zakonom.

Medicinska oprema koju Fond nabavlja za potrebe vojnog zdravstva predstavlja sredstvo Fonda.

Naknadu dela troškova za stanovanje Fond isplaćuje iz sredstava Ministarstva odbrane koje se transferišu Fondu.

Član 174.

Finansijsko poslovanje Fonda obuhvata:

- 1) izradu finansijskog plana;
- 2) ostvarivanje prihoda i primanja i izvršenje rashoda i izdataka;
- 3) vođenje poslovnih knjiga i evidencija;
- 4) sastavljanje završnog računa.

Pripreme, dostavljanje i usvajanje finansijskog plana i završnog računa Fonda obavlja se u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem Republike Srbije.

Uređenje odnosa između Ministarstva odbrane i Fonda

Član 175.

Ministarstvo odbrane i Fond zaključuju ugovor kojim uređuju sledeća pitanja:

- 1) način i postupak naplate prihoda Fonda po osnovu usluga koje se u vojnom zdravstvu pružaju licima koja nisu korisnici prava u smislu ovog zakona i na komercijalnoj osnovi;
- 2) finansiranje rashoda vojnog zdravstva za usluge pružene korisnicima prava, licima iz tačke 1) ovog člana i na komercijalnoj osnovi;
- 3) nabavka medicinske opreme za potrebe vojnog zdravstva;

4) obavljanje stručnih i upravnih poslova iz oblasti socijalnog osiguranja vojnih osiguranika od strane jedinica i ustanova Vojske Srbije;

5) finansiranje rashoda zdravstvene zaštite drugih lica;

6) druga pitanja u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zdravstvene zaštite i ostvarivanjem prava iz zdravstvenog osiguranja korisnika prava, kao i materijalnim obezbeđenjem korisnika vojne penzije.

Nadzor nad radom Fonda

Član 176.

Ministarstvo odbrane vrši nadzor nad radom Fonda.

Ministarstvo odbrane u vršenju nadzora na radom Fonda ovlašćeno je da:

- 1) zahteva izveštaje i podatke o radu;
- 2) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mere i rok za njihovo otklanjanje;
- 3) izdaje instrukcije, u skladu sa zakonom;
- 4) naloži preduzimanje poslova koje smatra potrebnim;
- 5) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti;
- 6) neposredno izvrši neki posao ako oceni da se drukčije ne može izvršiti zakon ili drugi opšti akt;
- 7) predloži Vladi da preduzme mere na koje je ovlašćena.

Izveštaj o radu sadrži prikaz izvršavanja zakona, drugih opštih akata i zaključaka Vlade, preduzete mere i njihovo dejstvo, kao i druge podatke o radu.

DEO ČETVRTI

NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA, KAZNENE ODREDBE I PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

I. NADZOR

Član 177.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo odbrane.

Inspekcijski nadzor nad primenom propisa kojima je uređena zdravstvena zaštita vojnih osiguranika i rad vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova vrši Ministarstvo odbrane preko Inspektorata odbrane.

U vršenju inspekcijskog nadzora iz stava 2. ovog člana Inspektorat odbrane ima ovlašćenja propisana zakonom kojim se uređuje oblast odbrane, ovim zakonom, kao i ovlašćenja zdravstvene i farmaceutske inspekcije propisane zakonom.

II. KAZNENE ODREDBE

Član 178.

Novčanom kaznom od 300.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj zdravstvena ustanova, odnosno drugo pravno lice sa kojim je Fond zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite iz sredstava zdravstvenog osiguranja korisnika prava, ako:

- 1) korisniku prava ne obezbedi zdravstvenu zaštitu u skladu sa članom 79. ovog zakona;

2) korisniku prava naplati drugačiji iznos participacije od iznosa propisanih ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona ili ako korisniku prava koji je oslobođen plaćanja učešća naplati participaciju (član 80. st. 1 i 2);

3) korisniku prava ne izda potvrdu, odnosno račun o naplaćenju participaciji (član 80. stav 3);

Novčanom kaznom od 40.000 do 100.000 dinara za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 179.

Novčanom kaznom od 40.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice, ako:

1) ne izvrši isplatu naknade plate koja se obezbeđuje iz sredstava zdravstvenog osiguranja ili ne obračuna naknadu plate koja se obezbeđuje iz sredstava zdravstvenog osiguranja ili ako naknadu plate iz sredstava zdravstvenog osiguranja koja je prenetu Ministarstvu odbrane na račun izvršenja budžeta Republike Srbije ne isplati profesionalnom vojnom licu u roku od 30 dana od dana njihovog prijema (član 106. st. 1, 2. i 4) ili ako ne dostavi Fondu tačne podatke u vezi sa prijavom na zdravstveno osiguranje, promenom u zdravstvenom osiguranju ili odjavom sa zdravstvenog osiguranja radi utvrđivanja svojstva korisnika prava, odnosno podatke o prestanku ili promeni u svojstvu korisnika prava (član 120. stav 1);

2) korisniku prava ne daje obaveštenja odnosno podatke od značaja za utvrđivanje činjenica važnih za sticanje i ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja (član 120. stav 3);

3) Fondu ne pruži dokaze, odnosno ne omogući uvid u evidenciju i dokumentaciju od značaja za utvrđivanje činjenica važnih za sticanje i ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja (član 120. stav 3);

4) licu za koje je podnelo prijavu na osiguranje, prijavu promene u osiguranju, odnosno odjavu osiguranja ne preda fotokopiju potvrde o prijemu te prijave, odjave, odnosno promene, u roku od osam dana od dana njenog izdavanja (član 121. stav 4);

5) ne prijavi promenu podataka koji se obrađuju u matičnoj evidenciji u roku od osam dana od dana utvrđene promene, odnosno od dana prijema pravnosnažnog rešenja kojim je utvrđena promena podataka (član 125. stav 2).

Član 180.

Novčanom kaznom od 300.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj Fond, ako:

1) ne izvrši prenos sredstava Ministarstvu odbrane na račun izvršenja budžeta Republike Srbije u roku od 30 dana od dana prijema zahteva (član 106. stav 3);

2) ne nadoknadi Ministarstvu odbrane isplaćene iznose naknade plate koja se obezbeđuje iz sredstava zdravstvenog osiguranja u roku od 30 dana od dana predaje zahteva Fondu (član 106. stav 6);

3) podatke koji se vode u matičnoj evidenciji, a koji se odnose na korišćenje prava iz zdravstvenog osiguranja ne vodi odvojeno od drugih podataka iz matične evidencije ili ako te podatke obrađuje i njima rukuje neovlašćeno lice (član 115. stav 4);

4) ne proveri tačnost podataka unesenih u prijave podataka za matičnu evidenciju (član 120. stav 2);

5) korisniku prava na lični zahtev ne izda uverenje o podacima koji se obrađuju u matičnoj evidenciji (član 123. stav 1).

Novčanom kaznom od 40.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u Fondu.

Član 181.

Novčanom kaznom od 30.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj zdravstveni radnik, ako:

- 1) vojnom osiguraniku utvrdi privremenu sprečenost za rad suprotno članu 90. ovog zakona;
- 2) izabrani lekar postupa suprotno članu 130. ovog zakona.

Član 182.

Novčanom kaznom od 30.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj profesionalno vojno lice ako:

1) namerno prouzrokuje privremenu sprečenost za rad; ako je privremena sprečenost za rad prouzrokovana upotrebom alkohola ili upotrebom psihoaktivnih supstanci; ako namerno sprečava ozdravljenje, odnosno osposobljavanje za rad; ako se bez opravdanog razloga ne podvrgne lečenju, osim ako za lečenje nije potreban pristanak predviđen zakonom; ako se bez opravdanog razloga ne javi izabranom lekaru za ocenu privremene sprečenosti za rad ili se ne odazove na poziv vojnolekarske komisije u roku od tri dana od dana nastanka privremene sprečenosti za rad, odnosno od dana dobijanja poziva za izlazak na vojnolekarsku komisiju, odnosno od prestanka okolnosti koje su ga u tome sprečavale; ako se za vreme privremene sprečenosti za rad bavi privrednom ili drugom aktivnošću kojom ostvaruje prihode; ako bez dozvole stručno-medicinskog organa otputuje iz mesta prebivališta, odnosno boravišta ili ako stručno-medicinski organ utvrdi da ne postupa po uputstvu za lečenje; ako zloupotrebi pravo na korišćenje odsustvovanja sa rada na neki drugi način (član 94);

2) u roku iz člana 96. st. 5. i 7. ovog zakona ne podnese zahtev za pokretanje postupka radi utvrđivanja gubitka sposobnosti za profesionalnu vojnu službu i o tome pismenim putem ne obavesti Fond.

Član 183.

Na pitanja zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika i osiguranih lica koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se opšti propisi kojima se uređuje oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 184.

Propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, u delu u kojem nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 185.

Vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove uskladiće organizaciju i funkcionisanje sa odredbama ovog zakona, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 186.

Danom stupanja na snagu ovog zakona Fond nastavlja sa radom sa pravima i obavezama utvrđenim ovim zakonom.

Fond je u obavezi da uskladi svoju organizaciju i rad sa odredbama ovog zakona, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 187.

Vlada će imenovati članove Upravnog odbora i Nadzornog odbora Fonda, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Direktora i zamenika direktora Fonda imenovaće ministar odbrane, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 188.

Upravni odbor Fonda doneće statut i poslovnik o radu Upravnog odbora, u roku od 60 dana od dana imenovanja članova Upravnog odbora.

Nadzorni odbor Fonda doneće poslovnik o radu Nadzornog odbora, u roku od 60 dana od dana imenovanja članova Nadzornog odbora.

Član 189.

Korisnici prava i druga lica koja na dan stupanja na snagu ovog zakona koriste prava iz zdravstvenog osiguranja, nastavljaju da koriste ta prava po odredbama ovog zakona.

Zamena isprave o osiguranju iz člana 111. ovog zakona zdravstvenom karticom izvršiće se u roku od 24 meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do potpune zamene isprava o osiguranju iz člana 111. ovog zakona zdravstvenom karticom, korisnici prava ostvaruju prava iz zdravstvenog osiguranja na osnovu isprava o osiguranju izdatih po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 190.

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, sprovede se po odredbama propisa koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 191.

Fond će uspostaviti matičnu evidenciju i organizovati poslove matične evidencije u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 192.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe: čl. 211–226, čl. 228–230 i čl. 273. i 278. Zakona o Vojsci Jugoslavije („Službeni list SRJ”, br. 24/94, 43/94, 28/96, 22/99, 44/99, 74/99, 3/02 i 37/02, „Službeni list SCG”, br. 7/05 i 44/05 i „Službeni glasnik RS”, br. 116/07 – dr. zakon, 88/09 – dr. zakoni, 101/10 – dr. zakon i 10/15 – dr. zakon), Uredba o nadležnosti, delokrugu, organizaciji i načinu poslovanja Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika („Službeni glasnik PC”, br. 102/11, 37/12, 107/12, 119/13 i 15/23) i Uredba o načinu ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika i članova njihovih porodica („Službeni list SRJ”, broj 36/94 i „Službeni glasnik RS”, broj 88/19).

Član 193.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredbe člana 101. st. 2. i 3. u delu koji se odnosi

na obezbeđivanje sredstava iz budžeta Republike Srbije, koje se primenjuju od 1. januara 2027. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 68. stav 3. i članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 98/06 i 115/21), kojima je utvrđeno da se zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje uređuju zakonom, odnosno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti zdravstva.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Danom stupanja na snagu Zakona o Vojsci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 101/10 – dr. zakon, 10/15, 88/15 – US, 36/18, 94/19 i 74/21 - US) prestao je da važi Zakon o Vojsci Jugoslavije („Službeni list SRJ”, br. 24/94, 43/94, 28/96, 22/99, 44/99, 74/99, 3/02 i 37/02, „Službeni list SCG”, br. 7/05 i 44/05 i „Službeni glasnik RS”, br. 116/07 – dr. zakon, 88/09 – dr. zakoni, 101/10 – dr. zakon i 10/15 – dr. zakon), osim odredbi Poglavlja XV – Zdravstveno osiguranje (čl. 211-239.), koje su ostale na snazi do donošenja propisa o zdravstvenom osiguranju.

U tom smislu, u oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika primenjuje se Uredba o nadležnosti, delokrugu i načinu poslovanja Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika („Službeni glasnik RS”, br. 102/11, 37/12, 107/12, 119/13 i 15/23), doneta na osnovu člana 278. Zakona o Vojsci Jugoslavije, a u vezi sa članom 197. stav 2. Zakona o Vojsci Srbije, kojom je uređena nadležnost, delokrug, organizacija i način poslovanja Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika; Uredba o načinu ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika i članova njihovih porodica („Službeni list SRJ”, broj 36/94 i „Službeni glasnik RS”, broj 88/19), doneta na osnovu člana 230. Zakona o Vojsci Jugoslavije; Uredba o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć, osposobljavanju bračnog druga i o naknadi za školovanje dece vojnog lica („Službeni list SRJ”, broj 69/99, „Službeni list SCG”, broj 4/05, „Službeni glasnik RS”, br. 14/11, 60/18 i 74/18), doneta na osnovu člana 236. Zakona o Vojsci Jugoslavije, kao i odredba člana 41. Pravilnika o naknadi putnih i drugih troškova u Vojsci Srbije (pov. br. 2979-8 od dana 26. marta 2008. godine, pov. br. 2979-40 od dana 14. maja 2008. godine i pov. br. 536-3 od dana 25. januara 2010. godine).

Imajući u vidu navedeno, kao i da je oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika neophodno normativno usaglasiti sa propisima koji su doneti i/ili izmenjeni u međuvremenu, a koji uređuju oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Republici Srbiji, kao i druge oblasti koje su ili mogu biti od značaja za zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje vojnih osiguranika, te da su zapažene pojedine poteškoće u efikasnoj primeni postojećih propisa koji uređuju oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika, ukazala se potreba da se donošenjem posebnog zakona kao *lex specialis* uredi oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika.

Do donošenja Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS”, br. 25/19, 92/23-autentično tumačenje i 29/25 - US) vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove u Vojsci Srbije nisu bile prepoznate kao posebna vrsta zdravstvenih ustanova što je kao posledicu imalo izostanak odgovarajućeg osnova

za potpunu primenu opštih propisa u oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije.

U tom smislu, u vojnom zdravstvu prepoznate su određene poteškoće u primeni Zakona o pravima pacijenata („Službeni glasnik RS”, br. 45/13 i 25/19 – dr. zakon), Zakona o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva („Službeni glasnik RS”, broj 92/23), propisa iz oblasti biomedicine, zaštite stanovništva od zaraznih bolesti itd, imajući u vidu specifičnosti vojnog zdravstva kao organizacionog i funkcionalnog dela Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.

Na inicijativu Ministarstva odbrane, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik RS”, br. 25/19, 92/23-autentično tumačenje i 29/25 - US) vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove u Vojsci Srbije prepoznate su kao posebna vrsta zdravstvenih ustanova, koje se osnivaju u skladu sa posebnim zakonom. Na taj način obezbeđen je osnov da se posebnim zakonom urede oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije i data je mogućnost da se uz predviđanje specifičnosti vojnog zdravstva obezbedi primena opštih propisa iz oblasti zdravstva u vojnozdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije, u delu u kome je to u skladu sa propisima u oblasti odbrane i Vojske Srbije, na način kako je to predloženo u Predlogu zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju vojnih osiguranika, tako da vojno zdravstvo čine vojnozdravstvene ustanove, koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane, sanitetske jedinice i ustanove u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije, organizaciona celina Ministarstva odbrane nadležna za vojno zdravstvo i zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, kao i drugi zaposleni koji kao profesionalni pripadnici Vojske Srbije obavljaju određene poslove za potrebe sprovođenja zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu.

S tim u vezi, a takođe na inicijativu Ministarstvo odbrane, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti predviđeno je da se nadzor nad radom vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova u Vojsci Srbije izuzima od opšteg režima nadzora nad radom zdravstvenih ustanova (koji vrši Ministarstvo zdravlja preko zdravstvenih i farmaceutskih inspektora) i po kome se ovaj nadzor vrši u skladu sa posebnim zakonom, pre svega Zakonom o odbrani kojim je propisana nadležnost Inspektorata odbrane, čime je potpuno otklonjena moguća dilema u primeni propisa u odnosu na predmetno pitanje koje je stvaralo pojedine poteškoće u primeni.

Dakle, prepoznavanje vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova u Vojsci Srbije kao posebne vrste zdravstvenih ustanova u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti predstavljalo je *conditio sine qua non* da se, sada, Predlogom zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju vojnih osiguranika urede sve specifičnosti u vojnom zdravstvu, kao i da se istovremeno kroz upućujuće odredbe izvrši neophodno povezivanje sa opštim propisima iz oblasti zdravstva, na način koji nije u suprotnosti sa propisima u oblasti odbrane i Vojske Srbije.

Time će biti omogućeno da se u svim subjektima koji obavljaju zdravstvenu delatnost na jednoobrazan način i u istom obimu ostvaruju prava pacijenata, bez obzira da li im se zdravstvena usluga pruža u civilnom ili vojnom zdravstvu. Ovo je utoliko značajnije ako se ima u vidu činjenica da vojni osiguranici mogu ostvarivati zdravstvenu zaštitu u civilnim zdravstvenim ustanovama i da civilni osiguranici mogu ostvarivati zdravstvenu zaštitu u vojnozdravstvenim ustanovama. Takođe, zdravstvenu zaštitu i u civilnom i u vojnom zdravstvu mogu ostvarivati i građani koji nisu zdravstveno osigurani, ali i strani državljani.

Zbog poteškoća u primeni propisa u oblasti vojnog zdravstva i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika i u pogledu mogućnosti razmene podataka koji se obrađuju u vojnom zdravstvu, između Fonda za socijalno osiguranje vojnih

osiguranika (u daljem tekstu: Fond SOVO) i drugih organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, drugih državnih organa i organizacija, nije bilo omogućeno dovoljno brzo i efikasno ostvarivanje prava vojnih osiguranika i članova njihovih porodica, u pogledu dostupnosti elektronskih servisa koji su uspostavljeni u oblasti zdravstva. U tom smislu elektronski servis e-Beba nije bio potpuno dostupan vojnim osiguranicima, kao ni servisi e-Recept i e-Uput. Davanjem osnova odnosno mogućnosti razmene podataka na odgovarajući način donošenjem zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju vojnih osiguranika na predloženi način, elektronski servisi u zdravstvu biće dostupni i vojnim osiguranicima i članovima njihovog porodica. Razmena podataka omogućiti će korišćenje i elektronskih servisa u ovoj oblasti koji će se u budućnosti uspostaviti, svim građanima, bez obzira na to da li su zdravstveno osigurani kod Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: RFZO) ili kod Fonda SOVO, što je u skladu sa jednim od prioritetnih ciljeva Vlade.

Ciljevi koji se žele postići donošenjem Zakona:

- usklađivanje sa propisima koji uređuju kako oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Republici Srbiji, tako i druge oblasti koje jesu ili mogu biti od značaja za zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje vojnih osiguranika. Indikator ostvarenja ovog cilja biće praćenje primene zakona, koja će pokazati da li eventualno postoje neusklađenosti koje otežavaju, odnosno onemogućavaju primenu ovog ili nekog drugog propisa;

- omogućavanje korišćenja elektronskih servisa e-Beba, e-Recept i e-Uput vojnim osiguranicima i članovima njihovih porodica, odnosno brže, lakše i efikasnije ostvarivanje prava iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja i iz oblasti finansijske podrške porodici sa decom. Indikator ostvarenja ovog cilja biće praćenje broja vojnih osiguranika i članova njihovih porodica koji mogu da koriste navedene servise, kao i praćenje broja civilnih osiguranika koji u vojnozdravstvenim ustanovama mogu da koriste servise e-Recept i e-Uput, u vremenskom periodu koji će u zavisnosti od realizacije tehničkih (i informacionih) uslova neophodnih za funkcionisanje elektronskih servisa, trajati naredne dve godine nakon donošenja ovog zakona;

- olakšana i nesmetana primena propisa koji uređuju oblast zdravstvene zaštite u Republici Srbiji, tako i druge oblasti koje jesu ili mogu biti od značaja za delatnost zdravstvene zaštite u vojnozdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama Vojske Srbije, u delu u kome to nije u suprotnosti sa propisima u oblasti odbrane i Vojske Srbije. Pokazatelj ostvarenja ovog cilja biće praćenje broja pritužbi korisnika prava, civilnih osiguranika, drugih građana i stranaca koje se odnose na nemogućnost ostvarivanja prava ili otežano ostvarivanje prava, kao i praćenje funkcionisanja vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova Vojske Srbije.

- nesmetano sprovođenje nadzora nad primenom propisa iz oblasti zdravstva i nadzora nad radom vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije od strane Inspektorata odbrane. Indikator ostvarenja ovog cilja biće praćenje broja situacija u kojima Inspektorat odbrane preduzima mere iz svoje nadležnosti, praćenje broj preduzetih mera nadzora, kao i praćenje preduzetih mera za prevazilaženje eventualnog sukoba nadležnosti (pozitivnog ili negativnog sukoba) između Inspektorata odbrane i inspekcija Ministarstva zdravlja.

- efikasnije planiranje i praćenje korišćenja sredstava ostvarenih pružanjem usluga od strane vojnozdravstvenih ustanova osiguranicima RFZO, kroz zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvene zaštite između Fonda SOVO i RFZO (za civilne zdravstvene ustanove iz akta Vlade kojim je utvrđena mreža zdravstvenih

ustanova u javnoj svojini - mreža zdravstvenih ustanova), i kroz propisivanje da su prihodi RFZO prihodi Fonda SOVO. Indikator ostvarenja ovog cilja biće vrednosni nivo ostvarenog plana, odnosno utrošenih sredstava za planirane namene, kao i nivo eventualne potrebe za prenamenom sredstava. Očekuje se da ostvarenje ovog cilja indikativno prati povećanje prihoda Fonda (po ovom osnovu) za 10% u prvoj godini primene zakona, a 15% u narednim godinama nakon početka primene zakona;

- omogućavanje bolje dostupnosti zdravstvene zaštite korisnicima prava kroz mogućnost zaključivanja ugovora o pružanju zdravstvene zaštite između Fonda SOVO i civilnih zdravstvenih ustanova koje nisu u mreži zdravstvenih ustanova. Indikator ostvarenja ovog cilja biće praćenje, odnosno upoređivanje broja korisnika prava koji ne mogu da ostvare potrebnu zdravstvenu zaštitu u sistemu vojnog zdravstva i u zdravstvenim ustanovama iz mreže zdravstvenih ustanova i broja korisnika prava koji tu zdravstvenu zaštitu ostvaruju u civilnim zdravstvenim ustanovama koje nisu u mreži zdravstvenih ustanova. Očekuje se da ostvarenje ovog cilja indikativno prati isti broj ili blago povećanje broja korisnika prava koji zdravstvenu zaštitu koriste u zdravstvenim ustanovama van Plana mreže zdravstvenih ustanova. Predviđa se vrednosni okvir od oko 1% do 1,5% korisnika prava koji će, zaključivanjem ovih ugovora, kako u prvoj tako i u narednim godinama primene zakona ostvariti zdravstvenu zaštitu u civilnim zdravstvenim ustanovama van Plana mreže zdravstvenih ustanova, imajući u vidu da ovaj cilj podrazumeva težnju očuvanja zdravlja korisnika prava davanjem dodatnih mogućnosti, kao alternative i/ili nadogradnje ostvarivanja zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu;

- efikasna zaštita prava korisnika prava i ujednačavanje rada stručno-medicinskih organa kroz propisivanje mogućnosti korišćenja pravnih sredstava protiv odluka stručno-medicinskih organa. Indikator ostvarenja ovog cilja biće praćenje broja pravnih sredstava podnetih protiv odluka (akata) stručno-medicinskih organa, dužina trajanja postupka, ishod postupaka i praćenje ukupnog broja podnetih pravnih sredstava u odnosu na broj (ne)osnovanih pravnih sredstava.

- funkcionisanje zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja zasnovanog na principima održivosti i efikasnosti, kroz uspostavljanje Vojnozdravstvenog saveta kao savetodavnog tela ministra odbrane. Indikator ostvarenja ovog cilja biće praćenje broja prihvaćenih inicijativa i predloženih mera Vojnozdravstvenog saveta radi unapređenja sistema vojnog zdravstva i praćenje rezultata mera koje su predložene na navedeni način.

- efikasnije sprovođenje politike Vlade u ovoj oblasti, kroz ovlašćenja ministra odbrane i Fonda SOVO za donošenje podzakonskih akata. Indikator ostvarenja ovog cilja biće dinamika donošenja podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona, u datom roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu zakona, kao i praćenje rezultata njihove primene.

Imajući u vidu činjenicu da je materija zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja uređena različitim propisima i da su, shodno tome, i pojedina prava iz zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika propisana različitim propisima, postoji potreba da se prava i obaveze vojnih osiguranika, način ostvarivanja zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, kao i organizacija i rada vojnog zdravstva urede jedinstveno i sveobuhvatno, donošenjem Zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju vojnih osiguranika.

Donošenjem ovog zakona unapređuje se sistem zdravstvene zaštite u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije, organizacija vojnog zdravstva, prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, način ostvarivanja zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, organizacija i finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja, nadležnost, delokrug i organizacija Fonda SOVO, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona. U skladu sa navedenim, unapređuje se sistem i kvalitet

pružanja zdravstvene zaštite svim korisnicima usluga zdravstvene zaštite na nivou Republike Srbije.

Imajući u vidu da je članom 68. stav 3. Ustava Republike Srbije utvrđeno da se zdravstvena zaštita, zdravstveno osiguranje i osnivanje zdravstvenih fondova uređuju zakonom, to nije bilo moguće urediti ovu materiju na drugi način. Takođe, oblast zdravstvene zaštite u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije i oblast zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika je, imajući u vidu delokrug Ministarstva odbrane i položaj i nadležnost Vojske Srbije, specifična i iziskuje drugačije uređenje od uređenja propisanog zakonima koji na opšti način uređuju oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Republici Srbiji, iz kog razloga je i neophodno ovu materiju urediti posebnim zakonom.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

DEO PRVI – UVODNE ODREDBE

Članom 1. i 2. Predloga zakona definisani su predmet uređenja ovog zakona i značenje pojmova koji se koriste u ovom zakonu. Članom 3. i 4. Predloga zakona predviđena je primena načela propisanih zakonom kojim se uređuje Vojska Srbije i načela propisanih zakonom kojim je uređena oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, kao i primena opštih propisa u sprovođenju zdravstvene zaštite.

Članom 5. Predloga zakona propisana je primena zakona kojim su uređena prava i dužnosti pacijenata i obezbeđivanje zaštite prava pacijenata, u postupanju koje će, na osnovu datog ovlašćenja, urediti ministar odbrane. Članom 6. Predloga zakona predviđen je način primene zakona kojim je uređena oblast zdravstvene dokumentacije i evidencija u oblasti zdravstva u vojnom zdravstvu, tako da se u cilju uvažavanja specifičnosti vojne službe i vojne organizacije, predviđa osnov da ministar odbrane bliže uredi druga pitanja od značaja za vođenje i dostavljanje zdravstvene dokumentacije i podataka koji se neće obrađivati i dostavljati nadležnim organima i službama, u skladu sa zakonom.

Članom 7. Predloga zakona predviđa se organizovanje i razvoj zdravstvenog informacionog sistema u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije, propisuju se vrste podataka koji će se obrađivati u vojnom zdravstvu i svrha te obrade, uz odredbu o primeni propisa kojim je uređena zaštita podataka o ličnosti i zdravstvena dokumentacija i evidencije u oblasti zdravstva. Istim članom predviđa se razmena podataka preko integrisanog zdravstvenog informacionog sistema, kao i drugih registara i evidencija državnih organa i organizacija. Ministar odbrane ovlašćuje se da uredi organizaciju zdravstvenog informacionog sistema, način rada, razvoj, zaštitu podataka i druga pitanja od značaja za funkcionisanje ovog sistema, imajući u vidu predviđenu mogućnost razmene podataka koji se obrađuju.

DEO DRUGI – ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U MINISTARSTVU ODBRANE I VOJSCI SRBIJE

I. OPŠTE ODREDBE

Član 8. Predloga zakona predviđa da zdravstvena zaštita obuhvata sprovođenje mera za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanje, suzbijanje i rano otkrivanje bolesti, povreda i drugih poremećaja zdravlja i blagovremeno i efikasno lečenje i rehabilitaciju, kao i način vršenja poslova zdravstvene zaštite koji se odnose na preventivnu zdravstvenu zaštitu, na bezbednost hrane i na zaštitu od zaraznih

bolesti koje se mogu preneti sa životinja na ljude, dok je članom 9. Predloga zakona propisano na čemu moraju biti zasnovane navedene mere i aktivnosti.

Članom 10. Predloga zakona predviđa se da uslove koji se odnose na obavljanje zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu, u miru, vanrednom stanju, ratnom stanju i vanrednoj situaciji, propisuje ministar odbrane. Članom 11. Predloga zakona predviđeni su načini finansiranja i obezbeđivanja sredstva za rad vojnog zdravstva.

II. ORGANIZACIJA VOJNOG ZDRAVSTVA

Članom 12. Predloga zakona propisano je šta čini vojno zdravstvo.

Čl. 13. i 14. Predloga zakona uređuje se formiranje sanitetskih jedinica i obrazovanje vojnozdravstvenih ustanova, kao i nadležnost za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje zdravstvene zaštite primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa. Član 15. Predloga zakona propisuje vrste vojnozdravstvenih ustanova.

Čl. 16. i 17. Predloga zakona predviđaju poslove koje obavljaju vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove. Članom 18. Predloga zakona propisana je mogućnost da vojnozdravstvena ustanova i jedinica, pod uslovima propisanim zakonom kojim je uređena oblast zdravstvene zaštite u Republici Srbiji, a na predlog ministra odbrane, bude određena za referentnu zdravstvenu ustanovu za pojedine oblasti zdravstvene delatnosti, zdravstvenu ustanovu koja obavlja poslove centra za kontrolu trovanja Republike Srbije, zdravstvenu ustanovu koja obavlja poslove centra za određenu vrstu retkih bolesti i zdravstvenu ustanovu koja obavlja poslove centra za bolest od većeg javnozdravstvenog značaja.

Članom 19. Predloga zakona predviđena je zabrana oglašavanja odnosno reklamiranja propisana opštim propisom, dok se isticanje naziva, sedišta, zdravstvene delatnosti, kao i radnog vremena vojnozdravstvene ustanove predviđa kao dozvoljeno.

Član 20. Predloga zakona predviđa u kome se delu zakon kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite primenjuje na profesionalne pripadnike Vojske Srbije koji su zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici.

Članom 21. Predloga zakona predviđa se stručno usavršavanje zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika i ovlašćuje ministar odbrane da donese Plan školovanja i usavršavanja zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika u vojnom zdravstvu.

Čl. 22. i 23. Predloga zakona određuje se da ministar odbrane odlučuje o odobravanju specijalizacije, odnosno uže specijalizacije, kao i da ministar odbrane ili lice koje on ovlasti zaključuje Ugovor o specijalizaciji, odnosno užoj specijalizaciji sa zdravstvenim radnikom, odnosno zdravstvenim saradnikom, u skladu sa zakonom.

Član 24. Predloga zakona propisuje način utvrđivanja nedeljnog rasporeda rada, početka i završetka radnog vremena u vojnozdravstvenoj ustanovi i jedinici, odnosno sanitetskoj jedinici i ustanovi. Član 25. Predloga zakona reguliše uvođenje stručnog dežurstva, a član 26. reguliše organizovanje pripravnosti radi pružanja hitne medicinske pomoći i rada po pozivu radi pružanja zdravstvene zaštite.

Čl. 27. i 28. Predloga zakona regulišu dopunski rad i uslove za obavljanje dopunskog rada u vojnozdravstvenoj ustanovi, odnosno kod drugog poslodavca, zaključivanjem ugovora o dopunskom radu sa svojim, odnosno drugim poslodavcem, a ministar odbrane ovlašćuje se da propiše organizovanje i obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika, zdravstvenih saradnika odnosno drugih zaposlenih lica u

vojnozdravstvenoj ustanovi i način određivanja visine naknade za obavljeni dopunski rad u vojnozdravstvenoj ustanovi.

Član 29. Predloga zakona predviđa mogućnost da se u vojnozdravstvenoj ustanovi, odnosno sanitetskoj jedinici i ustanovi obavlja praktična nastava učenika i studenata zdravstvene struke.

Član 30. Predloga zakona propisuje da su kategorije lica kojima se pruža zdravstvena zaštita u vojnom zdravstvu: korisnici prava i druga lica, u skladu sa ovim zakonom; osigurana lica RFZO, u skladu sa zakonom i zaključenim ugovorima, osigurana lica drugih organizacija zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonom i zaključenim ugovorima i građani i stranci, u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita u Republici Srbiji.

III. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA VOJNOZDRAVSTVENE USTANOVE

Čl. 31 – 33. Predloga zakona reguliše se organizacija, rukovođenje i odgovornost za rad vojnozdravstvene ustanove. Član 34. Predloga zakona predviđa u kojim se vojnozdravstvenim ustanovama formiraju odnosno mogu formirati stručni organi, koji poslove obavljaju u skladu sa opštim propisom, a čiji sastav i način rada uređuje ministar odbrane.

Čl. 35. i 36. Predloga zakona propisano je da se o razvoju i kvalitetu zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu, organizaciji vojnog zdravstva i zdravstvenog osiguranja stara Vojnozdravstveni savet kao savetodavno telo ministra odbrane i utvrđuju se poslovi Vojnozdravstvenog saveta, čiji sastav, način rad i druga pitanja uređuje ministar odbrane.

IV. ZDRAVSTVENA DELATNOST NA PRIMARNOM, SEKUNDARNOM I TERCIJARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I APOTEKARSKA DELATNOST

Član 37. Predloga zakona predviđa da se zdravstvena delatnost u vojnom zdravstvu obavlja na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.

Čl. 38 – 40. Predloga zakona uređuju šta obuhvata zdravstvenu delatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite, način obavljanja zdravstvene delatnosti na primarnom nivou zdravstvene zaštite i ostvarivanje zdravstvene zaštite na primarnom nivou preko izabranog lekara u vojnom zdravstvu, u skladu sa zakonom.

Članom 41. Predloga zakona predviđeno je da se zdravstvena delatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite obavlja u vojnoj ambulanti, vojnomedicinskom centru, centru vojnomedicinskih ustanova, centralnoj vojnoj apoteci, vojnim apotekama i sanitetskim jdsinicama i ustanovama, ako ovim zakonom nije drukčije propisano. Član 42. Predloga zakona predviđa mogućnost organizovanja vojne ambulate.

Čl. 43 – 44. Predloga zakona predviđena je vrsta zdravstvene zaštite koja se obezbeđuje u vojnomedicinskom centru, i to preventivna zdravstvena zaštita, hitna medicinska pomoć, opšta medicina, zdravstvena zaštita žena, zdravstvena zaštita dece, patronažna služba, laboratorijska i druga dijagnostika, kao i prevencija i lečenje u oblasti stomatološke zdravstvene zaštite i medicine rada, fizikalna medicina i rehabilitacija, sanitetski prevoz, kao i da se u vojnozdravstvenom centru može obavljati specijalističko-konsultativna delatnost i apotekarska delatnost i druge specijalističko-konsultativne delatnosti koja nije u vezi sa bolničkim lečenjem.

Član 45. Predloga zakona predviđa Centar vojnomedicinskih ustanova kao vojnozdravstvenu ustanovu namenjenju za neposredno izvršavanje zadataka sanitetskog obezbeđenja, odnosno sprovođenja zdravstvene zaštite na određenoj

teritoriji, u kojima se može obavljati specijalističko-konsultativna delatnost, u skladu sa zakonom i pripravnički staž zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika.

Članom 46. Predloga zakona uređuje se zdravstvena delatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite tako da ona u vojnom zdravstvu obuhvata preventivno-medicinske zaštite, specijalističko-konsultativnu i bolničku delatnost sekundarnog nivoa zaštite. Članom 47. Predloga zakona predviđa se da je vojna bolnica vojnozdravstvena ustanova namenjena za neposredno izvršavanje zadataka zdravstvene zaštite kao logističke podrške Vojsci Srbije, odnosno sanitetska podrška u vanrednom stanju, ratnom stanju i u vanrednoj situaciji, kao i za obavljanje zdravstvene delatnosti na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite, a članom 48. predviđa se koje službe vojna bolnica mora da organizuje odnosno da obezbedi samostalno ili preko druge zdravstvene ustanove, kao i da vojna bolnica može da obavlja i specijalističko-konsultativnu delatnost iz drugih grana medicine.

Članom 49. Predloga zakona uređuju se da zdravstvena delatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu obuhvata pružanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite i specijalističko-konsultativne i bolničke delatnosti, naučnoistraživačku i obrazovnu delatnost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje naučnoistraživačka delatnost, odnosno delatnost obrazovanja, kao i apotekarsku delatnost u skladu sa zakonom.

Članom 50. Predloga zakona predviđa se da je Vojnomedicinska akademija vojnozdravstvena ustanova koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite i pruža zdravstvenu zaštitu kao logističku podršku Vojsci Srbije, odnosno sanitetsko obezbeđenje u miru, vanrednom stanju i ratnom stanju i u vanrednoj situaciji; Vojnomedicinska akademija kao vojnozdravstvena ustanova i deo logističke podrške Vojske Srbije, obavlja poslove i zadatke koji se odnose na visokospecijalizovanu specijalističko - konsultativnu i stacionarnu delatnost, obrazovno - nastavnu i naučnoistraživačku delatnost; Vojnomedicinska akademija obavlja i apotekarsku delatnost, u skladu sa ovim zakonom; Vojnomedicinska akademija organizuje obavljanje studija prvog, drugog i trećeg stepena kao nastavna baza fakulteta zdravstvene struke, obavlja stručno usavršavanje profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i drugih lica sa visokim obrazovanjem i organizuje osnovna, primenjena i klinička istraživanja značajna za podizanje kvaliteta lečenja, nastave i naučnog usavršavanja, osposobljavanje naučnog i nastavnog kadra iz oblasti medicine, farmacije, stomatologije, biohemije, molekularne biologije, veterine, fizičke hemije i psihologije prvenstveno od značaja za odbranu Republike Srbije; u Vojnomedicinskoj akademiji obavlja se pripravnički staž, odnosno specijalistički i subspecijalistički staž zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, prema programu koji se sprovodi u skladu sa ovim zakonom i opštim propisom.

Član 51. Predloga zakona predviđa šta obuhvata posebna preventivna zdravstvena zaštita u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije koja se sprovodi na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou.

Član 52. Predloga zakona predviđa obavljanje zdravstvene delatnosti na više nivoa zdravstvene zaštite u oblasti preventivne medicine koju prema članu 53. obavlja organizaciona jedinica Vojnomedicinske akademije nadležna za preventivnu medicinu, i u oblasti vazduhoplovne medicine koju prema članu 54. Predloga zakona na primarnom i sekundarnom nivou zdravstvene zaštite obavlja Vazduhoplovno-medicinski institut kao sanitetska ustanova.

Čl. 55 – 59. Predloga zakona uređuju apotekarsku delatnost, način obavljanja apotekarske delatnosti, ko u vojnom zdravstvu obavlja poslove apotekarske delatnosti i koji se poslovi apotekarske delatnosti obavljaju u Centralnoj vojnoj apoteci, odnosno u vojnoj apoteci.

V. KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE, PROVERA KVALITETA STRUČNOG RADA I AKREDITACIJA

Čl. 60 – 64. Predloga zakona uređuje se kvalitet zdravstvene zaštite, unutrašnja i spoljna, redovna i vanredna, provera kvaliteta stručnog rada u vojnozdravstvenoj ustanovi i u sanitetskoj jedinici i ustanovi, kao i način sprovođenje provere kvaliteta stručnog rad na primarnom i sekundarnom, odnosno tercijarnom nivou zdravstvene zaštite pružene vojnim, odnosno civilnim osiguranicima u vojnom zdravstvu.

Članom 65. Predloga zakona predviđa da se akreditacija i standardizacija vojnozdravstvenih ustanova i jedinica, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite, u skladu sa zakonom.

DEO TREĆI - ZDRAVSTVENO OSIGURANJE KORISNIKA PRAVA

I. OBEZBEĐIVANJE I SPROVOĐENJE ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Čl. 66 – 69. Predloga zakona reguliše se obezbeđivanje i sprovođenje zdravstvenog osiguranja, šta obuhvata zdravstveno osiguranje i sredstva za ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja.

II. KATEGORIJE LICA KOJIMA SE OBEZBEĐUJU PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Čl. 70 – 74. Predloga zakona predviđa se način obezbeđivanja prava iz zdravstvenog osiguranja korisnicima prava i članovima porodica vojnih osiguranika, ko se smatra članovima uže i šire porodice i pod kojim uslovima se stiče svojstvo osiguranih lica. Čl. 75 – 77. predviđa se obezbeđivanje prava iz zdravstvenog osiguranja drugim licima.

III. PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I OSTALA PRAVA

Članom 78. Predloga zakona utvrđeno je da su prava iz zdravstvenog osiguranja: pravo na zdravstvenu zaštitu, pravo na naknadu plate za vreme privremene sprečenosti za rad profesionalnog vojnog lica i pravo na naknadu putnih troškova u vezi sa korišćenjem zdravstvene zaštite. Članom 79. predviđeno je šta obuhvata zdravstvena zaštita koja se ovim zakonom obezbeđuje.

Članom 80. Predloga zakona uređuje se učešće korisnika prava u troškovima zdravstvene zaštite pri korišćenju zdravstvene zaštite (participacija), kao i da ministar odbrane propisuje učešće korisnika prava u troškovima zdravstvene zaštite (participacija), kao i oslobađanje od iste. Sredstva koja vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove ostvare naplatom participacije od korisnika prava predstavljaju prihod Fonda.

Članom 81. Predloga zakona uređuje se ostvarivanje zdravstvene zaštite u vojnozdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama, u civilnim zdravstvenim ustanovama iz mreže zdravstvenih ustanova, kao i drugim civilnim zdravstvenim ustanovama, sa kojima postoji zaključen ugovor, u skladu sa zakonom. Ministar odbrane bliže uređuje način i uslove ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i nomenklaturu zdravstvenih usluga.

Članom 82. Predloga zakona reguliše se naknada troškova za pruženu zdravstvenu zaštitu osiguranim licima Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje u vojnim zdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama, odnosno za zdravstvenu zaštitu pruženu korisnicima prava i drugim licima u civilnim zdravstvenim ustanovama iz mreže zdravstvenih ustanova i civilnim zdravstvenim ustanovama koje nisu u mreži zdravstvenih ustanova, u skladu sa zaključenim ugovorima.

Čl. 83 – 88. Predloga zakona uređuje se korišćenje i obezbeđivanje zdravstvene zaštite profesionalnom vojnom licu koji se nalazi na službi, stručnom usavršavanju ili školovanju u inostranstvu i članovima uže porodice profesionalnog vojnog lica, dok s njim borave u inostranstvu, kao i pravo na korišćenje zdravstvene zaštite korisnika prava za vreme privatnog boravka u inostranstvu na teret sredstava zdravstvenog osiguranja u slučaju hitne medicinske pomoći kako bi se otklonila neposredna opasnost po život korisnika prava. Članom 85. regulisana je naknada troškova hitne medicinske pomoći u inostranstvu. Članom 86. regulisano je korišćenje hitne medicinske pomoći u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi. Član 87. reguliše pravo na nabavku lekova, medicinsko-tehničkih pomagala i implantata u slučaju hitne medicinske pomoći. Članom 88. regulisana je nadoknada troškova za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu u državi sa kojom Republika Srbija nema potpisan sporazum o socijalnom osiguranju ili u državi sa kojom Republika Srbija ima potpisan sporazum o socijalnom osiguranju kojim nisu obuhvaćeni korisnici prava.

Članom 89. Predloga zakona regulisano je upućivanje korisnika prava na lečenje u inostranstvo i predviđeno da ministar odbrane uređuje uslove i način, vrste oboljenja, stanja ili povreda za koje se može odobriti lečenje, sprovođenje dijagnostičkih postupaka, odnosno uspostavljanje dijagnoze, odnosno nabavka leka u inostranstvu.

Čl. 90 – 94. Predloga zakona regulisano je pravo na naknadu plate za vreme privremene sprečenosti za rad profesionalnog vojnog lica, razlozi privremene sprečenosti za rad i dužina trajanja i mogućnost produženja prava na naknadu plate zbog privremene sprečenosti za rad. Članom 94. predviđa se kada profesionalnom vojnom licu ne pripada naknada plate, odnosno kada se obustavlja isplata naknade plate za vreme privremene sprečenosti za rad.

Članom 95. Predloga zakona regulisana je mogućnost i način povezivanja privremene sprečenosti za rad u pogledu osnova, visine i isplatioca naknade plate, kao i upućivanje na komisiju.

Čl. 96 – 98. regulisano je obavezno upućivanje profesionalnog vojnog lica na ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu pred organizacijom nadležnom za penzijsko i invalidsko osiguranje. Članom 96. regulisano je upućivanje profesionalnog vojnog lica nadležnom organu za ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, odnosno upućivanje nadležnom organu radi utvrđivanja gubitka sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, u skladu sa zakonom, kao i pokretanje postupka radi utvrđivanja gubitka sposobnosti za profesionalnu vojnu službu i obaveštavanje Fonda.

Članom 97. regulisano je pravo na naknadu plate i način obezbeđivanja naknade plate u slučaju upućivanja nadležnom organu za ocenu sposobnosti odnosno nadležnom organu za utvrđivanje gubitka sposobnosti za profesionalnu vojnu službu. Članom 98. predviđeno je da za sve vreme trajanja privremene sprečenosti za rad, profesionalnom vojnom licu koji je upućen nadležnom organu za ocenu sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, privremenu sprečenost za rad na svakih 30 dana sprečenosti za rad ceni vojnolekarska komisija, na predlog izabranog lekara, na način i po postupku koji je uređen ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona.

Čl. 99. i 100. Predloga zakona regulisan je osnov za obračun naknade plate u slučaju kad je nastupila privremena sprečenost za rad..

Čl. 101. i 102. Predloga zakona uređena je visina naknade plate koja se obezbeđuje iz sredstava zdravstvenog osiguranja i sredstava poslodavca.

Čl. 103 – 106. Predloga zakona uređena je naknada plate u posebnim slučajevima kada stručno-medicinski organ odredi da profesionalno vojno lice radi sa

skraćenim radnim vremenom određeno vreme, kao i obezbeđenje isplate naknade plate za slučajeve privremene sprečenosti za rad.

Čl. 107. i 108. Predloga zakona propisano je pravo na naknadu putnih troškova i predviđeno da Fond oštirim aktom bliže uređuje uslove i način ostvarivanja prava na naknadu putnih troškova, kao i način utvrđivanja visine naknade.

Članom 109. Predloga zakona propisana zastarelost prava i zastarelost potraživanja.

IV. UTVRĐIVANJE SVOJSTVA KORISNIKA PRAVA I DRUGOG LICA I OSTVARIVANJE PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Čl. 110. i 111. Predloga zakona uređuje nadležnost za utvrđivanje svojstva korisnika prava i drugog lica, kao i način na koji Fond izdaje isprave u vezi sa ostvarivanjem prava iz zdravstvenog osiguranja.

Čl. 112 – 128. Predloga zakona uređena je matična evidencija koju uspostavlja i organizuje Fond, u kojoj se vode podaci o vojnim osiguranicima, osiguranim licima, korišćenju prava iz zdravstvenog osiguranja i obveznicima doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Članom 129. Predloga zakona utvrđeno je učešće stručno-medicinskih organa u određivanju vrste, obima i sadržaja, načina i postupka ostvarivanja prava.

Članom 130. Predloga zakona utvrđeni su poslovi izabranog lekara.

Članom 131. Predloga zakona utvrđene su nadležnosti, odnosno poslovi niže vojnolekarske komisije.

Članom 132. Predloga zakona utvrđene su nadležnosti, odnosno poslovi više vojnolekarske komisije.

Članom 133. Predloga zakona utvrđene su nadležnosti, odnosno poslovi glavne vojnolekarske komisije.

Članom 134. Predloga zakona utvrđene su nadležnosti, odnosno poslovi vojnolekarske komisije za letače i padobrance.

Članom 135. Predloga zakona utvrđene su nadležnosti, odnosno poslovi više vojnolekarske komisije za letače i padobrance.

Članom 136. Predloga zakona utvrđena je nadležnost ministra odbrane da opštim aktom bliže uredi sastav, organizaciju i način rada vojnolekarskih komisija.

Čl. 137 – 144. Predloga zakona uređen je postupak prigovora u postupku ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja.

Čl. 145 – 147. Predloga zakona uređen je postupak revizije ocene vojnolekarskih komisija.

Članom 148. propisana je mogućnost obnove postupka ocene o privremenoj sprečenosti za rad vojnog osiguranika i nadležni starešina za podnošenje predloga.

Čl. 149. i 150. Predloga zakona utvrđen je postupak veštačenja u ostvarivanju prava iz zdravstvenog osiguranja.

Čl. 151. i 152. Predloga zakona utvrđena je nadležnost Fonda za odlučivanje o pravima iz zdravstvenog osiguranja bez donošenja rešenja, osim kada je donošenje rešenja utvrđeno ovim zakonom odnosno opštim aktom Fonda ili kada donošenje rešenja zahteva korisnik prava, odnosno poslodavac, osim ako za pojedina prava ovim zakonom nije drukčije propisano, kao i nadležnost komisije Fonda, odnosno direktora Fonda za prenošenja ovlašćenja na rukovodioce

organizacionih jedinica Fonda. Takođe je data mogućnost pokretanja upravnog spora protiv konačnog akta kojim je odlučeno o pravu iz zdravstvenog osiguranja.

Članom 153. Predloga zakona utvrđena je zaštita prava korisnika prava koji smatra da je o njegovom pravu iz zdravstvenog osiguranja doneta odluka u suprotnosti sa ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona.

Čl. 154. i 155. Predloga zakona uređena je naknada štete u ostvarivanju prava iz zdravstvenog osiguranja.

Članom 156. definisano je finansiranje zdravstvenog osiguranja odnosno predviđeno da se sredstva za ostvarivanje zdravstvene zaštite i drugih prava iz zdravstvenog osiguranja obezbeđuju uplatom doprinosa, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom; da se doprinos za zdravstveno osiguranje vojnih osiguranika - profesionalnih vojnih lica obračunava u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje; da se doprinos za zdravstveno osiguranje vojnih osiguranika – korisnika vojne penzije obračunava u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje; da sredstva za ostvarivanje zdravstvene zaštite drugih lica obezbeđuje Ministarstvo odbrane.

V. ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Čl. 157 – 176. Predloga zakona uređena je organizacija zdravstvenog osiguranja, odnosno delokrug i organizacija Fonda, organi Fonda (Upravni odbor, Nadzorni odbor i direktor) i njihov sastav i nadležnost, finansijsko poslovanje Fonda, odnos između Ministarstva odbrane i Fonda i nadzor nad radom Fonda i ovlašćenja Ministarstva odbrane u vršenju nadzora.

DEO ČETVRTI – NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA, KAZNE NE ODREDBE I PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 177-196.)

I. NADZOR

Članom 177. Predloga zakona utvrđeno je da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo odbrane, a nadzor nad radom vojnih zdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova Ministarstvo odbrane preko Inspektorata odbrane.

II. KAZNE NE ODREDBE

Čl. 178 – 182. Predloga zakona uređene su kaznene odredbe i propisana prekršajna odgovornost zdravstvene ustanove, odnosno drugog pravnog lica sa kojim je Fond zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite iz sredstava zdravstvenog osiguranja korisnika prava, kao i prekršajna odgovornost odgovornog lica, Fonda, zdravstvenog radnika i profesionalnog vojnog lica.

Članom 183. Predloga zakona propisano je primena opštih propisa za sve što nije uređeno ovim zakonom, u delu u kome nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članom 184. Predloga zakona utvrđen je rok od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona za donošenje propisa za sprovođenje ovog zakona, a utvrđeno je i da će se do donošenja tih propisa primenjivati propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, u delu u kojem nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 185. Predloga zakona propisano je da će vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove uskladiti organizaciju i funkcionisanje sa odredbama ovog zakona, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 186. Predloga zakona utvrđeno je da danom stupanja na snagu ovog zakona Fond nastavlja sa radom sa pravima i obavezama utvrđenim ovim zakonom, uz obavezu usklađivanja svoje organizacije i rada sa odredbama ovog zakona, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 187. Predloga zakona utvrđeno je da će Vlada imenovati članove Upravnog odbora i Nadzornog odbora Fonda, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a da će direktora i zamenika direktora Fonda imenovati ministar odbrane, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 188. Predloga zakona utvrđeno je da će Upravni odbor Fonda doneti statut i poslovnik o radu Upravnog odbora, u roku od 60 dana od dana imenovanja članova Upravnog odbora, kao i da će nadzorni odbor Fonda doneti poslovnik o radu Nadzornog odbora, u roku od 60 dana od dana imenovanja članova Nadzornog odbora.

Članom 189. Predloga zakona propisano je da korisnici prava koji na dan stupanja na snagu ovog zakona koriste prava iz zdravstvenog osiguranja, nastavljaju da koriste ta prava po odredbama ovog zakona; da će se zamena isprave o osiguranju zdravstvenom karticom izvršiti u roku od 24 meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona i da do potpune zamene isprava o osiguranju zdravstvenom karticom, korisnici prava ostvaruju prava iz zdravstvenog osiguranja na osnovu isprava o osiguranju izdatih po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 190. Predloga zakona utvrđeno je sprovođenje postupaka koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 191. Predloga zakona propisano je da će Fond uspostaviti matičnu evidenciju i organizovati poslove matične evidencije u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 192. Predloga zakona utvrđeno je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Poglavlje XV –Zdravstveno osiguranje čl. 211–226, čl. 228–230. i čl. 273. i 278. Zakona o Vojsci Jugoslavije („Službeni list SRJ”, br. 24/94, 43/94, 28/96, 22/99, 44/99, 74/99, 3/02 i 37/02, „Službeni list SCG”, br. 7/05 i 44/05 i „Službeni glasnik RS”, br. 116/07 – dr. zakon, 88/09 – dr. zakoni, 101/10 – dr. zakon i 10/15 – dr. zakon), osim odredaba člana 227. i čl. 231 – 239; Uredba o nadležnosti, delokrugu, organizaciji i načinu poslovanja Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika („Službeni glasnik PC”, br. 102/11, 37/12, 107/12, 119/13 i 15/23) i Uredba o načinu ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika i članova njihovih porodica („Službeni list SRJ”, broj 36/94 i „Službeni glasnik RS”, broj 88/19).

Članom 193. Predloga zakona utvrđeno je stupanje na snagu zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” osim odredbe člana 101. st. 2. i 3. u delu koji se odnosi na obezbeđivanje sredstava iz budžeta Republike Srbije, koje se primenjuju od 1. januara 2027. godine.

IV. FINANSIJSKI EFEKTI

Kapaciteti vojnog zdravstva (vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova) značajnim delom se koriste za lečenja osiguranika Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika (u daljem tekstu: Fond SOVO) i osiguranika Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: RFZO). Takođe, manji deo slobodnih kapaciteta vojnozdravstvenih ustanova koristi se i za pružanje

zdravstvenih usluga osiguranicima fondova zdravstvenog osiguranja iz okruženja (Republika Srpska, distrikt Brčko, Crna Gora ...), ali i na komercijalnoj osnovi i to pre svega u dopunskom radu.

Međutim, značajan deo kapaciteta vojnog zdravstva se koristi za neposredno izvršavanje zadataka zdravstvene zaštite kao logističke podrške Vojsci Srbije, odnosno za pružanje sanitetskog obezbeđenja Vojske Srbije u sve tri misije (pripreme za odbranu Republike Srbije od oružanog ugrožavanja spolja, učešće u izgradnji i očuvanju mira u regionu i svetu i podrška civilnim vlastima u suprotstavljanju pretnjama bezbednosti), kao i za lečenje određenih kategorija vojnih lica za koja se ne vrši uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje, a koja imaju pravo na zdravstvenu zaštitu u sistemu vojnog zdravstva dok su na službi u Vojsci Srbije („druga lica” iz člana 2. stav 1. tačka 4) Zakona: vojnici na služenju vojnog roka, učenici i kadeti vojnoškolskih ustanova, lica u rezervnom sastavu dok se nalazi na vojnoj dužnosti u Vojsci Srbije i lica na drugom stručnom osposobljavanju za oficire i podoficire).

Dakle, postojanje, održavanje i razvijanje kapaciteta vojnog zdravstva nužno je zbog činjenice da oni predstavljaju deo sposobnosti Vojske Srbije za izvršavanje sve tri misije, kako u miru, tako i u vanrednim situacijama, vanrednom i ratnom stanju.

Pri tome, iskustva vojnog zdravstva kroz sanitetsku podršku Vojsci Srbije (rad u terenskim i specifičnim uslovima u zemlji i inostranstvu, učešće u multinacionalnim operacijama pod okriljem Ujedinjenih nacija i Evropske unije ...) nemerljiva su za jačanje, ne samo sposobnosti Vojske Srbije, već i zdravstvenog sistema Republike Srbije u celini.

Radi što efikasnijeg korišćenja kapaciteta vojnog zdravstva, njegovi slobodni kapaciteti u miru mogu i treba da se koriste za potrebe civilnog zdravstvenog sistema, pre svega kroz angažovanje za potrebe osiguranika RFZO, ali i kroz pružanja zdravstvenih usluga osiguranicima fondova zdravstvenog osiguranja iz okruženja i na komercijalnoj osnovi.

U potrebu postojanja i korišćenja kapaciteta vojnog zdravstva Republika Srbija je imala prilike da se uveri decenijama unazad, a naročito u 2020. i 2021. godini.

Prema tome, uspostavljanje, održavanje i razvoj kapaciteta vojnog zdravstva finansira se i mora se finansirati iz budžeta Republike Srbije, preko Ministarstva odbrane.

Ovo posebno iz razloga njegove prevashodne namene, ali i specifičnog statusa organizacionih delova vojnog zdravstva. Naime, sanitetske jedinice i ustanove i vojnozdravstvene ustanove su deo organizacije Vojske Srbije, kako u miru, tako i u vanrednim situacijama, vanrednom i ratnom stanju i kao takve nemaju status pravnog lica.

Dakle, vojno zdravstvo u smislu finansiranja predstavlja organizacioni deo Ministarstva odbrane kao direktnog budžetskog korisnika i u definisanju modela njegovog finansiranja treba poći od svih prethodno navedenih pretpostavki koje moraju biti uvažene.

U tom smislu, Zakon uvažava specifičnost finansiranja vojnog zdravstva, a naročito vojnozdravstvenih ustanova koje su delom svojih kapaciteta uključene u Plan mreže zdravstvenih ustanova u Republici Srbiji, ali su istovremeno i organizacioni delovi Ministarstva odbrane, kao direktnog budžetskog korisnika, koji

nemaju status pravnog lica i kao takve nemaju mogućnost da, kao korisnici sredstava RFZO, zadrže sredstva uplaćena od strane tog fonda po zaključenim ugovorima, već se naplaćena sredstva po tom osnovu, saglasno propisima za budžetski sistem, usmeravaju u budžet Republike Srbije, kao opšti prihod.

Takođe, Zakon uvažava činjenicu da, počev od 4. marta 2023. godine, svi prihodi koje vojnozdavstvene ustanove ostvare od pružanja zdravstvenih usluga na komercijalnoj osnovi, angažovanjem svojih slobodnih kapaciteta u dopunskom radu, predstavljaju prihod Fonda SOVO koji obezbeđuje finansijske i druge uslove za obavljanje dopunskog rada u vojnozdavstvenim ustanovama.

Dakle, **Zakon uvažava faktičko stanje i polazi od činjenica da će prihodi koje ostvari vojno zdravstvo po osnovu ugovora sa RFZO biti usmereni u budžet Republike Srbije, kao opšti prihod, dok bi prihodi od pružanja zdravstvenih usluga osiguranicima drugih fondova zdravstvenog osiguranja i na komercijalnoj osnovi bili usmereni kao prihod Fonda SOVO.**

Priznati iznos po konačnom obračunu za pružene zdravstvene usluge vojnog zdravstva osiguranicima RFZO u 2024. godini iznosio je 5,458 milijardi dinara.

Od navedenog iznosa, iznos od 1,917 milijardi dinara je RFZO direktno platio dobavljačima jer se odnosi na materijal utrošen pri pružanju zdravstvenih usluga osiguranicima RFZO za: lekove, sanitetski i medicinski potrošni materijal, krv i labilne proizvode od krvi, ugradni materijal, dijalizni materijal i lekove za dijalizu (u daljem tekstu: lekovi i sanitetski potrošni materijal) koji je nabavljen kroz postupak centralizovanih javnih nabavki RFZO (**direktna plaćanja**), dok preostali **iznos od 3,541 milijardu dinara predstavlja prihod vojnog zdravstva koji će biti usmeren u opšti prihod budžeta Republike Srbije.**

Prihodi koje je vojno zdravstvo ostvarilo od lečenja osiguranika RFZO ostvareni su na način da su vojnozdavstvene ustanove fakturisale prema RFZO pružene usluge njegovim osiguranicima, prema proceduri i po cenama koje RFZO priznaje u skladu sa propisima donetim na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i koji se primenjuju na sve zdravstvene ustanove iz Plana mreže.

Dakle, fakturisani su svi rashodi koje priznaje RFZO: personalni rashod (za plate i naknade), operativni rashodi na ime indirektnih troškova (energenti, voda, tekuće održavanje opreme i nepokretnosti, ishrana bolesnika ...) i rashodi na ime lekova i sanitetskog potrošnog materijala.

Od ukupno fakturisanog i od strane RFZO priznatog iznosa za 2024. godinu (5,458 milijardi dinara), na:

1. **personalne rashode** (plate i naknade) se odnosi **iznos od 2.070 milijardi dinara** i celokuni iznos će biti usmeren u **opšti prihod budžeta Republike Srbije;**
2. **operativne rashode na ime indirektnih troškova** (energenti, voda, tekuće održavanje opreme i nepokretnosti, ishrana bolesnika ...) se odnosi **iznos od 0,882 milijarde dinara** i celokuni iznos će biti usmeren u **opšti prihod budžeta Republike Srbije;**
3. **lekove i sanitetski potrošni materijal** se odnosi iznos od **2,506 milijardi dinara.** Od navedenog iznosa, kroz **direktna plaćanja RFZO po osnovu centralizovanih javnih nabavki**, vojnom zdravstvu je isporučeno lekova i sanitetskog potrošnog materijala za **1,917 milijardi dinara**, dok je preostali

iznos lekova i sanitetskog potrošnog materijala od **589 miliona dinara** nabavljen kroz postupak javnih nabavki sproveden od strane vojnog zdravstva, sredstvima iz budžeta i navedeni iznos će biti usmeren u **opšti prihod budžeta Republike Srbije**.

Dakle, **funkcionisanje vojnog zdravstva za potrebe pružanja zdravstvenih usluga osiguranicima RFZO podrazumeva obezbeđenje potrebnih novačnih sredstava iz budžeta, na razdelu Ministarstva odbrane, za finansiranje rashoda na ime plata i naknada zaposlenih u vojnom zdravstvu, operativnih rashoda na ime pomenutih indirektnih troškova i rashoda za nabavku lekova i sanitetskog potrošnog materijala koje RFZO ne nabavlja kroz centralizovane javne nabavke i direktna plaćanja.**

Kako obim usluga koji vojno zdravstvo pruža osiguranicima RFZO svake godine raste, raste i potreba vojnog zdravstva za novčanim sredstvima iz budžeta, a za potrebe nabavke lekova i sanitetskog potrošnog materijala koji se ne nabavlja preko centralizovanih javnih nabavki RFZO, kroz direktna plaćanja od strane RFZO.

Procena je da potrebna sredstva u 2025. godini za ove namene iznose najmanje 650 miliona dinara, a da će taj iznos u 2026. godini biti oko 1 milijarde dinara.

Pored navedenog, **iz budžeta Republike Srbije**, kao i do sada, potrebno je obezbediti sredstva za investicije-opremanje, personalne i operativne rashode vojnog zdravstva, osim za rashode na ime pružanja usluga osiguranicima drugih fondova zdravstvenog osiguranja i na komercijalnoj osnovi, što bi se finansiralo iz prihoda usmerenih u Fond SOVO.

U operativne rashode koji se moraju obezbediti iz budžeta Republike Srbije spadaju sredstva za nabavku lekova i sanitetskog potrošnog materijala u iznosu od **najmanje 550 miliona dinara godišnje**, od čega:

- **najmanje 250 miliona dinara** za nabavku lekova i sanitetskog potrošnog materijala za lečenje kategorija lica za koje se ne vrši uplata doprinosa u Fond SOVO: vojnici, učenici i kadeti vojnoškolskih ustanova, lica na stručnom osposobljavanju za oficire i podoficire i lica u rezervnom sastavu dok su na službi u Vojsci Srbije (druga lica iz člana 2. stav 1. tačka 4) Zakona), kao i za potrebe rada sanitetskih odeljenja jedinica Vojske Srbije na terenu.

Procena je da će potrebna sredstva za te namene u narednom periodu rasti imajući u vidu aktivnosti koje se preduzimaju za ponovo uvođenje obaveze služenja vojnog roka.

- **najmanje 300 miliona dinara** godišnje za znavljanje sanitetskih kompleta za potrebe sanitetskih ratnih rezervi Vojske Srbije.

U sredstva za investicije-opremanje koji se moraju obezbediti iz budžeta Republike Srbije spadaju sredstva za opremanje vojnog zdravstva u iznosu od **najmanje 450 miliona dinara godišnje**, od čega:

- **najmanje 400 miliona dinara** za nabavku nedostajuće i modernizaciju postojeće opreme u vojnozdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama Vojske Srbije.
- **najmanje 50 miliona dinara** za nabavku medicinske opreme za sastavljanje novih i zamenu postojećih sanitetskih kompleta za potrebe sanitetskih ratnih rezervi Vojske Srbije.

Za 2025. godinu je raspoređeno 230 miliona dinara za nabavku medicinske i laboratorijske opreme za potrebe vojnog zdravstva (konto ekonomske

klasifikacije 5125), a Predlogom finansijskog plana programske aktivnosti „Vojno zdravstvo“ **za 2026. godinu planiran iznos za te namene, u okviru odobrenog limita, je takođe 230 miliona dinara**, što je znatno ispod procenjenog iznosa potrebnih sredstava.

Posebno se napominje da u prethodnim godinama Ministarstvo odbrane, niti druga resorna ministarstva Vlade RS, nisu imala planirane i realizovane transfere prema Fondu SOVO na ime pomoći u finansiranju vojnog zdravstva, kao što je to slučaj kod RFZO i civilnih zdravstvenih ustanova.

Za ostale zdravstvene usluge pružene osiguranicima drugih fondova zdravstvenog osiguranja (Republika Srpska, distrikt Brčko, Crna Gora ...) i na komercijalnoj osnovi (pre svega u dopunskom radu), vojno zdravstvo bi, kao i do sada, fakturisalo korisnicima usluga ukupne troškove i prihod po tom osnovu bi bio usmeravan u Fond SOVO.

Prema podacima za 2024. godinu prihod po tom osnovu je iznosio 452 miliona dinara, od čega 145 miliona dinara na ime usluga pruženih u dopunskom radu i 307 miliona dinara na ime usluga pruženih osiguranicima drugih fondova zdravstvenog osiguranja i ostalih usluga na komercijalnoj osnovi.

Dakle, prema predloženom modelu finansiranja vojnog zdravstva, a prema podacima za 2024. godinu, direktna plaćanja RFZO bi iznosila 1,917 milijardi dinara, u opšti prihod budžeta Republike Srbije bi bio usmeren iznos od 3,541 milijarda dinara po osnovu prethodno obezbeđenih sredstava iz budžeta Republike Srbije u istom iznosu, dok bi u Fond SOVO bio usmeren iznos prihoda od 452 miliona dinara iz koga bi Fond SOVO finansirao sve rashode za pružanje usluga u vojnom zdravstvu osiguranicima drugih fondova zdravstvenog osiguranja i na komercijalnoj osnovi.

Uvažavanjem predloženog modela finansiranja vojnog zdravstva, prethodno iskazanih potreba u pogledu godišnjih iznosa sredstava za nabavku lekova, sanitetskog potrošnog materijala i medicinske opreme, a polazeći od Predloga finansijskog plana Ministarstva odbrane za 2026. godinu iskazanog u okviru odobrenih limita, potrebna dodatna sredstva za funkcionisanje vojnog zdravstva iznose 620 miliona dinara.

Od navedenog iznosa, 400 miliona dinara je potrebno za nabavke lekova i sanitetskog potrošnog materijala za potrebe lečenja osiguranika RFZO (konto 426-Materijal), dok je 220 miliona dinara za potrebe opremanja vojnog zdravstva medicinskom opremom (konto 512-Mašine i oprema).

Posebno se napominje da se, saglasno Uredbi o nadležnosti, delokrugu, organizaciji i načinu poslovanja Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, počev od 4. marta 2023. godine, naknade za obavljeni dopunski rad u vojnozdravstvenim ustanovama finansira Fond SOVO iz naplaćenih prihoda od pružanja komercijalnih usluga u vojnozdravstvenim ustanovama angažovanjem slobodnih kapaciteta u dopunskom radu. Sredstva za te namene u budžetu za 2025. godinu nisu odobrena, niti je iznos za te namene planiran Predlogom finansijskog plana Ministarstva odbrane za 2026. godinu.

Dalje, pored dopunskog rada, Predlogom zakona uređuju se i stručno dežurstvo, pripravnost i rad po pozivu zdravstvenih radnika i saradnika. Tim odredbama je obuhvaćeno trenutno stanje u vojnim zdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama koje je uređeno podzakonskim aktima donetim na osnovu

Zakona o Vojski Srbije, a sredstva za isplatu po ovom osnovu su obezbeđena u budžetu Ministarstva odbrane jer svi zdravstveni radnici i saradnici u vojnom zdravstvu imaju status profesionalnih pripadnika Vojske Srbije. Imajući u vidu da će se navedeni poslovi obavljati u okviru postojećih ljudskih i materijalnih resursa i organizacije rada, neće biti potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta.

U vezi sa ostalim sredstvima potrebnim za sprovođenje zdravstvene zaštite, Predlogom zakona se definiše da se zdravstvena delatnost u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije obavlja kao i do sada, na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou, tako da sprovođenje zakona ne zahteva dodatna finansijska sredstva niti novo zapošljavanje.

Za prava iz zdravstvenog osiguranja (član 78. Predloga zakona) sredstva se obezbeđuju najvećim delom iz sredstava Fonda SOVO, a ostatak iz sredstava budžeta Republike Srbije, koja se opredeljuju Ministarstvu odbrane (za naknadu plate zbog privremene sprečenosti za rad na teret poslodavca, kao i za zdravstvenu zaštitu i i naknadu putnih troškova drugih lica).

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?

Rešenja u zakonu uticaće na:

1. **Korisnike prava** (vojne osiguranike i osigurana lica) i **na druga lica** (vojnike na služenju vojnog roka, lica u rezervnom sastavu dok se nalaze na vojnoj dužnosti u Vojski Srbije, učenike i kadete vojnoškolskih ustanova i lica na drugom stručnom osposobljavanju za oficire i podoficire), na taj način što se materija zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije, koju do donošenja zakona uređuju različiti propisi, ovim zakonom uređuje na jedinstven i sveobuhvatan način, čime se u značajnoj meri doprinosi unapređenju funkcionisanja sistema zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije, a samim tim i kvalitetnijem i efikasnijem ostvarivanju prava iz zdravstvenog osiguranja.

Naime, danom stupanja na snagu Zakona o Vojski Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 116/07, 88/09, 101/10, 10/15, 88/15-US, 36/18 i 94/19) prestao je da važi Zakon o Vojski Jugoslavije („Službeni list SRJ”, br. 24/94, 43/94, 28/96, 22/99, 44/99, 74/99, 3/02 i 37/02, „Službeni list SCG”, br. 7/05 i 44/05 i „Službeni glasnik RS”, br. 116/07 – dr. zakon, 88/09 – dr. zakoni, 101/10 – dr. zakon i 10/15 – dr. zakon), osim odredaba koje regulišu socijalno i zdravstveno osiguranje - Poglavlje XV – Zdravstveno osiguranje (član 211-239.) koje važe do donošenja propisa kojima će se urediti ove oblasti.

Shodno navedenom, u oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika još uvek se primenjuju odredbe Zakona o Vojski Jugoslavije i podzakonskih akata donetih za sprovođenje tog zakona.

Naime, Uredba o nadležnosti, delokrugu i načinu poslovanja Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika („Službeni glasnik RS”, br. 102/11, 37/12, 107/12, 119/13 i 15/23) doneta je na osnovu člana 278. Zakona o Vojski Jugoslavije, a istom je uređena nadležnost, delokrug, organizacija i način poslovanja Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika. Takođe, primenjuje se Uredba o načinu ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika i članova njihovih porodica („Službeni list SRJ”, broj 36/94) - doneta na osnovu člana 230. Zakona o Vojski Jugoslavije, Uredba o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć, osposobljavanju bračnog druga i o naknadi za školovanje dece vojnog lica („Službeni list SRJ”, broj 66/99, „Službeni list SCG”, broj 4/05, „Službeni glasnik RS”, br. 14/11, 60/18 i 74/18) - doneta na osnovu člana 236. Zakona o Vojski Jugoslavije, kao i odredba člana 41. Pravilnika o naknadi putnih i drugih troškova u Vojski Srbije (pov. br. 2979-8 od dana 26. marta 2008. godine, pov. br. 2979-40 od dana 14. maja 2008. godine i pov. br. 536-3 od dana 25. januara 2010. godine).

Prema podacima Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, na dan 25. jun 2024. godine, ukupan broj vojnih osiguranika i članova porodica koji su osigurani preko vojnih osiguranika je **80.422**, po kategorijama:

Vojni osiguranici – nosioci osiguranja (ukupno 50.016):

- 1) oficiri – 5.867,
- 2) podoficiri – 7.016,
- 3) vojnici po ugovoru – 7.639,
- 4) vojni penzioneri – 29.494,

Članovi porodice vojnih osiguranika – 30.406.

U Fondu za socijalno osiguranje vojnih osiguranika postoji elektronska evidencija vojnih osiguranika i članova porodice vojnih osiguranika, koja je zatvorenog tipa, a donošenjem zakona stvoriće se osnov da Fond za socijalno

osiguranje vojnih osiguranika razmenjuje podatke sa drugim državnim organima i organizacijama. Takođe, zakon predstavlja osnov za uvođenje elektronskih kartica zdravstvenog osiguranja, čime se stvaraju uslovi za brže, lakše i efikasnije uspostavljanje elektronskih servisa i samim tim brže, lakše i efikasnije ostvarivanje prava za korisnike prava u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije. Troškove izdavanja zdravstvenih kartica snosi Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, u okviru postojećih sredstava. Planirano je da se zamena isprave o osiguranju tj. izdavanje zdravstvenih kartica za korisnike prava okonča u roku od 24 meseca od dana stupanja na snagu zakona. Do tada, korisnici prava ostvaruju prava na osnovu postojećih isprava o osiguranju, pri čemu posebno napominjemo da priroda isprave o osiguranju nije prepreka za uspostavljanje elektronskih servisa, ali će uvođenje elektronskih kartica doprineti efikasnosti celog sistema.

Donošenjem zakona unapređuje se sistem zdravstvenog osiguranja korisnika prava kroz uvođenje zdravstvene kartice – čime se izbegava nepotrebna administracija, štedi vreme korisnika prava i olakšava ostvarivanje prava, omogućava zaključivanje ugovora sa Republičkim fondom za zdravstveno osiguranje i privatnim zdravstvenim ustanovama, privatnom praksom i drugim pravnim subjektima koji obavljaju zdravstvenu delatnost u skladu sa zakonom, čime se korisnicima prava obezbeđuje bolja dostupnost zdravstvene zaštite. Takođe, obim prava na naknadu plate za vreme privremene sprečenosti za rad je povećan, kada je u pitanju nega deteta obolelog od najtežih bolesti (u smislu trajanja – do 18. godine života deteta i u smislu iznosa naknade plate – 100% od osnova za obračun i isplatu nakande plate), kao što je to regulisano i opštim zakonom koji uređuje ovu materiju.

2. Vojno zdravstvo (vojnozdravstvene ustanove koje su organizaciono i funkcionalno vezane za Ministarstvo odbrane, sanitetske jedinice i ustanove Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i profesionalne pripadnike Vojske Srbije - zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike koji učestvuju u obavljanju poslova zdravstvene zaštite u vojnozdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama), na način što se definisanjem načina finansiranja stvaraju uslovi za adekvatno planiranje i nesmetano funkcionisanje vojnog zdravstva, što je utoliko značajnije ukoliko se ima u vidu činjenica da vojno zdravstvo, pored pružanja zdravstvene zaštite korisnicima prava i drugim licima u skladu sa zakonom, pre svega obavlja zdravstvenu delatnost kao logističku podršku Vojske Srbije u miru, vanrednom stanju, ratnom stanju i vanrednoj situaciji.

Prema podacima Uprave za vojno zdravstvo Ministarstva odbrane, vojno zdravstvo čine 4 vojnozdravstvene ustanove, 1 sanitetska ustanova i 36 sanitetskih jedinica (33 odeljenja za zdravstvenu zaštitu i 3 voda za zdravstvenu zaštitu).

Uspostavljanje Zdravstvenog informacionog sistema u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije je u toku, a okončanje ovog postupka, nadogradnja sistema, odnosno implementacija novih funkcionalnosti će se sprovoditi prioritarno, u skladu sa prioritarnim ciljevima utvrđenim APSPV. U ovom trenutku nije moguće opredeliti tačan iznos procenjenih troškova, jer su troškovi uslovljeni modalitetom nadogradnje.

Zakonom je propisan rok od 12 meseci od stupanja na snagu zakona da vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove usklade svoju organizaciju i rad sa odredbama zakona, pri čemu za implementaciju zakonskih rešenja nije potrebno povećavati broj zaposlenih.

Imajući u vidu da se Predlogom zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju vojnih osiguranika vrši svojevrsno objedinjavanje regulative u oblasti vojnog zdravstva koje je do sada bilo uređeno nizom propisa, istovremeno se vrši i objedinjavanje propisa kojima su uređena prava zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika (stručno usavršavanje, školovanje, obuke, pripravnički staž, specijalizacije, subspecijalizacije) bez umanjivanja obima istih. odnosno zadržavanjem do sada stečenih prava u oblasti stručnog usavršavanja, školovanja, obuke, pripravničkog staža, specijalizacije, subspecijalizacije, koja će se i nakon donošenja ovog zakona

ostvarivati u skladu sa odredbama Zakona o Vojski Srbije i pripadajućim propisima u pogledu statusa zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika kao profesionalnih pripadnika Vojske Srbije.

3. Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, na taj način što se precizno uređuju pitanja koja se odnose na organizaciju rada i poslove Fonda i utvrđuju ovlašćenja Fonda u segmentu donošenja podzakonskih akata za sprovođenje zakona. Na taj način, stvaraju se uslovi da se u Fondu za socijalno osiguranje vojnih osiguranika efikasno ostvaruju prava iz zdravstvenog osiguranja korisnika prava i drugih lica i obezbeđuju sredstva za zdravstveno osiguranje. Za sprovođenje zakona potrebno je povećanje broja zaposlenih u Fondu za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, jer su postojeći kadrovski kapaciteti nedovoljni pre svega za formiranje matične evidencije. Za predviđeno povećanje broja zaposlenih u Fondu za socijalno osiguranje vojnih osiguranika popuna će se vršiti iz raspoloživih kadrovskih kapaciteta Ministarstva odbrane. Zakonom je propisan rok od 12 meseci od stupanja na snagu zakona da Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika uspostavi matičnu evidenciju.

4. Ministarstvo odbrane, na taj način što se zakonom utvrđuju ovlašćenja ministra odbrane za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje zakona, i to kako podzakonskih akata kojima se bliže uređuje materija organizacije i funkcionisanja vojnog zdravstva, tako i podzakonskih akata kojim se bliže uređuje materija ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja.

Radi implementacije zakonskih rešenja nije potrebno vršiti organizacione izmene u Ministarstvu odbrane, niti povećanje broja zaposlenih.

Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Primena zakona može stvoriti troškove za korisnike prava (vojne osiguranike i osigurana lica), imajući u vidu da zakon propisuje mogućnost učešća ovih lica u troškovima zdravstvene zaštite. Obim tih troškova zavisi kako od eventualno propisanog iznosa participacije za pojedine vrste zdravstvenih usluga, odnosno pojedine segmente zdravstvene zaštite, tako i od obima korišćenja prava na zdravstvenu zaštitu navedenih kategorija lica.

U roku bliže uređenom Predlogom zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju vojnih osiguranika biće doneta Odluka o učešću vojnih osiguranika u troškovima zdravstvene zaštite kojom će detaljno biti uređeno učešće vojnih osiguranika u troškovima zdravstvene zaštite kako po kategorijama (deca, profesionalna vojna lica, penzionisana profesionalna vojna lica) tako i u zavisnosti od zdravstvenih usluga u smislu da će pojedine kategorije vojnih osiguranika biti oslobođene plaćanja učešća u troškovima zdravstvene zaštite pod određenim uslovima (davoci organa, krvi, stariji od 65 godina).

Sredstva od eventualne naplate participacije vojnim osiguranicima, predstavljaju prihod Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika i ista se koriste za finansiranje pružanja usluga zdravstvene zaštite.

Primena zakona ne stvara troškove privredi (naročito malim i srednjim preduzećima) jer rešenja predložena u zakonu ne utiču na delatnost privrede, budući da obveznici uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za kategorije lica koje su obuhvaćene zakonom nisu privredna društva niti drugi subjekti privatnog prava. Sredstva za sprovođenje zakona obezbeđuju se u Finansijskom planu Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, odnosno u budžetu, na razdelu Ministarstva odbrane.

Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Procenjeno je da pozitivne posledice donošenja zakona opravdavaju troškove koje će primena zakona stvoriti. Naime, donošenje zakona doprinosi efikasnijoj organizaciji i funkcionisanju vojnog zdravstva u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije, koje obavlja zdravstvenu delatnost kao logističku podršku Vojske Srbije u miru, vanrednom stanju, ratnom stanju i vanrednoj situaciji i pruža zdravstvenu zaštitu korisnicima prava, drugim licima i drugim građanima.

Shodno tome, primena zakona će prevashodno uticati na podizanje standarda zdravstvene zaštite u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije, na unapređenje sistema zdravstvenog osiguranja korisnika prava i drugih lica, a samim tim i na unapređenje i ostvarivanje najvišeg nivoa očuvanja zdravlja ovih kategorija lica čiji položaj i status kao profesionalnih pripadnika Vojske Srbije je poseban i specifičan.

Dakle, donošenjem ovog zakona ostvariće se pozitivni efekti za korisnike prava i druga lica, odnosno za Ministarstvo odbrane i Vojsku Srbije, time i za Republiku Srbiju u celini, posebno imajući u vidu delokrug Ministarstva odbrane, kao i položaj i nadležnost Vojske Srbije. Predmetnim predlogom, oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije uređuje se na jedinstven i sveobuhvatan način, čime se u ogromnoj meri doprinosi unapređenju funkcionisanja tih sistema (zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja), a samim tim i kvalitetnijem i efikasnijem ostvarivanju svih prava koja prističu iz zdravstvenog osiguranja.

Kao što je navedeno, sistem zdravstvenog osiguranja korisnika prava unapređuje se kroz odredbe kojima je uređeno: uvođenje zdravstvene kartice (trošak izrade zdravstvene kartice bliže je uređen odredbama člana 114. stav 9. Predloga), omogućavanje korišćenja elektronskih servisa – čime se izbegava nepotrebna administracija, štedi vreme korisnika prava i olakšava ostvarivanje prava, zatim zaključivanje ugovora sa Republičkim fondom za zdravstveno osiguranje i privatnim zdravstvenim ustanovama, privatnom praksom i drugim pravnim licima koja obavljaju zdravstvenu delatnost u skladu sa zakonom. Takođe, obim prava na naknadu plate za vreme privremene sprečenosti za rad je povećan, kada je u pitanju nega deteta obolelog od najtežih bolesti (u smislu trajanja – do 18. godine života deteta i u smislu iznosa naknade plate – 100% od osnova za obračun i isplatu naknade plate).

Donošenjem ovog zakona doprinosi se unapređenju zdravstvene zaštite na nivou Republike Srbije i sa stanovišta očuvanja zdravlja ostalih kategorija lica koja mogu biti korisnici usluga zdravstvene zaštite u vojnom zdravstvu, imajući u vidu da zakon omogućava pružanje usluga zdravstvene zaštite osiguranicima Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i licima kojima se takve usluge pružaju na komercijalnoj osnovi.

Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Cilj ovog zakona nije podržavanje stvaranja novih privrednih subjekata na tržištu i tržišne konkurencije, već jedinstveno uređivanje sistema zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije.

Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu?

Na osnovu zaključka Odbora za pravni sistem i državne organe 05 Broj: 011-4308/2021, Predlog zakona bio na javnoj raspravi u periodu od 12. do 31. maja 2021. godine, u kom periodu je bio objavljen na internet stranici Ministarstva odbrane i na Portalu e-uprave, čime je zainteresovanim subjektima data mogućnost da se sa

tekstom Nacrta i predloženim rešenjima upoznaju i u odnosu na tekst Nacrta dostave svoje predloge, sugestije, inicijative i komentare.

U javnoj raspravi učestovali su Vojni sindikat Srbije, Sindikat Nezavisnost, Klub generala i admirala Srbije, Udruženje sindikata penzionisanih vojnih lica Srbije, SUBNOR, Udruženje penzionisanih podoficira Srbije, Udruženje vojnih penzionera Srbije – Glavni odbor, Udruženje vojnih penzionera Srbije – Opštinski odbor Subotica i Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata.

Svi dostavljeni predlozi, sugestije i komentari učesnika javne rasprave, sveobuhvatno su analizirani na više radnih sastanaka u Ministarstvu odbrane, u skladu sa čime je izrađen i na internet stranici Ministarstva odbrane objavljen Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi. Tekst Nacrta zakona usklađen je sa predlozima koji su ocenjeni prihvatljivim, a po hronološkom redosledu, pojedinačno dato je obrazloženje razloga zbog kojih se svaki od ostalih predloga učesnika javne rasprave nije mogao prihvatiti.

Shodno navedenom, sve zainteresovane strane su imale priliku da se izjasne o predloženim rešenjima.

Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava?

Regulatorne mere:

Radi ostvarivanja onoga što se donošenjem zakona namerava, doneće se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona. Zakonom je utvrđeno da je rok za donošenje podzakonskih akata 18 meseci od stupanja na snagu zakona, kao i da će se do donošenja podzakonskih akata primenjivati propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika će uskladiti svoju organizaciju i rad sa odredbama zakona i ustrojiti poslove matične evidencije u roku od 12 meseci od stupanja na snagu zakona.

Takođe, vojnozdravstvene ustanove i sanitetske jedinice i ustanove će uskladiti svoju organizaciju i funkcionisanje sa odredbama zakona, u roku od 12 meseci od stupanja na snagu zakona. Usklađivanje podrazumeva, pre svega, donošenje svih podzakonskih akata čiji pravni osnov je bliže propisan Predlogom zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju, kao i imenovanje organa, stručnih tela i komisija koja imaju jako važnu ulogu u funkcionisanju i organizaciji vojnozdravstvenih ustanova i sanitetskih jedinica i ustanova.

Institucionalno-upravljačke mere:

Nadležnost za sprovođenje ovog zakona imaju, pre svega, Ministarstvo odbrane i Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika sve u cilju ostvarivanja onoga što se donošenjem zakona namerava. Imajući u vidu da su i prema propisima koji do donošenja zakona uređuju oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Ministarstvu odbrane i Vojci Srbije – Ministarstvo odbrane i Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika bili nadležni u ovoj oblasti, i da shodno tome, za sprovođenje zakona postoje odgovarajući kapaciteti, ne očekuju se poteškoće u primeni zakona. Nakon donošenja zakona, Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika preduzeće sve potrebne mere i radnje radi upostavljanja sistema matične evidencije na način definisan zakonom uz pre svega nadogradnju postojećeg softverskog rešenja u kome se trenutno vodi evidencija vojnih osiguranika i nova tehnička rešenja bi bila izrađena od strane profesionalnih pripadnika Vojske Srbije.

U sprovođenju zakona učestvuje i vojno zdravstvo, odnosno vojnozdravstvene ustanove koje su organizaciono i funkcionalno vezane za

Ministarstvo odbrane, sanitetske jedinice i ustanove i zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici koji učestvuju u obavljanju poslova zdravstvene zaštite u vojnozdravstvenim ustanovama i sanitetskim jedinicama i ustanovama. Imajući u vidu da je vojno zdravstvo i prema propisima koji do donošenja zakona uređuju oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije učestvovalo u njihovom sprovođenju, ne očekuju se poteškoće u primeni zakona od strane subjekata koji čine vojno zdravstvo.

Predmetni zakon predstavlja pravni osnov za unapređenje procesa digitalizacije vojnog zdravstva kroz njegovo povezivanje sa civilnim zdravstvom (kroz RIZIS u koji je uključeno i vojno zdravstvo saglasno Zakonu o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva), ali i sa drugim državnim organima koji raspolažu podacima koji su potrebni, pre svega Fondu za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, radi uspostavljanja i vođenja matične evidencije (Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja, Centralni registar stanovništva, matična evidencija Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje ...).

Povezivanje sa RIZIS-om izvršiće se u skladu sa podzakonskim aktima koji će se doneti za sprovođenje Zakona o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva, a kojima će se urediti razmena podataka između informacionih sistema u Ministarstvu zdravlja i vojnog Zdravstvenog informacionog sistema (ZIS). Razmena podataka je predviđena na nivou centralnih baza u državnom DATA centru u Kragujevcu, gde je predviđeno da se za Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Bezbednosno-informativnu agenciju obezbedi poseban deo koji će biti pod nadzorom svih navedenih organa. Poprečna veza RIZIS-a i ZIS-a će se uspostavljati neposredno unutar objekta za razmenu samo određenih podataka koji su neophodni za funkcionisanje RIZIS-a, a da se ne ugrozi bezbednost podataka vojnih osiguranika.

Povezivanje matične evidencije Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika sa Centralnim registrom stanovništva, pored ostalog, omogućiće i potpunu primenu servisa e-Beba. Ovaj servis i sada funkcioniše u potpunosti za vojne osiguranike u delu prijave u matičnu knjigu rođenih, prijave državljanstva i prijave nadležnoj službi za ostvarivanje novčanih prinalležnosti pri rođenju deteta. Prijava novorođenog deteta na osiguranje kod Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika takođe funkcioniše, ali ne potpuno automatizovano (već kroz neposrednu saradnju CROSO i Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika).

Servis e-Recept za vojne osiguranike je uspostavljen u vojnom zdravstvenom informacionom sistemu. Ovaj zakon daje pravni osnov za povezivanje vojnog i civilnog zdravstvenog informacionog sistema čime će se omogućiti dorada servisa e-Recept u civilnim zdravstvenim ustanovama radi izdavanja e-Recepta i vojnim osiguranicima u tim ustanovama (tako da će se izbeći izdavanje i overa recepta u papiru).

Potpuna uspostavlja servisa e-Beba i e-Recept za vojne osiguranike je u nadležnosti Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika i potpuna primena ovih servisa se očekuje do kraja 2025. godine.

Povezivanjem vojnog i civilnog zdravstvenog informacionog sistema stvoriće se uslovi i za uspostavljanje servisa e-Uput, što je u nadležnosti Ministarstva odbrane.

Finansijske mere:

Za sprovođenje ovog zakona u delu održavanja i razvijanja kapaciteta vojnog zdravstva, sanitetske podrške Vojsci Srbije i zdravstvene zaštite drugih lica, sredstva će se obezbeđivati u budžetu, na razdelu Ministarstva odbrane.

Za sprovođenje zakona u delu zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja korisnika prava (vojni osiguranici i osigurana lica) sredstva će se obezbeđivati u Finansijskom planu Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, za svaku kalendarsku godinu, u skladu sa zakonom.

Prihodi od pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranicima Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i licima kojima će se takve usluge pružati na komercijalnoj osnovi biće usmereni u Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika i iz tih prihoda biće finansirana nabavka lekova i sanitetskog potrošnog materijala za lečenje navedenih kategorija lica.

I Z J A V A O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo odbrane

2. Naziv propisa

Predlog zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju vojnih osiguranika

Law on Health Care and Health Insurance of Military Insured Persons

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane „Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, br. 83/08, 11/13 i 12/14) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa
/
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma
/
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma
/
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma
/
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI I ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU VOJNIH OSIGURANIKA NIJE PREDVIĐEN NACIONALNIM PROGRAMOM ZA INTEGRACIJU REPUBLIKE SRBIJE U EVROPSKU UNIJU.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
/
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
/
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima
/
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
/

- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

NE POSTOJE ODGOVARAJUĆI PROPISI EVROPSKE UNIJE SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

/

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Predlog zakona nije bio predmet konsultacije sa predstavnicima Evropske komisije, s obzirom da se Predlogom zakona ne vrši usklađivanje sa propisima Evropske unije.